

Godišnji izvještaj za 2024. godinu

Ključni pokazatelji

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina Monetarne vrijednosti u milionima EUR	2024.	2023.	Promjena
Bilans uspjeha			
Neto prihod od kamate	85,9	82,5	4,06%
Neto prihod od provizije	59,8	56,1	6,61%
Neto prihod iz finansijskog poslovanja	(0,04)	(0,1)	(31,5)%
Opći administrativni troškovi	(77,6)	(76,3)	1,70%
Dobit prije poreza	80,2	65,3	22,9%
Dobit poslije poreza	73,3	62,4	17,5%
Bilans stanja			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	766,7	603,9	27,0%
Kredit i potraživanja od klijenata	1.501,5	1.423,2	5,5%
Depoziti od banaka i finansijskih institucija	74,2	67,4	10,2%
Depoziti od klijenata	2.300,9	2.137,4	
Uzeti krediti	97,5	55,2	76,8%
Kapital (uklj. dobit)	384,7	342,6	12,3%
Ukupna imovina	2.900,6	2.656,4	9,2%
Obavezne informacije			
Rizikom ponderisana aktiva	1.780,6	1.589,4	12,0%
Koeficijent adekvatnosti kapitala	17,3%	17,3%	(0,2)%
Učinak			
Povrat na kapital (ROE) prije poreza	26,3%	19,1%	38,0%
Povrat na kapital (ROE) nakon poreza	24,1%	18,2 %	32,4%
Koeficijent trošak/prihod	50,0%	(56,8)%	(11,9)%
Povrat na aktivu (ROA) prije poreza	3,2%	2,5%	30,2%
Resursi			
Broj zaposlenika	1.357	1.382	(1,8)%
Poslovne jedinice	84	90	0,0

Raiffeisen Bank

Raiffeisen grupu u BiH čine Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina, Raiffeisen *LEASING* d.o.o. Sarajevo, Raiffeisen *INVEST* Društvo za upravljanje fondovima d.d. Sarajevo, Raiffeisen *CAPITAL* a.d. Banja Luka, društvo za finansijsko posredovanje, te Raiffeisen *ASSISTANCE* d.o.o. Sarajevo.

Raiffeisen *BANK* d.d. Bosna i Hercegovina

Raiffeisen banka kao finansijska institucija u Bosni i Hercegovini posluje od 1992. godine, kada je osnovana kao Market banka d.d. Sarajevo. Kvalitetom svog poslovanja brzo se izdvojila kao vrlo uspješna i profitabilna banka i danas preko 1.300 zaposlenika putem 84 poslovnice pruža usluge za preko 460.000 klijenata. Pri tome glavne faktore njene konkurentnosti predstavljaju investiranje u nove tehnologije, iskusno i educirano osoblje koje se stalno usavršava, naglasak na individualnom pristupu klijentu, te praćenje trendova na tržištu i u industriji.

Raiffeisen *LEASING* d.o.o. Sarajevo

Raiffeisen *LEASING* u Bosni i Hercegovini posluje 20 godina. Ponuda *LEASING*-a obuhvata široku paletu usluga finansijskog i operativnog leasinga, po mjeri klijenata. Ova članica Raiffeisen grupe u BiH nudi moderan, individualno prilagodljiv i fleksibilan način finansiranja, uz nastojanje da klijentima bude pouzdan partner.

Raiffeisen *INVEST* d.d. Sarajevo

Raiffeisen *INVEST* Društvo za upravljanje fondovima d.d. Sarajevo na tržištu Bosne i Hercegovine posluje od 2012. godine. Raiffeisen *INVEST* nudi nove investicijske proizvode na bh. tržištu koji su namijenjeni raznim profilima klijenata, u zavisnosti od nivoa prihvatljivog rizika i očekivanog povrata na ulaganje.

Raiffeisen *CAPITAL* a.d. Banja Luka

Raiffeisen *CAPITAL* a.d. Banja Luka, posluje na tržištu Bosne i Hercegovine od 2007. godine, kao član Banjalučke berze (BLSE) pružajući usluge u poslovanju sa hartijama od vrijednosti fizičkim i pravnim licima, kako domaćim tako i stranim. Također, nudi i usluge vezano za preuzimanja akcionarskih društava i usluge provođenja blok transakcija.

Raiffeisen *ASSISTANCE* d.o.o. Sarajevo

Društvo za zastupanje u osiguranju Raiffeisen *ASSISTANCE* d.o.o. Sarajevo ima za cilj da krajnjim korisnicima olakša pristup svim vrstama osiguranja. Ova članica Raiffeisen grupe u BiH posluje od 2010. godine.

**Raiffeisen
Bank**

Upravljanje održivošću – dio korporativne kulture Raiffeisen banke

ESG (eng. Environment, Social, Governance) označava ekološko, socijalno i održivo poslovanje na nivou cijele Raiffeisen Grupacije, podržano ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (SDG). Baviti se odgovornim bankarstvom znači biti **uključen u trajne, održive projekte vrijedne za zajednicu te biti značajan partner svojim klijentima**. Banke uzimaju u obzir njihove potrebe te nastoje ponuditi **proizvode i usluge koje će pojednostaviti poslovanje s bankom** – bilo da je riječ o digitalnim aplikacijama, programima finansijske edukacije ili novim instrumentima za poboljšanje korisničkog iskustva. Odgovorno bankarstvo, također, podrazumijeva i **investicije u "zelene projekte"** kao i njihovu promociju, obzirom da su nove generacije svjesnije utjecaja klimatskih promjena na život, zdravlje i dobrobit.

Principi odgovornog bankarstva su jedinstven okvir za obezbjeđivanje usklađenosti strategije i prakse banaka potpisnica s vizijom koju je društvo postavilo za svoju budućnost u Ciljevima održivog razvoja i Pariškom klimatskom sporazumu. Preko 270 banaka sa više od 45 procenata bankarske imovine širom svijeta, se pridružilo ovom pokretu za promjene, vodeći put prema budućnosti u kojoj bankarska zajednica daje pozitivan doprinos ljudima i planetu kakav društvo očekuje.

Raiffeisen banka u Bosni i Hercegovini pokrenula je brojne aktivnosti unutar pojedinačnih segmenata banke, kao što su finansijsko opismenjavanje, informisanje svih zainteresovanih strana putem internih i eksternih kanala komunikacije o odgovornom poslovanju i ESG, te podizanje svjesnosti o ESG temama, proizvodima i društveno odgovornim inicijativama.

Primarni cilj Raiffeisen grupacije kao odgovornog bankara je održivost u poslovanju. Strategija, kao i proizvodi, procesi i usluge su usklađeni s ovim ciljem za čije ostvarenje Raiffeisen primjenjuje holistički pristup. Učinkovitost i održivost Grupacija postiže tako što uvijek uzima u obzir ekološke i društvene utjecaje svojih poslovnih aktivnosti, pored ostvarenja ekonomske vrijednosti. U skladu s tim, na početku 2021. godine Raiffeisen Bank International je postala **prva austrijska bankarska grupacija potpisnica Principa odgovornog bankarstva UNEP FI-a**, jedinstvenog okvira za održivu bankarsku industriju. Raiffeisen nastoji klijentima ponuditi održive finansijske proizvode i usluge te ih podržati u njihovoj transformaciji prema održivoj budućnosti i tako dati pozitivan doprinos društvu.

Raiffeisen osvrt

Izveštaj Nadzornog odbora	6
Predgovor predsjednika Uprave	7
Makroekonomski pregled	8
Upravljanje održivošću i ESG	10
Osvrt na Raiffeisen Bank International	11
Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina	12
Uprava Banke	13
Organizaciona struktura Banke	14
Bilans stanja (u KM i EUR)	16
Bilans uspjeha (u KM i EUR)	17
Finansijski pokazatelji	18

Izvještaj Nadzornog odbora

Sa zadovoljstvom vam predstavljam izuzetne rezultate Raiffeisen Banke d.d. Bosna i Hercegovina za 2024. godinu, koja je bila još jedna godina uspjeha i rasta. Banka je ostvarila ukupnu neto dobit od 143,3 miliona KM, kapital od 752,3 miliona KM i aktivu od 5,7 milijardi KM. Ovi impresivni rezultati svjedoče o našoj predanosti stabilnom i održivom poslovanju.

Nadzorni odbor je tokom godine održao 17 sjednica, uključujući 12 redovnih i 5 vanrednih, s gotovo stopostotnim prisustvom članova. Naš odbor je pažljivo pratio poslovanje banke, rizike i strateške smjernice, održavajući redovne razgovore s Upravom o adekvatnosti kapitala, likvidnosti i poslovnim strategijama. Posebnu pažnju posvetili smo razvoju korporativnog upravljanja i primjeni relevantnih politika, osiguravajući da banka ostane na čelu industrijskih standarda.

Tokom naših aktivnosti, održavali smo direktan kontakt s članovima Uprave, revizorima i rukovodiocima funkcija interne kontrole, kao i s predstavnicima bankarskih supervizorskih tijela. Uprava nam je redovno dostavljala detaljne i iscrpne izvještaje o ključnim aspektima poslovanja, omogućavajući nam da donosimo informirane odluke u duhu efikasne i konstruktivne saradnje. Naši razgovori su bili otvoreni i kritički, zasnovani na uzajamnom povjerenju, a odluke su donošene nakon pažljivog razmatranja svih razmatranih aspekata.

U periodima između sjednica, postojao je kontinuitet u kontaktu s predsjednikom i članovima Uprave, omogućavajući

bilateralne i multilateralne razgovore po potrebi. Sve dodatne informacije dostavljane su članovima Nadzornog odbora bez odgađanja, što je doprinijelo efikasnosti u radu i obostranom zadovoljstvu u našoj saradnji.

Želim izraziti duboku zahvalnost Upravi i svim zaposlenicima Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina za njihovo neumorno zalaganje, kao i našim klijentima za povjerenje koje nam nesebično ukazuju. Zajedno, nastavljamo graditi stabilnu budućnost i postavljati nove standarde u bankarskoj industriji.

Peter Jacenko
predsjednik Nadzornog odbora
Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Peter Jacenko', with a stylized flourish at the end.

Predgovor Predsjednika Uprave

Uprkos globalnim izazovima koji su obilježili 2024. godinu, uključujući geopolitička previranja i ekonomske pritiske, Raiffeisen Banka u Bosni i Hercegovini uspješno je navigirala kroz turbulentno okruženje, ostvarivši izvanredne rezultate. Bankarski sektor pokazao je snagu u ključnim područjima kao što su kapitaliziranost, likvidnost i profitabilnost, a mi smo ponosni što smo doprinijeli ovom rastu.

Završili smo godinu s neto dobiti od 143,3 miliona KM, ukupnim depozitima od 4,6 milijardi KM i kreditima u iznosu od 2,9 milijardi KM. Ovi rezultati svjedoče o našem kontinuiranom rastu i povećanju broja klijenata, kao i o značajnim investicijama u našu infrastrukturu. Posebno smo ponosni na ulaganja u tehnologiju i umjetnu inteligenciju, koja su nam omogućila da pružimo još bolju uslugu našim klijentima, čime smo postavili čvrste temelje za budući rast.

Naša najveća snaga leži u iskustvu i znanju naših zaposlenika. Tokom 2024. godine, fokusirali smo se na unapređenje radnog okruženja i korporativne kulture, omogućavajući našim kolegama individualni razvoj i napredak. Transformacija naših radnih prostorija, infrastrukture i načina rada je u punom zamahu, kako bismo povećali zadovoljstvo zaposlenika i poslovnu agilnost, jačajući našu poziciju kao atraktivnog i poslodavca po izboru mladih posvećenih razvoju svojih karijernih mogućnosti ovdje i sada.

Godina 2024. bila je prekretnica za nas, jer smo implementirali novu aplikaciju core bankarskog sistema "Temenos", što predstavlja izuzetan iskorak u unapređenju naše tehničke infrastrukture. Također smo unaprijedili aplikaciju Raiffeisen Mobilnog Bankarstva i proširili mogućnosti naše mreže savremenih 24/7 ATM zona, kako bi bili dostupni klijentima kada oni žele i gdje oni žele. Ostali smo posvećeni strategiji održivosti i ESG principima, prilagođavajući naše proizvode i procese kako bismo podržali klijente u njihovoj transformaciji ka održivoj budućnosti uz istovremenu isporuku vrhunske usluge i što efikasnijeg servisiranja potreba naših klijenata.

Naš rad i posvećenost nisu prošli nezapaženo ni u 2024. godini. Magazin "The Banker" proglasio nas je "Najboljom bankom u BiH", dok nas je Global Finance prepoznao kao "Najbolju banku u Bosni i Hercegovini" i "Najboljeg pružaoca usluga iz domena finansiranja trgovine i dokumentarnih poslova". Renomirani "Euromoney" proglasio nas je najboljom digitalnom bankom u BiH drugu godinu zaredom, što potvrđuje našu izvrsnost u digitalnim rješenjima.

Zaista sam ponosan na sve što smo postigli u 2024. godini. Naša saradnja sa brand ambasadoricom Lanom Pudar, čiji smo međunarodne uspjehe i postignuća neumorno pratili, ujedno odražava i našu poslovnu filozofiju. U narednom periodu, fokusirat ćemo se na izvrsnost usluga, unapređenje digitalizacije sa "ljudskim pristupom" u svim aspektima našeg poslovanja. Hvala vam na povjerenju i podršci. Radujem se nastavku priče za koju vjerujem da je osuđena na uspjeh.

S poštovanjem,

Rainer Schnabl
Predsjednik Uprave
Raiffeisen Banka Bosna i Hercegovina

Makroekonomski pregled

Bosna i Hercegovina je mala, otvorena ekonomija (izvoz čini 43% BDP-a, a uvoz 51% BDP-a), iznimno izložena promjenama u vanjskotrgovinskim odnosima s ključnim trgovinskim partnerima. Već dvije godine zaredom domaće izvozno orijentirane kompanije u elektroenergetskoj, metalnoj i tekstilnoj industriji snažno su pogođene negativnim ekonomskim kretanjima na tržištu eurozone, što je direktno povezano s negativnim trendovima u domaćoj industrijskoj proizvodnji. S obzirom na to da je preko 70% izvoza usmjereno prema EU, bilo je jasno od početka da će **2024. godina biti još jedna teška godina za trgovinske odnose BiH.**

Iako su inicijalne prognoze ukazivale na nešto izraženiji rast, **oslabljena ekonomska aktivnost eurozone, osobito Njemačke te poplave koje su pogodile centralni dio BiH** u oktobru 2024. godine, su **ključni faktori koji su se negativno odrazili prvenstveno na izvoz i industrijsku proizvodnju**, a samim tim i na **ukupnu ekonomsku aktivnost zemlje uz procijenjeni rast od 2,3%.**

Naime, u 2024. godini, izvoz BiH je bio niži za 3,8% u odnosu na prethodnu godinu, prvenstveno vođen negativnim trendovima u ključnim izvoznim kategorijama (bazni metali) i prema ključnim izvoznim partnerima: EU (-3,6% yoy) i CEFTA (-10,8% yoy) naglašavajući izazove s kojima se BiH suočava uslijed promjenjive potražnje i tržišnih uslova u ključnim sektorima i regijama. Istovremeno, uvoz u BiH je dalje rastao za 3,2% ukazujući na konstantnu ovisnost zemlje o uvoznim dobrima u cilju zadovoljavanja domaćih potreba. Sektori koji prednjače po uvozu su prehrambena industrija sa rastom od 10% te proizvodi biljnog porijekla (6%). Također, uvoz hemijskih proizvoda porastao je za 8,5%, naglašavajući oslanjanje industrijskog sektora na uvoz sirovina u procesu proizvodnje. Širenje jaza između uvoza i izvoza rezultiralo su **14% višim vanjskotrgovinskim deficitom u iznosu 12,6 milijardi KM što je ujedno i rekordan nivo zabilježen do sada (-24,4% BDP-a).** Osim toga, **industrijska proizvodnja** koja direktno korelira sa izvozom također bilježi negativna kretanja uz **pad od 4,2% u 2024. godini**, pri čemu su svi pod-segmenti zabilježili negativan trend: rudarstvo (-7%), prerađivačka industrija (-4,4%) te proizvodnja električne energije (-0,9%). Ovi trendovi jasno odražavaju ispodprosječan ekonomski rast i ključne slabosti BiH ekonomije.

Rast u 2024. godini je dominantno vođen **pojačanom privatnom potrošnjom**, podržanom rastom realnih plata, usporavanjem inflacije i snažnim prilivom doznaka. Maloprodajni sektor u BiH nastavio je rasti u 2024. godini, s jakim, dvocifrenim stopama rasta u prvoj polovini godine uz postepeno usporavanje tempa u drugoj polovini te kumulativni rast od 6,4% na koncu godine. Pozitivan utjecaj **rasta realnih plata od 8% sugerira otvoren prostor za izraženiju potrošačku aktivnost** osobito vidljivu u godinama nakon pandemije. Izuzetna turistička godina je također jedan od faktora koji je dao dodatni stimulans potrošnji sa značajnim povećanjem broja dolazaka i noćenja turista (10,3% i 7,9% yoy). Snažna kreditna aktivnost, pogotovu kada je u pitanju kreditiranje stanovništva sa rastom od 9,2% predstavlja dodatni stimulans potrošnje.

Govoreći o pozitivnom uticaju na BDP, posljednje dvije godine evidentan je **trend rasta investicija** te samim time i doprinosa u strukturi BDP-a. BiH ima značajan investicijski potencijal, zahvaljujući prirodnim resursima, strateškoj evropskoj lokaciji i jednoj od najnižih stopa poreza na dobit i dohodak u regiji. Očekuje se da će jačanje investicija igrati veću ulogu na temelju **dosađšnjeg i projiciranog rasta u 2024. godini od 14,8% te jačeg doprinosa BDP-u u posljednjim godinama (>25% BDP-a).** Očekivani priliv stranih investicija u 2024. godini trebao bi iznositi oko 1,6 milijardi KM, što je značajno više od prosječnog iznosa u posljednjih 10 godina. Najzanimljivije investicije dolaze iz zemalja EU (60%) u sektore kao što su prerađivačka industrija, bankarstvo, trgovina, telekomunikacije, nekretnine i usluge. Sve je **intenzivniji interes za ulaganja u zelenu energiju i digitalizaciju**, posebno u energetiku kao strateški sektor koji igra ključnu ulogu u procesu prelaska na obnovljive izvore. Plan rasta za Zapadni Balkan je prepoznat kao jedan od ključnih alata u cilju provedbe mjera koje će poboljšati investicijsko okruženje i potaknuti daljnji rast. Plan rasta također naglašava zelena ulaganja, prepoznajući njihovu ključnu ulogu u održivom razvoju. Plan dekarbonizacije BiH oslanja se na značajan potencijal obnovljive energije i međunarodnu podršku za izlazak iz energijeniz uglja do 2050. godine, unatoč ekonomskim i socijalnim izazovima u postupnom ukidanju termoelektrana. U prijelaznom periodu planirana su **značajna ulaganja u projekte obnovljive energije** (solarna, vjetro, hidro, biomasa itd.), praćena ulaganjima u optimizaciju rada termoelektrana. Postupno ukidanje uglja također bi uključivalo značajna ulaganja u nove tehnologije i infrastrukturu kako bi se osiguralo održivo energetske snabdijevanje. Navedeni potencijal će imati ključnu ulogu u daljem rastu investicija.

Tokom 2024. godine, **inflacija u BiH pratila je stabilan i uglavnom deflacionarni putanj**, dostižući najnižu tačku u septembru 2024. godine (0,8%). Međutim, prema kraju godine došlo je do primjetnog porasta inflacije, sa stopom od 2,2% u decembru 2024. godine uslijed pritiska na cijene u segmentu hrane i usluga. **Prosječna inflacija u 2024. je iznosila 1,7%**, što je jedna od najnižih stopa u regionu jugoistočne Evrope. Iako je BiH uspjela održati relativno nisku stopu inflacije u poređenju sa regionalnim susjedima, određeni segmenti su doživjeli značajne skokove cijena (hrana i usluge), što je uticalo na rast ukupnih troškova života.

Kada govorimo o **prospektu za naredni period 2025.-2027. godine**, Bosna i Hercegovina će se i dalje suočavati sa **mnogim unutrašnjim i vanjskim izazovima koji mogu negativno uticati na ekonomski razvoj zemlje.** Fragmentirana politička struktura i česte političke krize koje prouzrokuju zastoj u EU reformama i progresu države na EU integracijskom putu su i dalje jedan od značajnih faktora koji prate razvoj BiH. Geopolitički faktori često imaju direktan uticaj na dešavanja u zemlji kako politička tako i ekonomska, pa samim tim važnost prisustva međunarodne zajednice i otvorenost u vidu podrške i poticaja će i dalje ostati jedan od važnih elemenata stabilnosti i razvoja BiH. BiH je ostvarila značajan napredak na putu ka EU, uključujući sticanje statusa kandidata u decembru 2022. i dobijanje zeleno svjetla za početak pregovora o članstvu u martu 2024. godine. Već pomenuti Plan rasta za Zapadni Balkan za period 2025-2027 godine, vrijedan 6 milijardi EUR nudi finansijske podsticaje za ubrzanje EU reformi zemalja Zapadnog Balkana, ali BiH mora prevladati unutrašnje političke prepreke kako bi u potpunosti

iskoristila beneficije i otvorila formalne pregovore o pristupanju EU u narednom periodu. Predsjednički izbori u SAD-u i povratak gosp. Trump-a na vlast izmijenit će širu geopolitičku sliku i uticati na globalne trgovinske tokove, što će se preko uticaja na EU odraziti i na BiH obzirom na oslonjenost BiH privrede i izvoza na EU. **Uprkos izazovnom okruženju, očekivanja su da će domaća ekonomija u srednjem roku 2025.-2027. ostati otporna, vođena stabilnom privatnom potrošnjom i snažnim bruto investicijama** u javnu infrastrukturu i obnovljive izvore energije. Nakon dvije godine **negativnih trendova izvoza i industrijske proizvodnje, očekivanja idu u smjeru postepenog oporavaka 2025. godine** uz stabilizaciju u narednim godinama baznog scenarija. Tome idu u prilog pozitivni znakovi u prerađivačkoj industriji na koncu godine posebno u proizvodnji osnovnih metala, što otvara prostor za projicirani rast industrijske proizvodnje od 3% u 2025. godini, u skladu s **umjerenim ekonomskim rastom od 2,7% u 2025. godini**. Nadalje očekujemo umjeren oporavak izvoza zahvaljujući niskoj osnovici i blagom ubrzanju ekonomskog rasta eurozone (1,2%) i SEE regije (2,7%). U srednjem roku, očekivani realni rast BDP-a bi se trebao vratiti na 3% što je u skladu sa desetogodišnjim prosjekom.

S obzirom na blagi pritisak na cijene u posljednjim mjesecima 2024. godine, te uticaj povećanja cijena električne energije za pojedine privrednike u Federaciji BiH u 2025. godini te isto tako u Republici Srpskoj i za stanovništvo i privredu, očekivani su **dalji inflatorni pritisci u 2025. godini u odnosu na stabilizaciju 2024. godine**. Dodatno odluka o povećanju minimalne plate u Federaciji BiH, pa zatim i RS-u, će imati dodatni uticaj na opšti nivo potrošačkih cijena jer se pretpostavlja da će se povećani troškovi rada kako za radnike sa minimalnom platom tako za radnike u višem rangu, djelomično prebaciti i na cijene usluga (gdje je najveći broj radnika sa minimalnim platama) te dobara. S tim u vezi naša **očekivana stopa inflacije u 2025 iznosi 3%**, jer se očekuje "uzlazni pritiska" od samog početka godine te stabilizacija u srednjem roku na nivou od 2% u prosjeku.

U kontekstu tržišta rada, očekujemo i **dalje stabilan pad nezaposlenosti sa 12.5% u 2024. godini na 10% u 2027 godini, sa stabilnim rastom plata i raspoloživog dohotka od 9% u 2025. godini zbog "efekta prelijevanja" minimalne plate, praćen rastom od 5% u 2026-2027. godini**.

Upravljanje održivošću i ESG

U 2024. godini, Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina značajno je unaprijedila svoje ekološke i društvene prakse, investirajući u održivost, inovacije i edukaciju zaposlenika, te doprinos zajednici kroz razne CSR inicijative. ESG (Environmental, Social, and Governance) principi postali su integralni dio naše dugoročne strategije, s posebnim timom i savjetodavnim radnim grupama na nivou menadžmenta koje kontinuirano razmatraju ESG ciljeve unutar Banke i daju preporuke.

U skladu sa regulatornim zahtjevima za 2024 godinu, Banka je uskladila svoje aktivnosti sa "Smjernicama za upravljanje rizicima povezanim sa klimatskim promjenama i okolišnim rizicima" te "Odlukom o mjerama za jačanje finansijske inkluzije i održivog poslovanja". Integrirali smo klimatske i okolišne rizike u ICAAP i ILAAP procese, pratili ključne indikatore uspješnosti (KPI) i ključne indikatore rizika (KRI) povezane s održivošću, te uključili mjerenje i ograničavanje emisije GHG-a u poslovni model. Prilagodili smo informacijski sistem za prikupljanje podataka o rizicima i revidirali politiku upravljanja rizicima, te procijenili utjecaj klimatskih i okolišnih rizika na kapitalne zahtjeve Banke.

Edukacija i briga o zaposlenicima: Raiffeisen Bank d.d. Bosna i Hercegovina pokazuje veliku brigu za svoje zaposlenike kroz brojne inicijative i programe. Organizovali smo edukacije o klimatskim i okolišnim rizicima za sve zaposlene i više rukovodstvo, na kojima je participiralo više od 800 učesnika. Promovisali smo ravnotežu između posla i privatnog života kroz program H.E.R.O, koji uključuje podršku mentalnom zdravlju, savjete o ishrani i sportske aktivnosti. Fokusirali smo se na identifikaciju i razvoj ključnih talenata kroz Leadership Academy i RaiStars programe, te naglašavali finansijsku pismenost i ESG obuku. Ponosni smo na našu posvećenost jednakim mogućnostima i kulturi različitosti, uključujući rodno neutralnu kadrovsku politiku ili obuku za poslovanje s osobama sa invaliditetom. Više od 560 zaposlenika učestvuje u Fondu Solidarnosti, pružajući finansijsku pomoć kolegama kojima je to potrebno.

Ekološke inicijative: Na ekološkom planu, smanjili smo ugljični otisak korištenjem recikliranog papira, optimizacijom LED rasvjete i instalacijom energetski učinkovitih folija na prozorima, čime smo smanjili emisiju stakleničkih plinova za 3.5% odnosu na proteklu godinu. Postavili smo EV punjače u Sarajevu i Mostaru, instalirali solarne panele na jednoj od zgrada Centrale, a kroz Reciklomat banke u 2024. godini reciklirali gotovo 42.700 jedinica ambalaže. Ponosni smo što je 71% korisnika našeg Reciklomata odabralo donirati sredstva udruzi Pomozi.ba kao opciju benefita.

Digitalna transformacija i inovacije: Naša digitalna transformacija i inovacije uspješno je usmjerila klijente na korištenje elektronskih usluga, čime je poboljšano njihovo bankarsko iskustvo. Preko 40% klijenata banke koristi mobilno bankarstvo, sa 90% transakcija obavljenih putem e-usluga, što značajno doprinosi efikasnosti i zadovoljstvu korisnika. Na digitalnim aplikacijama implementirali smo funkcionalnosti poput Raiffeisen Invest fondova za lakše upravljanje investicijama i RAI Chatbot za 24/7 podršku, pružajući brzu i pouzdanu pomoć. Nastavili smo izdavati kartice od recikliranih materijala, čime doprinosimo očuvanju okoliša i promovisanju održivih praksi. Putem mobilne aplikacije R'm'B, klijenti mogu vidjeti izračun svog karbonskog otiska, što im omogućava da budu svjesni svog uticaja na okoliš i rade na njegovom smanjenju.

Društveno odgovorno poslovanje: U sklopu svog društveno odgovornog poslovanja, banka je u protekloj godini kroz 24 projekata donirala preko 146 hiljada KM. Najviše projekata i najveći ukupni iznos donacija usmjereni su na socijalnu oblast, sa najvećom pojedinačnom donacijom od 75 hiljada KM udruženju Pomozi.ba za pomoć postradalima u oktobarskim poplavama u Bosni i Hercegovini, dok je obrazovanje druga najzastupljenija oblast po broju naših donacija i ukupnom iznosu. Takođe, realizovali smo inicijativu LET'S DO IT – "Mala škola ekologije", angažujući učenike iz 10 osnovnih škola u Sarajevskom i Zeničko-Dobojskom kantonu, potičući ekološke akcije i edukaciju o uticaju naših aktivnosti na planetu. Naši zaposlenici aktivno su učestvovali u korporativnim volonterskim inicijativama koje podržavaju osobe s intelektualnim poteškoćama, te pošumljavanju.

Inkluzivni proizvodi i pristupačnost: Kao pružatelj finansijskih usluga, nudimo održiva rješenja kroz zelene i socijalne proizvode. Kreirali smo PAKET EKONOMIK za finansijsku inkluziju i omogućili pristup informacijama o zelenim i društveno odgovornim proizvodima putem naše web stranice, uključujući ponude za žene, studente i penzionere. Unaprijedili smo pristupačnost svojih poslovnica za osobe s invaliditetom, na način da je 70% naših poslovnica pristupačno osobama s invaliditetom, a 97% bankomata ima nesmetan pristup za sve korisnike. Implementirali smo induktivne petlje za osobe sa oštećenjem sluha u 38% poslovnica i osigurali prioritarno tretiranje za osobe s invaliditetom u poslovnica sa sistemima za redove.

Transparentna komunikacija: U cilju transparentnije komunikacije sa zainteresovanim stranama, banka je unaprijedila svoju web stranicu dodavanjem posebne sekcije za Održivost i ESG s relevantnim sadržajem.

Ova dostignuća potvrđuju našu predanost održivom razvoju, inovacijama i vrhunskim uslugama. Raiffeisen Bank nastavlja graditi održivu budućnost kroz ESG inicijative, ključne za dugoročni uspjeh i dobrobit zajednice.

Osvrt na Raiffeisen Bank International

Raiffeisen Bank International (RBI) svojim domaćim tržištem smatra kako Austriju, u kojoj je vodeća komercijalna i investicijska banka, tako i Srednju i Istočnu Evropu (SIE). Podružne banke zastupljene su na 11 tržišta širom ovog regiona. Pored navedenih banaka, Grupacija obuhvata i brojne druge pružatelje finansijskih usluga, npr. u oblasti leasinga, upravljanja imovinom, te spajanja i akvizicija.

Ukupno, skoro 43.000 zaposlenika RBI pruža usluge za oko 17,9 miliona klijenata u oko 1.400 poslovnica od kojih se većina nalazi u SIE.

Regionalne Raiffeisen banke posjeduju oko 61,17 procenata dionica RBI-a, dok su preostale dionice u slobodnom opticaju.

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je podružnica Raiffeisen Bank International AG (RBI), vodeće univerzalne banke u regionu Srednje i Istočne Evrope (SIE). Raiffeisen Zentralbank Österreich AG-Vienna kupila je Market banku 21. jula 2000. godine i uspješno je integrisala u Raiffeisen mrežu u okviru koje posluje pod imenom Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina.

U maju 2001. godine RZB je postala stopostotni vlasnik Hrvatske Poštanske banke, kada je došlo do njenog preimenovanja u Raiffeisen BANK HPB. Od 01.01.2003. godine, kada je uspješno završen projekat pripajanja Raiffeisen BANK HPB Raiffeisen banci, Banka posluje pod jedinstvenim nazivom Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina. Realizacijom ovog projekta Banka je ojačala svoju poziciju na bh. tržištu te značajno proširila svoju poslovnu mrežu.

U godinama koje su uslijedile, Banka preuzima ulogu pionira u bankarskom poslovanju u Bosni i Hercegovini te postaje jedan od lidera u pružanju usluga digitalnog bankarstva. Mnogobrojna, kako međunarodna tako i domaća priznanja, dokaz su uspješnog poslovanja Banke. Neka od njih su: Global Finance: "Najbolja banka u BiH", The Banker: "Banka godine", EMEA Finance: "Najbolja banka u BiH" te domaća priznanja "Zlatni BAM", Euromoney: "Najbolja banka za digitalna rješenja u BiH", Global Finance: "Najbolja digitalna banka u BiH".

Investiranje u nove tehnologije, iskusno i educirano osoblje koje se stalno usavršava, naglasak na individualnom pristupu klijentu, uvođenje novih kanala poslovanja s Bankom i savremenih proizvoda i usluga, te aktivnosti iz oblasti ESG&Upravljanja održivošću i kontinuirano unapređenje agilnog pristupa radu predstavljaju glavne faktore konkurentnosti Raiffeisen BANK.

Vlasnička struktura Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina:

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je u 100 procentnom vlasništvu Raiffeisen SEE Region Holding GmbH.

Vizija za 2025.

Mi smo grupacija za finansijske usluge sa najviše preporuka.

Misija

Transformišemo kontinuirane inovacije u superiorno iskustvo klijenata.

Ukršteni zabat dio je zaštitnog znaka koji koriste gotovo sve članice Raiffeisen grupacije u Srednjoj i Istočnoj Evropi. Predstavlja dvije stilizirane konjske glave, ukrštene i postavljene na zabatu kuće. Potiče iz evropske narodne tradicije i simbolizira zaštitu – prema vjerovanju, ukršteni zabat na krovu kuće štiti kuću i ukućane od vanjskih opasnosti i zla. U kontekstu poslovanja Raiffeisen banaka ovaj znak simbolizira zaštitu i sigurnost koju članice uživaju kroz uzajamnu saradnju. Ukršteni zabat danas predstavlja jedan od najpoznatijih zaštitnih znakova u Austriji i prepoznatljiv brend diljem Srednje i Istočne Evrope.

Uprava Raiffeisen banke

Rainer Schnabl
predsjednik Uprave

Lars Frankemölle
član Uprave

Mirha Krivdić
članica Uprave

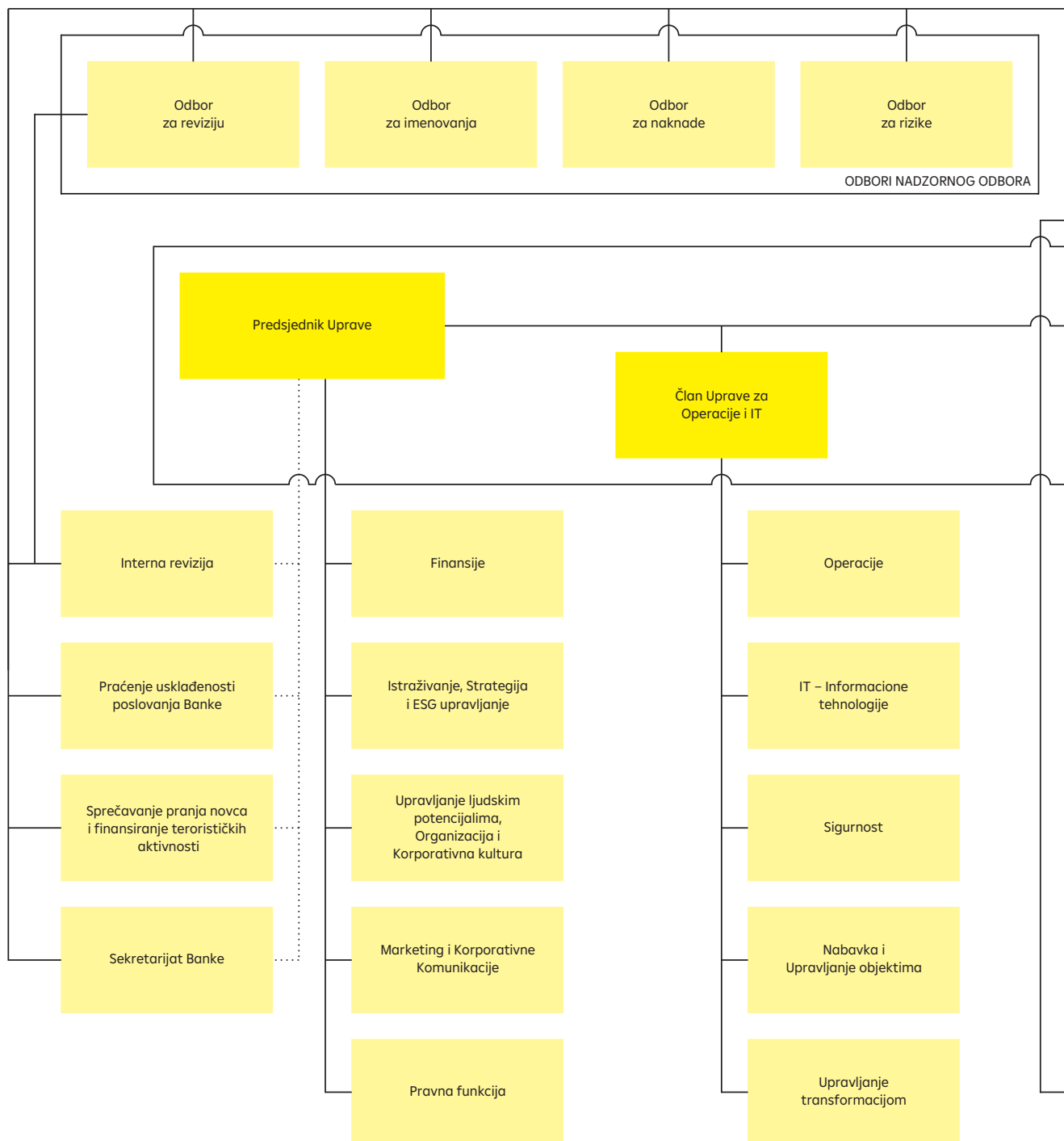

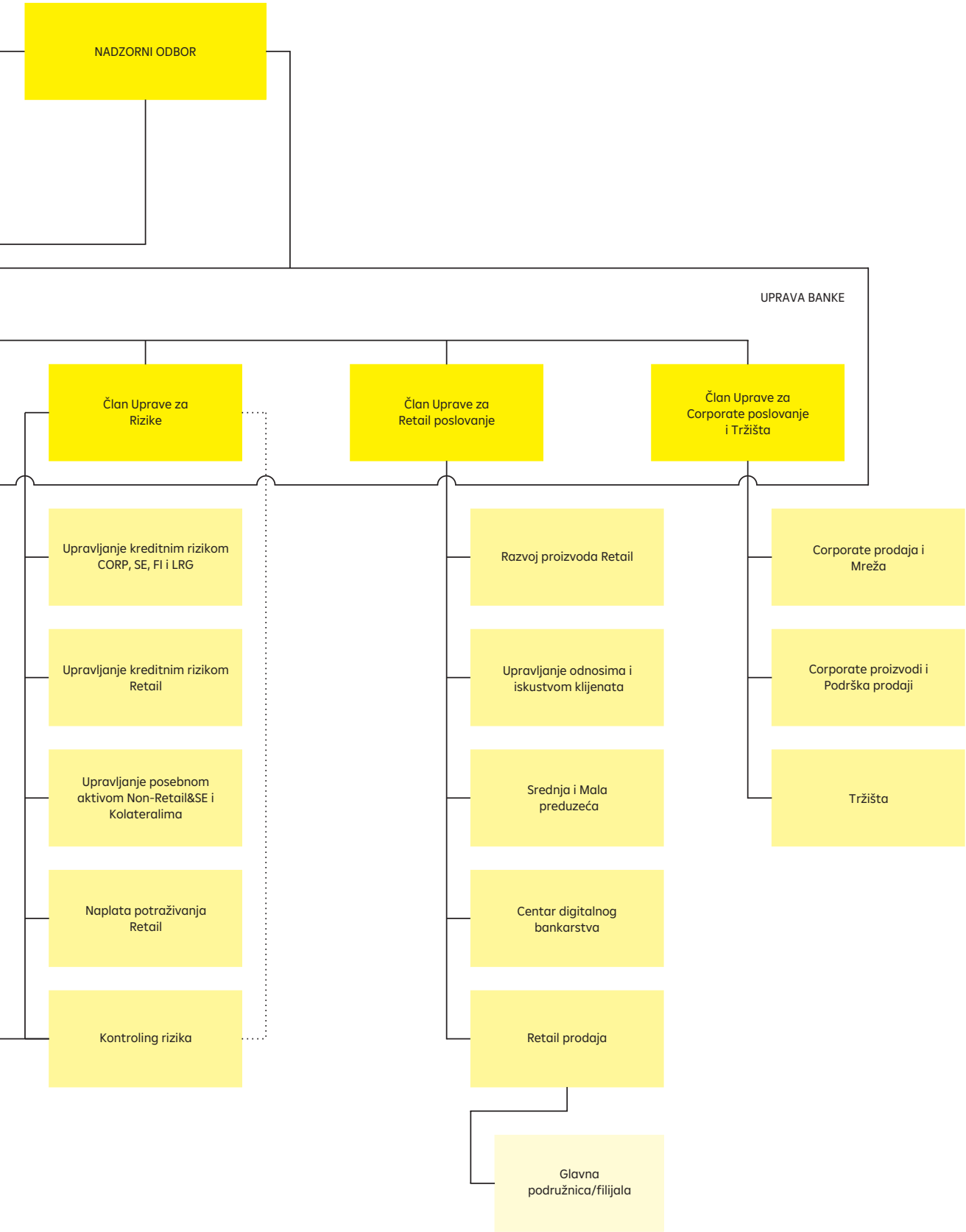
Edin Hrnjica
član Uprave

Kreshnik Halili
član Uprave

Organizaciona struktura Banke

Bilans stanja (u KM i EUR)

na dan 31. decembar 2024. i 2023. godine

	2024. (000 KM)	2024. (000 EUR)	2023. (000 KM)	2023. (000 EUR)
IMOVINA				
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.499.512	766.688	1.181.109	603.891
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	10.422	5.329	11.952	6.111
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	544	278	538	275
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	3.954.871	2.022.093	3.807.491	1.946.739
Unaprijed plaćeni porez na dobit		-	-	-
Odgodena porezna imovina	9.090	4.648	10.240	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	103.850	53.098	98.292	50.256
Imovina s pravom korištenja	9.167	4.687	8.685	4.441
Ulaganja u investicijske nekretnine	27.853	14.241	27.705	14.165
Nematerijalna imovina	39.231	20.058	32.983	16.864
Ulaganja u zavisna društva	11.050	5.650	11.050	5.650
Ulaganja u pridružena društva	2	1	2	1
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja	403	206	23	12
Ostala imovina i potraživanja	7.107	3.634	5.311	2.715
UKUPNA IMOVINA	5.673.102	2.900.611	5.195.381	2.656.356
OBAVEZE				
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	4.859.835	2.484.794	4.463.899	2.282.355
Obaveze za porez na dobit	800	409	1.234	631
Odgodene porezne obaveze	2.317	1.185	2.003	1.024
Rezervisanja	35.557	18.180	35.659	18.232
Ostale obaveze	22.267	11.385	22.606	11.558
UKUPNE OBAVEZE	4.920.776	2.515.953	4.525.401	2.313.801
KAPITAL				
Dionički kapital	247.167	126.374	247.167	126.374
Dionička premija	4.473	2.287	4.473	2.287
Rezerve	1.230	629	1.230	629
Revalorizacione rezerve	283	145	277	142
Dobit	499.173	255.223	416.833	213.123
UKUPNI KAPITAL	752.326	384.658	669.980	342.555
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL	5.673.102	2.900.611	5.195.381	2.656.356

Bilans uspjeha (u KM i EUR)

za godine koje su završile 31. decembra 2024. i 2023. godine

	2024. (000 KM)	2024. (000 EUR)	2023. (000 KM)	2023. (000 EUR)
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	184.953	94.565	174.571	89.257
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	(16.964)	(8.674)	(13.131)	(6.714)
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	167.989	85.891	161.440	82.543
Prihodi od naknada i provizija	154.320	78.903	148.421	75.886
Rashodi od naknada i provizija	(37.378)	(19.111)	(38.733)	(19.804)
Neto prihodi od naknada i provizija	116.942	59.791	109.688	56.083
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	3.543	1.812	(4.589)	(2.346)
Ostali neto gubici od finansijske imovine	(30)	(15)	(1.259)	(644)
Neto pozitivne kursne razlike	(85)	(43)	(124)	(63)
Neto gubici od dugoročne nefinansijske imovine	1.644	841	1.756	898
Prihodi od dividendi	8.622	4.408	0	0
Ostali prihodi	10.035	5.131	9.926	5.075
Troškovi zaposlenih	(67.253)	(34.386)	(61.302)	(31.343)
Troškovi amortizacije	(18.618)	(9.519)	(15.790)	(8.073)
Ostali troškovi i rashodi	(65.841)	(33.664)	(72.084)	(36.856)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	156.948	80.246	127.662	65.273
Porez na dobit	(13.628)	(6.968)	(5.702)	(2.915)
Dobit iz redovnog poslovanja	143.320	73.278	121.960	62.357
Ostali sveobuhvatni gubitak				
Ukupna ostala sveobuhvatna dobit	6	3	10	5
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT ZA GODINU	143.326	73.281	121.970	62.362
Zarada po dionici (u KM)	145,0	74,1	123,4	63,1

Finansijski pokazatelji

Prikazani podaci navedeni su ili izračunati temeljem revidiranih finansijskih izvještaja Banke

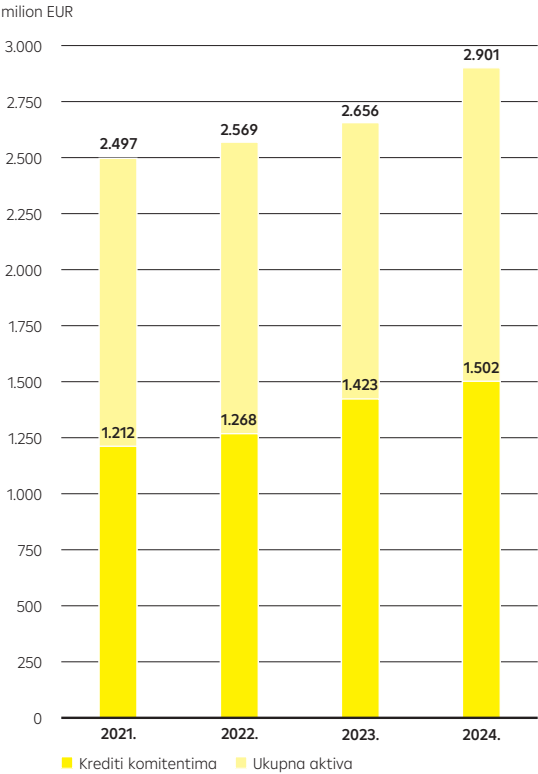
	2024. (000 KM)	2023. (000 KM)	2022. (000 KM)	2021. (000 KM)
Na kraju godine				
Ukupna aktiva	5.673.102	5.195.381	5.024.985	4.882.730
Depoziti komitenata	4.645.445	4.312.117	4.124.055	4.073.309
Krediti komitentima	2.936.701	2.783.592	2.480.281	2.371.009
Dionički kapital	247.167	247.167	247.167	247.167
Ukupni kapital	752.326	669.980	623.593	568.047
Godišnji rezultati				
Ukupan prihod	305.232	282.810	254.849	222.115
Ukupni troškovi poslovanja	(148.284)	(155.147)	(147.634)	(144.450)
Dobit prije oporezivanja	156.948	127.662	107.215	77.665
Dobit poslije oporezivanja	143.320	121.970	100.776	69.527
Pokazatelji				
Povrat na aktivu (ROA) nakon poreza	3,2%	2,4%	2,0%	1,4%
Povrat na kapital (ROE) nakon poreza	24,1%	18,2%	16,2%	12,3%
Koeficijent trošak/prihod (CIR)	50,0%	56,8%	57,1%	58,1%

	2024. (000 EUR)	2023. (000 EUR)	2022. (000 EUR)	2021. (000 EUR)
Na kraju godine				
Ukupna aktiva	2.900.611	2.656.356	2.569.234	2.496.500
Depoziti komitenata	2.375.178	2.204.750	2.108.596	2.082.650
Krediti komitentima	1.501.511	1.423.228	1.268.148	1.212.278
Dionički kapital	126.374	126.374	126.374	126.374
Ukupni kapital	384.658	342.555	318.838	290.438
Godišnji rezultati				
Ukupan prihod	156.063	143.637	130.302	113.566
Ukupni troškovi poslovanja	(75.816)	(78.365)	(75.484)	(73.856)
Dobit prije oporezivanja	80.246	65.273	54.818	39.709
Dobit poslije oporezivanja	73.278	62.362	51.526	35.549
Pokazatelji				
Povrat na aktivu (ROA) nakon poreza	3,2%	2,4%	2,0%	1,4%
Povrat na kapital (ROE) nakon poreza	24,1%	18,2%	16,2%	12,3%
Koeficijent trošak/prihod (CIR)	50,0%	56,8%	57,1%	58,1%

Ukupna aktiva sa podatkom o kreditima

U ukupnoj aktivni Banke neto krediti komitenata u 2024. godini učestvuju sa 52%, što je za 2% manje u odnosu na 2023. godinu. Bruto krediti komitenata učestvuju sa 54% procenata. Učešće bruto kredita fizičkih lica u ukupnom portfoliju iznosi 62%, a pravnih 38%.

Ukupna aktiva sa podatkom o kreditima

	2024. (000 KM)	2023. (000 KM)	2022. (000 KM)	2021. (000 KM)
Ukupna aktiva	5.673.102	5.195.381	5.024.985	4.882.730
Kreditni komitentima	2.936.701	2.783.592	2.480.281	2.371.009

	2024. (000 EUR)	2023. (000 EUR)	2022. (000 EUR)	2021. (000 EUR)
Ukupna aktiva	2.900.611	2.656.356	2.569.234	2.496.500
Kreditni komitentima	1.501.511	1.423.228	1.268.148	1.212.278

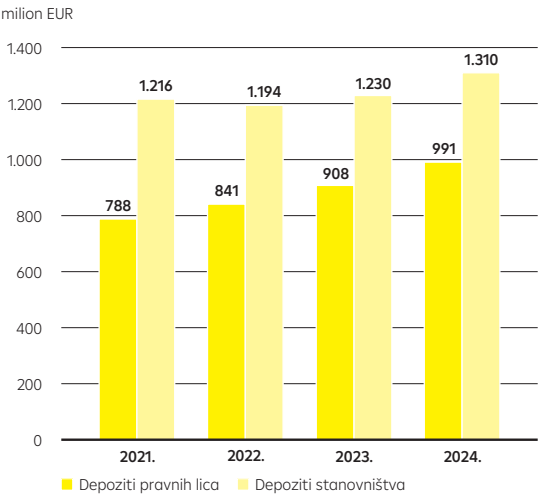
Kreditiranje

	2024. (000 KM)	2024. (000 EUR)	2023. (000 KM)	2023. (000 EUR)	Promjena %	Razlika
Kreditni preduzećima	1.152.378	589.202	1.091.261	557.953	5,6%	61.117
Kreditni stanovništvu	1.912.884	978.042	1.853.609	947.735	3,9%	71.576
Bruto vrijednost kredita	3.065.262	1.567.244	2.944.870	1.505.688	4,5%	132.693
Umanjenje vrijednosti	(128.561)	(65.732)	(149.326)	(76.349)	(13,7)%	20.416
Neto vrijednost kredita	2.936.701	1.501.511	2.795.544	1.429.339	5,5%	153.109

Depoziti komitenata

Depoziti stanovništva čine 57 % ukupnih depozita i bilježe rast u iznosu od 156.992 hiljada KM, dok je učešće istih u 2023. godini bilo 58%. U ukupnim depozitima stanovništva, oročeni depoziti čine 19 %, a depoziti po viđenju 81%.

Depoziti komitenata

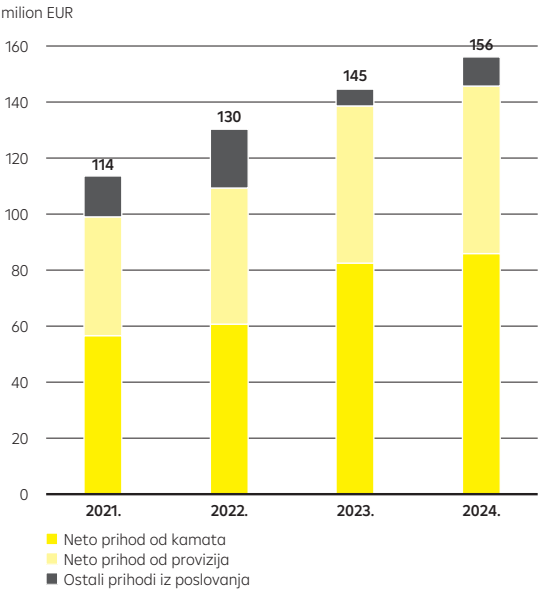
	2024. (000 KM)	2023. (000 KM)	2022. (000 KM)	2021. (000 KM)
Depoziti pravna lica	1.938.271	1.775.406	1.644.535	1.542.012
Depoziti stanovništva	2.561.964	2.404.972	2.335.116	2.378.171

	2024. (000 EUR)	2023. (000 EUR)	2022. (000 EUR)	2021. (000 EUR)
Depoziti pravna lica	991.022	907.751	840.837	788.418
Depoziti stanovništva	1.309.911	1.229.643	1.193.926	1.215.940

Ukupni prihodi (sa strukturom ukupnih prihoda)

U strukturi ukupnih prihoda Banke, neto prihod po kamati učestvuje sa 55%, dok neto prihod od provizija iznosi 38%. Prihod od kamata se povećao u odnosu na prošlu godinu za 6%, dok su se rashodi od kamata povećali za 29% u odnosu na prošlu godinu.

Ukupni prihodi

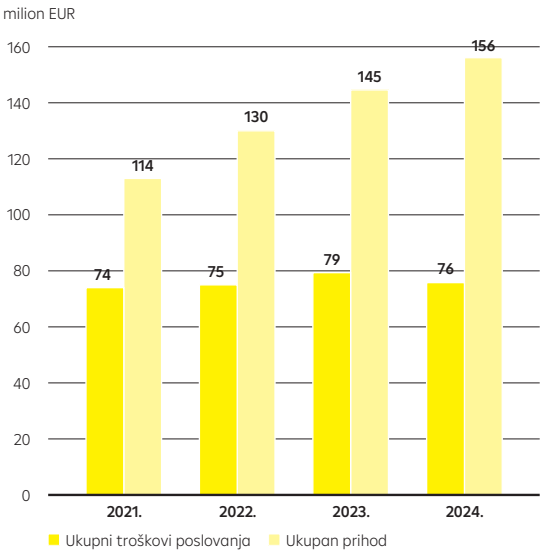
	2024. (000 KM)	2023. (000 KM)	2022. (000 KM)	2021. (000 KM)
Ukupan prihod	305.232	282.810	254.849	222.115
Neto prihod od kamata	167.989	161.440	118.712	110.765
Neto prihod od provizija	116.942	109.688	95.073	82.874
Ostali prihodi iz poslovanja	20.301	11.682	41.064	28.476

	2024. (000 EUR)	2023. (000 EUR)	2022. (000 EUR)	2021. (000 EUR)
Ukupan prihod	156.063	144.598	130.302	113.566
Neto prihod od kamata	85.891	82.543	60.696	56.633
Neto prihod od provizija	59.791	56.083	48.610	42.373
Ostali prihodi iz poslovanja	10.380	5.973	20.996	14.560

Usporedba troškova poslovanja i ukupnih prihoda

Ukupni troškovi poslovanja Banke u posmatranom periodu (2024 vs 2023) bilježe smanjenje za 4%, dok ukupan prihodi bilježi rast od 8%.

Usporedba troškova i prihoda

	2024. (000 KM)	2023. (000 KM)	2022. (000 KM)	2021. (000 KM)
Ukupni troškovi poslovanja	(148.284)	(155.148)	(147.634)	(144.450)
Ukupan prihod	305.232	282.810	254.849	222.115

	2024. (000 EUR)	2023. (000 EUR)	2022. (000 EUR)	2021. (000 EUR)
Ukupni troškovi poslovanja	(75.816)	(79.326)	(75.484)	(73.856)
Ukupan prihod	156.063	144.598	130.302	113.566

Pregled poslovanja

Poslovanje sa pravnim licima	24
Poslovanje sa SME klijentima	25
Poslovanje sa fizičkim licima	27
Riznica, Finansijska tržišta i Investicijsko bankarstvo	33

Poslovanje sa pravnim licima

U okviru poslovanja Corporate segmenta 2024. godina je bila obilježena kontinuiranim unapređenjem odnosa sa klijentima. Individualan, kvalitetan i profesionalan pristup svakom pojedinom klijentu rezultirali su zadovoljstvom klijenata, što je rezultiralo zadržavanjem prve pozicije u NPS (Net promoter Score) istraživanju za 2024.godinu. Banka je prepoznata kao pouzdana institucija koja se odgovorno odnosi prema zajednici i klijentima.

Corporate ima kontinuitet u postizanju izvanrednih rezultata, kontinuiran godišnji porast aktive, koji je u 2024. godini iznosio 8%, i porast instrumenata finansiranja trgovine 5%. S druge strane, veliki fokus je bio usmjeren i na unapređenje kvaliteta kreditnog portfelja, što je rezultiralo smanjenjem volumena nekvalitetne aktive za 20%. Učešće nekvalitetne aktive u ukupnoj aktivi u 2024. godini je iznosilo 1,27%, što predstavlja najbolju vrijednost NPL-a (Non Performing Loans) na tržištu i u Balkanskoj regiji.

Depoziti klijenata Corporate segmenta povećani su za 7% u odnosu na 2023. godinu, što potvrđuje da klijenti prepoznaju Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina, kao sigurnog partnera za deponovanje viška sredstava.

Kao odraz naše nepokolebljive predanosti i posvećenosti našim klijentima, Raiffeisen banka Bosna i Hercegovina je počašćena što joj je cijenjeni Global Finance Magazin dodijelio prestižnu titulu "Najbolja banka za finansiranje trgovine u BiH (poslovi vezani za garancije/akreditive/dokumentarne naplate)". Ovo istaknuto priznanje ne samo da potvrđuje naš izvanredan uspjeh u sektoru finansiranja trgovine, već također naglašava našu predanost pružanju inovativnih, prilagođenih rješenja koja su usklađena sa rastućim zahtjevima tržišta.

Veliki fokus u 2024.godini je bio na unapređenju digatalnog poslovanja sa klijentima. Novo internet bakarstvo je u završnoj fazi pripreme za implementaciju. Prednosti digitalne platforme daVinci/eFinance, koja omogućuje online apliciranje za kredite i garancije, su prepoznate od strane klijenata i uspješno se koriste.

Tokom 2024.godine nastavili smo slijediti principe ESG poslovanja, kroz podršku klijentima u procesu njihove transformacije ka održivoj budućnosti. Stanje Corporate ESG kredita u 2024.godini predstavlja 13,1% kreditnog portfolija ukupne banke.

Pružanje aktivne podrške klijentima rezutiralo je zadržavanjem postojećih i akvizicijom novih klijenata, te je 2024.godina završena sa bazom od 2.944 Corporate klijenata.

U 2024. godini zadržana je prisutnost na tržištu u svakoj bh. regiji. Corporate segment je i dalje aktivno usmjeren na razvijanje sveobuhvatnog kvalitetnog odnosa sa svojom bazom klijenata kroz intenzivan angažman na razvoju i promociji kreditnih proizvoda, proizvoda finansiranja trgovine i dokumentarnog poslovanja, Cash Management proizvoda i digitalnih kanala.

Kretanje kreditnog i depozitnog portfolija

Kreditni '000 KM	Decembar 2023.	Juni 2024.	Decembar 2024.
Kreditne Kartice	987	918	1.079
Kreditne linije	14.792	13.691	16.428
Overdraft	134.915	130.903	114.398
Kreditni za investicije	272.208	259.131	254.125
Kreditni za obrtna sredstva	377.893	434.727	481.425
Ukupno	800.795	839.370	867.456

Depoziti '000 KM	Decembar 2023.	Juni 2024.	Decembar 2024.
Oročeni depoziti	150.839	149.487	120.142
Depoziti po viđenju	1.105.187	1.209.220	1.224.823
Ukupno	1.256.026	1.358.708	1.344.965

Poslovanje sa SME klijentima

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je i u toku 2024. godine nastavila razvoj postojećih proizvoda s ciljem prilagođavanja potreba tržišta . Dva proizvoda koja su bila u fokusu 2024 za klijente srednja i mala preduzeća su:

- EIF WIB - Krediti u saradnji sa Evropskim investicionim fondom uz sudjelovanje u programu " Instrumenti za razvoj poduzetništva i inovacija na zapadnom Balkanu za otpornost malih i srednjih preduzeća/WB EDIF Guarantee4SME Resilience". Krediti za klijente Srednja I Mala preduzeća sa rokom trajanja 4 godine uz mjenice kao instrument obezbjeđenja ;
- EBRD Go green – kredit fnansiranje investicija za ulaganje u održive projekte s prvenstvenim ciljem zaštite životne okoline (kreditna linija koja klijentima donosi grant u iznosu do 10% od odobrenog iznosa kredita u slučaju pozitivne verifikacije finansiranog projekta)

S ciljem implementacije naših vrijednosti koje usmjerene između ostalog i na upravljanje održivošću i zaštitu životne Banka nastavlja sa implementacijom digitalizacije procesa tamo gdje je to god moguće.

Tijekom 2024 godine za klijente iz segmenta srednjih i malih preduzeća (u daljem tekstu:SME) , Banka je nudila čitav niz pogodnosti za projekte koji podržavanju digitalizaciju. Jedna od takvih pogodnosti je održavanje paketa računa SME "bez naknade" za period od 6 ili 12 mjeseci u ovisnosti od vrste klijenta koa i paketa za koji klijent aplicira .

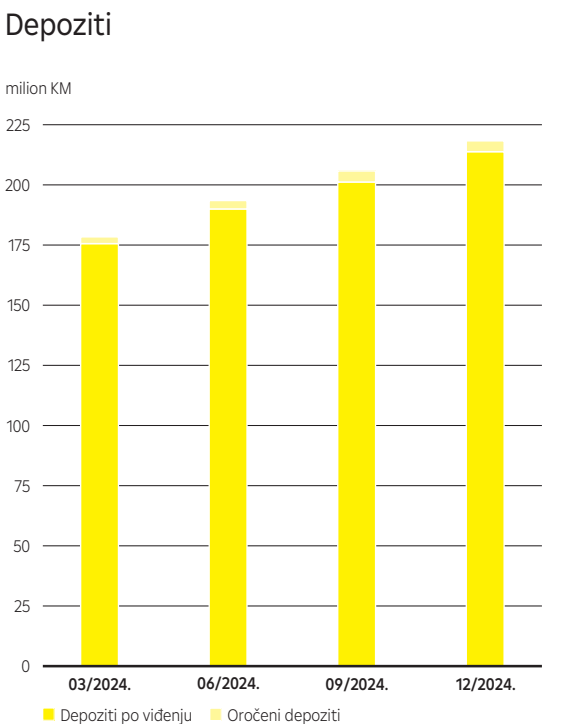
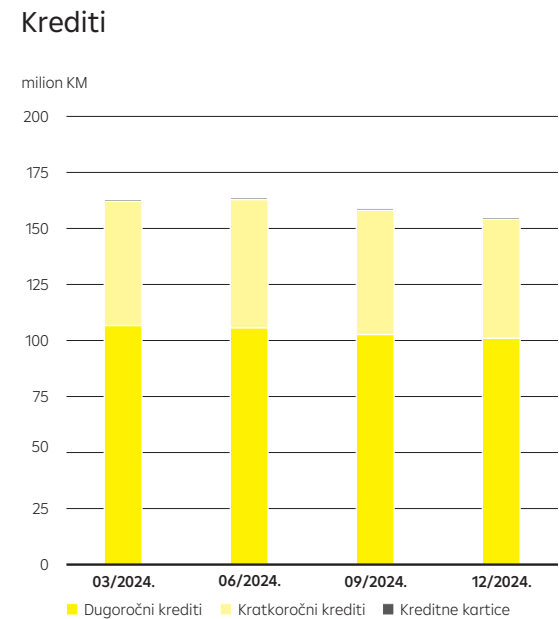
Usmjernost Banke na elektronske kanale komunikacije sa svojim klijentima omogućava klijentima brži pristup informacijama i kvalitetniju uslugu. Digitalno apliciranje za sve vrste proizvoda koje Banka nudi klijentima SME je omogućeno jednostavno preko zvanične e-mail adrese Banke, a kontakt s klijentima nakon apliranja preuzima naše prodajno osoblje. Digitalno aplikativno rješenje koje omogućava postojećim klijentima Srednja i mala preduzeća apliciranje za kredit i odgovor u roku nekoliko minuta i u arda s ciljem zaštite naših klijenata.

Naša saradnja sa regionalnim partnerom "Women in Adria" nastavila se i u 2024. Godini. Kao i prethodnih godina Banka je bila glavni sponzor Programa za podršku poduzetnicama. U sklopu ovog programa organizovane su različite edukativne radionice za žene preduzetnice. Cilj programa je inspirisati, informisati i povezati te edukovati žene poduzetnice, kako bi se poboljšao položaj žene u društvu i njen uticaj u poslovnom svijetu.

Kretanje kreditnog i depozitnog portfolija (SE klijenti):

'000 KM	Mart 2024.	Juni 2024.	Septembar 2024.	Decembar 2024.
Kreditne kartice	830	824	835	797
Kratkoročni krediti	55.356	57.225	55.459	53.080
Dugoročni krediti	106.681	105.692	102.719	100.975

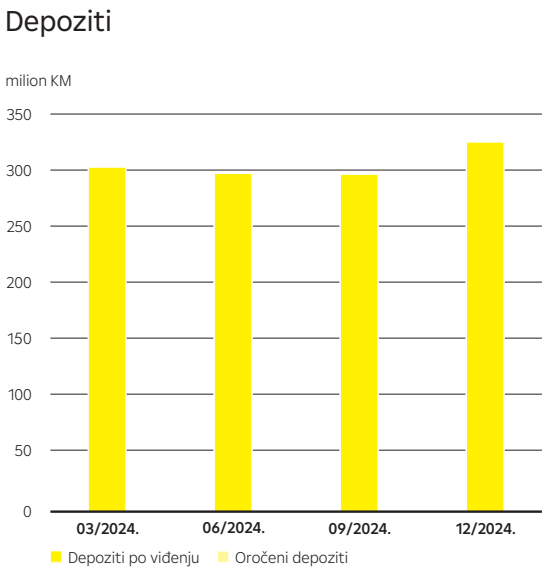
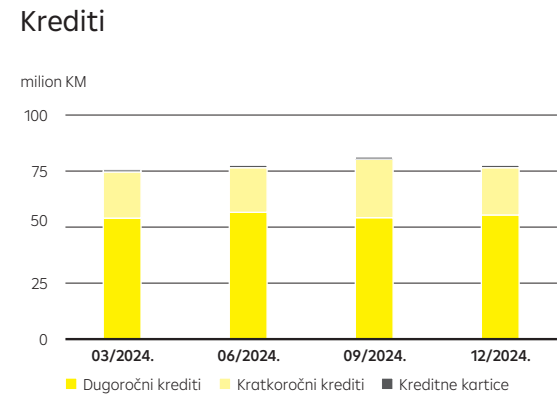
'000 KM	Mart 2024.	Juni 2024.	Septembar 2024.	Decembar 2024.
Oročeni depoziti	2.830	3.455	4.595	4.503
Depoziti po viđenju	175.619	190.312	201.179	213.844

Kretanje kreditnog i depozitnog portfolija (Micro klijenti):

'000 KM	Mart 2024.	Juni 2024.	Septembar 2024.	Decembar 2024.
Kreditne kartice	1.026	1.052	1.034	1.061
Kratkoročni krediti	20.609	19.899	26.110	21.122
Dugoročni krediti	54.001	56.616	54.240	55.366

'000 KM	Mart 2024.	Juni 2024.	Septembar 2024.	Decembar 2024.
Oročeni depoziti	749	783	936	765
Depoziti po viđenju	303.543	297.933	297.178	325.603

Poslovanje sa fizičkim licima

Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina je u 2024. godini kontinuirano radila na unapredjenju procesa u dijelu digitalnog apliciranja za depozitno, kreditno i kartično poslovanje sa stanovništvom.

Digitalna priroda procesa apliciranja omogućava klijentima da apliciraju iz udobnosti svog doma preko digitalnih kanala. Jedan dolazak u poslovnicu je dovoljan. Ova pogodnost odgovara rastućoj potražnji za online bankarskim uslugama i odražava posvećenost Banke korištenju tehnologije za poboljšanje korisničkog iskustva.

Pored proizvoda banke, omogućeno je i digitalna kontrola nad portfolijom i informisano donošenje finansijskih odluka od strane klijenta za investicione proizvode.

Paketi usluga za fizička lica

Paketi usluga su sačinjeni od seta bankarskih I nebankarskih proizvoda i usluga, za koje korisnik plaća jedinstvenu mjesečnu naknadu, uz mogućnost plaćanja manje osnovne naknade kroz pragove bodovanja ili bez naknade za pakete Tempo, Glamur I Trijumf.

Klijenti u okviru paketa na raspolaganju imaju debitne kartice sa i bez prekoračenja, kreditne kartice koje imaju mogućnost plaćanja na rate, digitalne servise (internet bankarstvo, mobilno bankarstvo, viber bankarstvo, m-plati).

Ponuda Banke obuhvate sljedeće pakete usluga: Raiffeisen CLUB (za studente), Penzioner, Moment, Tempo, Glamur, Trijumf. Modeli Paket usluga se razlikuju prema proizvodima koji ulaze u određeni model i koji su namjenjeni različitim segmentima klijenata

Tokom 2024 Banka je svoju ponudu obogatila novim paketom, Ekonomik - održivi paket za finansijsku inkluziju.

U okviru svih paketa usluga su i elektronski servisi čijim korištenjem klijenti plaćaju manje naknade za transakcije u odnosu na gotovinske transakcije na šalterima Banke. U okviru paketa usluga Tempo, Glamur i Trijumf, klijenti imaju i dopunsko zdravstveno osiguranje, kao I porodično putno zdravstveno osiguranje za korisnike paketa Trijumf.

Depoziti stanovništva

Banka je tokom 2024. godine radila na unapređenju procesa apliciranja za depozitne proizvode, te je u drugom kvartalu omogućeno apliciranje za oročene depozite putem web stranice Banke. Na ovakav način daje se klijentima mogućnost da se bolje upoznaju sa depozitnim proizvodima Banke i apliciraju za jedan od proizvoda oročenih depozita u nekoliko koraka iz udobnosti svoga doma. Klijenti mogu online da apliciraju za: Slobodnu štednju, Standardno oročenje I Dječiju štednju.

Pregled stanja depozita stanovništva

'000 KM	2024.	Promjena	2023.	Promjena	2022.	Promjena	2021.
Depoziti po viđenju	796.366	1,2%	787.120	1,1%	778.492	(5,7)%	825.742
Oročeni depoziti	523.323	(8,0)%	568.601	(15,4)%	672.215	(14,8)%	789.391
Tekući računi	1.241.139	18,4%	1.047.996	18,7%	882.962	16,2%	760.164
Ukupno	2.560.828	6,5%	2.403.716	3,0%	2.333.669	(1,8)%	2.375.297

Kreditiranje stanovništva

U 2024. godini fokus je bio na unaprijeđenju digitalnog kreditnog poslovanja. Nakon implementacije prvog potpuno automatizovanog proizvoda u 2023 godini pod nazivom Ikeš gdje postojeći klijenti mogu podnijeti zahtjev za gotovinski kredit iz udobnosti svog doma i dobiti uvjetnu odluku za manje od 8 minuta. U 2024. godini je nastavljen razvoj Ikeš proizvoda na način da isti bude dostupan u RMB aplikaciji našim postojećim klijentima koji će uvjetnu odluku dobiti za manje od 4 minute. Ponuda klijentima je obogaćena i novim funkcionalnostima kao što je apliciranje klijenata koji imaju primanja na blagajni firme, te apliciranje klijenata penzionera. Oživljen je stari proizvod koji privremeno stavljen u status neaktivnosti radi poboljšanja funkcionalnosti na istom a to je Preapproved proizvod. Proizvod je koncipiran na tome da se kreira kampanja za klijente koji dobiju preliminarnu ponudu o odobrenom kreditu koji u roku od 3 minute može biti odobren.. Također je izvršena optimizacija procesa apliciranja kako bi se klijentima omogućilo najbolje iskustvo. Kreditna politika je u potpunosti automatizirana kako bi podržala ovaj proizvod s implementacijom novog alata za automatsko odlučivanje. Proces za ovaj proizvod se završava u poslovnici, dok će usvajanje zakona o e-potpisu i video i audio identifikacije pridonijeti daljnjem poboljšanju ovog procesa.

Banka je u 2023. revidirala koncept održivog kreditiranja, te planira nastavak ponude u 2024. godini prema klijentima. Revidirana je CO2 ušteda sa postojećih 20% na 30%, a u cilju usaglašavanja kriterija sa EU zakonima. Ostvareni rast total kredita od 63 miliona KM se većim dijelom odnosio na potrošačke kredite, a uzrokovan je većom potražnjom ove vrste finansiranja.

U cilju porasta stanja kredita Banka je imala dvije kampanje sa ciljem promocije nenamjenskih kredita uz pružanje određenih benefita za klijente, kao što je pogodnost – bez naknade za obradu kredita i fiksna kamatna stopa. Rezultati kampanja su značajno povećali novi volumen kod potrošačkih kredita. Kod stambenih kredita zabilježen je rast od 37 miliona KM. Aktivnosti koje su poduzete prema klijentima su kontinuirana promocija stambenih kredita s određenim benefitima, te proširenju liste investitora za stanogradnju kao rezultat povećane gradnje na tržištu.

Pregled stanja kreditnog portfolija stanovništva

'000 KM	2024.	Promjena	2023.	Promjena	2022.	Promjena	2021.
Dugoročni krediti	1.829.027	3,7%	1.763.708	7,8%	1.636.217	4,1%	1.571.118
Kratkoročni krediti	1.695	2,0%	1.663	(6,0)%	1.771	(8,8)%	1.941
Ukupno	1.830.722	3,6%	1.767.394	7,8%	1.640.010	4,1%	1.575.080

Kartični poslovi

U 2024. godini, Raiffeisen banka je provela niz uspješnih marketinških kampanja koje su privukle veliku pažnju i oduševljenje naših klijenata. Među najznačajnijim kampanjama ističemo nagradnu igru **"Učinite nagrade sa dobrom energijom mogućim"** gdje su klijenti imali jedinstvenu priliku osvojiti vrijedne nagrade, uključujući luksuzni automobil i brojne dodatne nagrade. Ova kampanja ,ne samo da je povećala angažman naših klijenata, već je i dodatno učvrstila našu poziciju kao lidera u inovativnim marketinškim strategijama.

Jedna od kampanja na koju smo također posebno ponosni privukla je značajnu pažnju naših klijenata zahvaljujući atraktivnim popustima od 15-30% kod odabranih trgovaca. Ova inicijativa ne samo da je omogućila našim klijentima da uživaju u povoljnijim kupovinama, već je i dodatno osnažila naše partnerske odnose s lokalnim trgovcima.

Nastavljajući svoju tradiciju društveno odgovornog poslovanja, banka je i ove godine donirala 0,10 KM za svaku transakciju obavljenju Mastercard Shopping kreditnom karticom za tri izuzetno važne dobrotvorne ustanove: "Srce za djecu oboljelu od raka", "Sumero" i "SOS Dječije selo u Sarajevu". Ova donacija je još jedan dokaz naše posvećenosti podršci zajednici i pomoći onima kojima je najpotrebnija.

Kao ekološki osviještena institucija, ponosni smo na činjenicu da smo pioniri u izdavanju kartica napravljenih od recikliranog materijala na lokalnom tržištu. Ova inicijativa je dio naše šire strategije održivosti i napora da smanjimo naš ekološki otisak. Vjerujemo da je naša obaveza prema planeti jednako važna kao i naša obaveza prema klijentima.

Prihvat kartica na POS uređajima

U 2024. godini POS i e-commerce segment bilježe značajan rast. Promet na POS terminalima Banke je povećan za 10 procenta, a u e-commerce segmentu (internet plaćanja) za 52 procenta, čime je Raiffeisen banka jedna od vodećih banaka u ovom segmentu poslovanja na domaćem tržištu. Banka je u 2024. godini imala niz značajnih aktivnosti i projekata koji su doprinjeli rastu segmenta kartičnog prihvata kao što su: implementacija dva nova POS rješenja, Single POS (Multi-acquiring) i Unattended POS u samouslužnim uređajima, kontinuirano povećanje broja trgovaca i pružalaca platnih usluga kako bi naši klijenti imali više tehničkih mogućnosti za integraciju uz kvalitetnu uslugu kao i pokretanje kampanja u segmentu kartičnog poslovanja koje pružaju dodatne pogodnosti trgovcima i vlasnicima kartica.

Prihvat kartica na bankomatima

U 2024. godini Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina nastavlja unapređenje odnosa s klijentima, širenjem i redistribucijom mreže bankomata širom BiH. Kartični prometi koji su u 2024. godini realizovani na bankomatima Banke su porasli za 13 procenata. Dodatno, Banka kontinuirano radi na povećanju broja multifunkcionalnih bankomata koji klijentima nude veći izbor funkcionalnosti i opcija. Banka je i značajno povećala broj bankomata koji podržavaju NFC (beskontaktnu) transakcije.

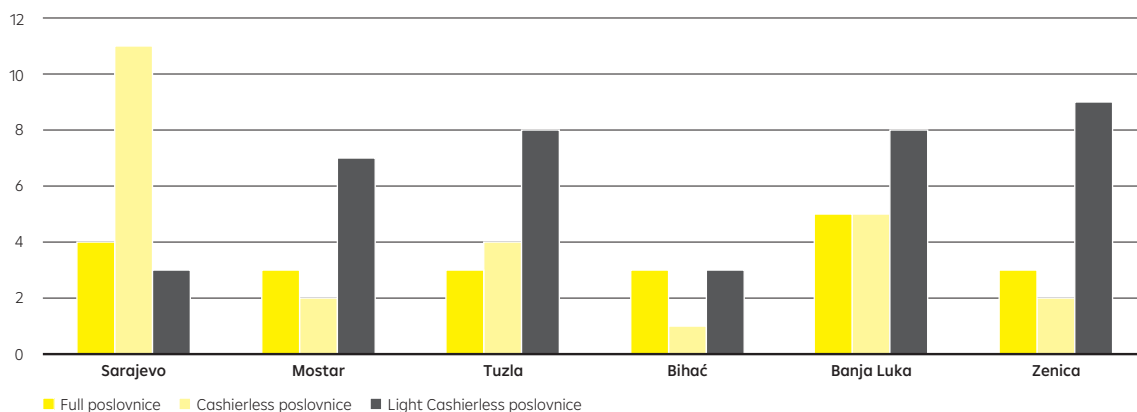
Koordinacija mreže

U 2024. godini Banka nastavlja unapređenje poslovanja kroz širenje alternativnih kanala prodaje poslujući u skladu s uspostavljenim agilnim metodologijama kao novog načina poslovanja uz optimizaciju, modernizaciju i digitalizaciju poslovnica. Na kraju 2024. godine, Raiffeisen mreža u Bosni i Hercegovini obuhvata 84 poslovnice, uključujući 21 tradicionalnu poslovnicu, 25 digitalnih poslovnica bez gotovine (cashierless) i 38 light cashierless poslovnica, koje rade sa gotovinom do 12h, a nakon toga se fokusiraju na finansijsko savjetovanje.

Adaptacija i renoviranje poslovnica po novom konceptu je u punom zamahu, te su do kraja 2024. godine po najnovijim standardima koristeći ekološke materijale, adaptirane sljedeće poslovnice:

- Agencija Teslić
- Filijala Široki Brijeg
- Agencija Hrasnica
- Agencija Gračanica
- Filijala Bijeljina
- Filijala Visoko
- Filijala Vitez

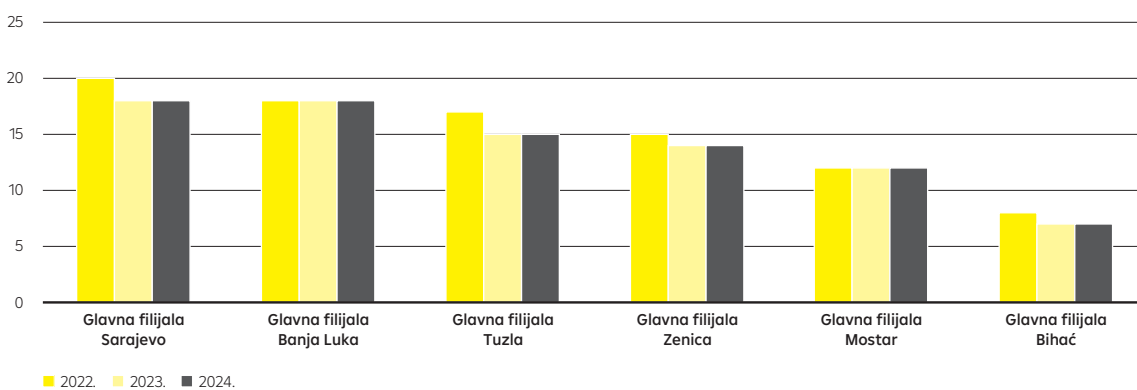
Cashierles i Light Cashierless poslovnice

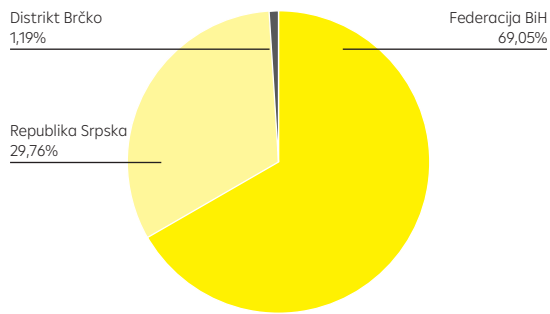
Raiffeisen Bank omogućava klijentima usluge na bankomatima za fizička i pravna lica. Klijenti imaju na raspolaganju 350 ATM uređaja, od čega je 176 uplatno/isplatnih uređaja koji omogućavaju pregled stanja vlastitih računa, plaćanje računa i prenos sredstava. Banka pravnim licima nudi brz i jednostavan prenos depozita putem Cash IN kartica na Bankomatiq uređajima (113), dostupnim 24/7.

Glavne poslovnice su formirane u značajnim administrativno-političkim centrima Bosne i Hercegovine i pružaju administrativnu i stručnu podršku poslovnoj mreži.

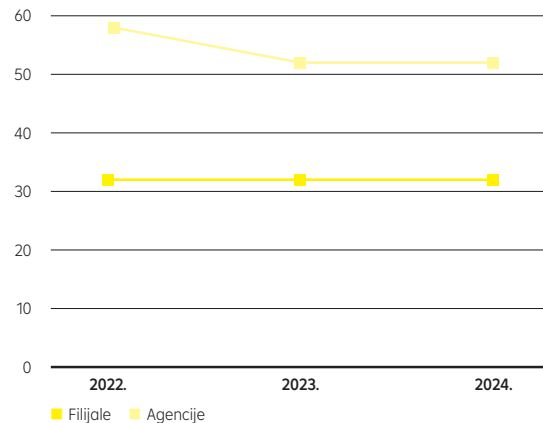
Razvoj poslovne mreže u periodu 2022.-2024. godine

Regionalna rasprostranjenost mreže

Struktura poslovnih jedinica mreže Banke kroz vrijeme

Upravljanje kvalitetom

Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina nastavlja kontinuirano zadovoljavati potrebe klijenata kroz pružanje visokokvalitetnih usluga što je ujedno i naš najvažniji cilj. U skladu sa našom misijom da budemo lider u pružanju finansijskih usluga, posvećeni smo kvaliteti usluge, iskustvu klijenata i servis dizajnu. Ove tri komponente su ključne za naš uspjeh i zadovoljstvo klijenata, a naš cilj je kontinuirano unapređenje svake od njih u skladu s promjenjivim potrebama našeg tržišta.

Doživljaji kao lakoća angažmana, transparentnost, temeljitost i empatija su primarni parametri na osnovu kojih klijenti ocjenjuju zadovoljstvo svojom finansijskom institucijom. Izvršnost u ovim oblastima predstavlja sticanje novih klijenata, ali i unapređenje odnosa sa svim postojećim. Kako bismo pratili trendove i pružili klijentima ono što žele, implementirali smo nekoliko inovativnih koncepata kao što su Service Design i Connect platforma koje uključuju klijente u naše svakodnevno poslovanje.

Service Design pristup, orijentisan je i fokusiran na klijente, te nam pomaže da kroz unificiran, standardiziran i učinkovit način kreiramo finansijske proizvode i usluge koje su u skladu i sa našom poslovnom strategijom i sa očekivanjima i željama klijenata. Kroz ovaj koncept, moguće je identifikovati i analizirati klijentove potrebe, ponašanja i bolne tačke do u detalje, a novonastala shvatanja i uvide iskoristiti kao osnove i polazna odredišta tokom unapređenja postojećih i razvoja novih proizvoda, usluga i iskustava koja su prepoznata od strane klijenata. Uključivanjem klijenata na samom početku određenog procesa i u sve poslovne segmente, stavljajući se u klijentove cipele, posmatrajući iskustva i interakcije iz njihovog ugla, pomoći će nam u pružanju iskustva koje će biti vrijedno spomena.

Connect koncept nam omogućava da kreiramo unificiran izvor i prioritiziran pregled svih akcija unapređenja, a koja su bazirana na povratnim informacijama i bolnim tačkama klijenata. Ovakav način omogućava otklanjanje silosa kroz proces koji je transparentan i objektivni, i koji gradi trajni kontinuirani proces praćenja po jasno definisanim ulogama, odgovornostima i usvojenim rješenjima. Sistematičnog ovog koncepta nam omogućava da na osnovu direktnog izvora problema, poduzmemo konkretne akcije unapređenja i implementacije rješenja.

Ključna aktivnost koju Banka sprovodi i na osnovu kojih dobiva važne uvide u doživljaje klijenata i njihova iskustva jeste i analiza prigovora, sugestija i pohvala. Tokom protekle godine, kreirali smo i usvojili niz inicijativa koje su ovaj proces učinile mnogo kvalitetnijim, bržim i učinkovitijim za klijente. Na osnovu prikupljenih uvida, uposlenici nastoje odgovoriti na potrebe i zahtjeve klijenata u svakodnevnom radu i nadmašiti njihova očekivanja, i to upravo putem profesionalnošću, brzinom, ljubaznošću i ekspertizom sa kojom pristupaju svom poslu.

Poslovanje klijenata sa bankama, zahtjeva novi pristup obzirom da i sami klijenti kreiraju potpuno nove skupove očekivanja. Samo bankarstvo, više se ne može uklopiti u tradicionalni proces koji počinje i završava u poslovnici. Modernizovano i digitalizovano iskustvo, uz toplinu ljudskog kontakta i komunikacije postalo je norma koju posvećeno pratimo, a želje i potrebe klijenata naše vodilje koje nastojimo implementirati i pretvoriti u izvanredno korisničko iskustvo.

Kroz fokus na kvalitetu usluge, iskustvo klijenata i Service Design, naša banka nastavlja rasti i razvijati se. U godini koja je pred nama, obavezujemo se na dalji rad na ovim ključnim aspektima, s ciljem postizanja još većeg zadovoljstva naših klijenata i jačanja njihovog povjerenja.

Zahvaljujemo svim našim klijentima na povjerenju i suradnji, a naši zaposlenici nastavljaju biti naš najveći resurs u postizanju izvanrednosti u svakom aspektu našeg poslovanja.

Raiffeisen banka kontinuirano unapređuje CRM strategiju kako bi omogućila personalizirano korisničko iskustvo, optimizirala procese i unaprijedila interakciju s klijentima. Kroz implementaciju naprednih analitičkih rješenja i digitalnih alata, CRM je postao ključna tačka u razvoju novih proizvoda i usluga, omogućavajući nam dublje razumijevanje potreba klijenata i pravovremenu reakciju na tržišne trendove.

Ključni aspekti razvoja CRM-a u 2024. godini:

- Unaprijeđeno razumijevanje potrošačkih navika – Integracija podataka iz različitih izvora omogućila je precizniju segmentaciju klijenata, čime smo unaprijedili targetiranje i prilagođavanje ponuda individualnim potrebama korisnika.
- Personalizacija u središtu svih kampanja – Korištenjem napredne analitike, svaka CRM kampanja sada je prilagođena specifičnim potrebama korisnika. Fokus je na individualiziranoj komunikaciji, gdje klijentima nudimo relevantne proizvode i usluge u pravom trenutku.
- Optimizacija procesa upravljanja potencijalnim klijentima – Korištenjem CRM alata poboljšali smo procese prepoznavanja i akvizicije novih klijenata. Automatizacija i analitička podrška omogućavaju preciznije donošenje odluka, čime povećavamo efikasnost prodajnog procesa.
- Implementacija novih savremenih kanala komunikacije kojim našu mobilnu aplikaciju integrišemo sa CRM alatima

Napredne mogućnosti praćenja i analize korisničkih interakcija – Implementacija AI-driven modela omogućava analizu interakcija u realnom vremenu, što nam pomaže u donošenju strateških odluka zasnovanih na podacima.

Jedan od ključnih iskoraka u razvoju CRM strategije bio je i razvoj Programa "Prijatelji po računu", koji je omogućio našim postojećim klijentima da dijele svoje pozitivno iskustvo s prijateljima i porodicom. Ovaj model, zasnovan na principima "Member-Get-Member", dodatno jača lojalnost klijenata i doprinosi organskom rastu baze korisnika. Kroz ovu inicijativu potičemo aktivno uključivanje klijenata u proces širenja Raiffeisen zajednice, čime gradimo snažnije i dugoročnije odnose. Dodatno implementiran je lead management kako bi klijenta koji nije kompletirao aplikacije za proizvode banke kontaktirali putem različitih kanala komunikacije i pomogli da nastavi započeti proces.

Naša CRM strategija nije samo alat za operativnu efikasnost – ona je ključni pokretač inovacija i dugoročnog strateškog rasta. Integracijom naprednih analitičkih modela, umjetne inteligencije i personalizirane komunikacije, postavili smo temelje za dalji razvoj digitalnog bankarstva i pružanje izuzetne vrijednosti našim klijentima.

Centar digitalnog bankarstva

Digitalni servisi

Centar za Digitalno bankarstvo je razvio digitalne servise i funkcionalnosti koje stvaraju navike prema samim servisima i aplikacijama. Ove sluge su sigurne, brze, jednostavne i praktične za klijente.

Raiffeisen Mobilna Aplikacija (RMB)

Raiffeisen banka, kao tržišni lider u poslovanju i digitalizaciji i kao lider u tranziciji, uspjela je da usmjeri klijente na korištenje elektronskih usluga u cilju smanjenja redova u ekspoziturama i olakšavanja poslovanja klijenata sa Bankom. Skoro 50% klijenata Banke koristi mobilno bankarstvo, a oko 90% novih klijenata aktivira mobilno bankarstvo. Iz godine u godinu uočava se trend povećanja broja transakcija i obima u odnosu na Banku. Trenutno, preko 90% ukupnih transakcija se obavlja putem naših e-usluga, a preko 90% putem aplikacije za mobilno bankarstvo.

U protekloj godini razvili smo nekoliko funkcionalnosti koje unaprijeđuju na korisničko iskustvo i pružaju korisnicima dodatne alate za upravljanje svojim finansijama Raiffeisen Invest – Banka je kao lider na tržištu klijentima prva omogućila kupovinu udjela u Raiffeisen Invest, uvid u stanje udjela u KM i praćenje stanja direktno putem aplikacije. Kupovina udjela je dodatno pojednostavljena tako da je klijentima maksimalno simplificiran proces kupovine udjela, na način da je potrebno unijeti samo iznos kupovine i potvrditi istu. Funkcionalnost je dostupna postojećim udjelničarima Raiffeisen Invest.

Dodatno, u 2024. smo implementirali funkcionalnost koja klijentima omogućava uvid u stanje računa po kojima su ovlašteni, kao i mogućnost plaćanja sa ovlaštenih računa na druge račune. Za lakše finansijsko upravljanje i bolje planiranje budžeta kreirana je funkcionalnost finansijskog izvještaja, koja omogućava pregled svih vrsta transakcija za datume u prošlosti.

Sredinom 2024. godine klijentima smo obezbijedili RAIA Virtualni Asistent, konverzijsko AI rješenje koje klijentima pruža 24-satnu podršku.

Strateška odluka grupe u narednih nekoliko godina baziraće se na mobilnoj aplikaciji, a 2025. godine klijenti će uživati u novim proizvodima i funkcionalnostima koje će se razvijati, a neki od njih će biti u potpunosti predstavljeni end-to-end.

RAIA Virtualni Asistent/Chatbot

Sredinom 2024. godine Raiffeisen Banka je u lansirala konverzijsko AI rješenje pod nazivom RAIA virtualni asistent. RAIA Virtualni Asistent je asistent baziran na umjetnoj inteligenciji, dodatno poboljšan i sa integrisanim remote kolaboracijskim alatom koji klijentima omogućava direktan pristup ličnom bankaru jednostavnim klikom na dugme. Ostale značajne karakteristike RAIA Virtualnog Asistentu su autentifikacija klijenata, audio/video pozivi između klijenata i agenata (zaposlenika Banke), djeljenje ekrana sa agentima banke u svrhu facilitacije servisnih usluga ili prodajnih razgovora, kao i automatsko preusmjerenje poziva klijenata – rezervna opcija preusmjerenja upita klijenata do agenta Banke u slučaju kada RAIA Virtualni Asistent ne razumije upit klijenta. RAIA model umjetne inteligencije je u potpunoj kontroli Banke, obučan sa informacijama o proizvodima i uslugama Raiffeisen Banke dd BiH, a klijentu također može pružiti pomoć u pitanjima na polju usluge i korištenja digitalnih servisa. Ako RAIA ne može pružiti pomoć, klijent će automatski biti proslijeđen agentu Banke li svom ličnom bankaru unutar istog razgovora, automatski će biti identifikovan i bit će prikazana historija razgovora. Na ovaj način klijenti dobivaju personalizovanu uslugu i pomoć, a zaposlenici Banke mogu se odmah uključiti u razgovor, pružajući pravovremenu pomoć klijentu. RAIA je također dostupna i na Raiffeisen web stranici, Raiffeisen Invest web stranici, Raiffeisen Leasing web stranici i Facebook Messenger-u.

Digitalna prodaja

Raiffeisen banka koja je lider na tržištu u dijelu digitalnog poslovanja i bilježi odlične rezultate u digitalnoj prodaji. Iz godine u godinu imamo veći broj realizovanih proizvoda koji su inicirani digitalnim putem, putem web stranice i mobilne aplikacije. Raiffeisen banka u ponudi za online apliciranje ima mogućnost apliciranja za fizička i pravna lica:

- Tekući račun za fizička lica,
- Tekući račun za pravna lica,
- Apliciranje za tekući račun za studente (Club paket),
- Apliciranje za kredit za fizička lica,
- Apliciranje za kredit za pravna lica,
- Apliciranje za kreditnu karticu,
- Apliciranje za prekoračenje po tekućem računu za fizička lica,
- Biznis kartica za pravna lica,
- Garancije za pravna lica.

Club paket je namjenjen mladima od 15-26 godina i besplatan je do zasnivanja radnog odnosa ili navršениh 26 godina.

Pogodnostima koje sadrži Club paket banka teži ka finansijskom opismenjavanju mladih. S tim ciljem banka je uspostavila saradnju Ekonomskim fakultetom u Sarajevu, Pravnim fakultetom u Sarajevu, te Prirodno-matematičkim fakultetom u Sarajevu, a plan je proširiti saradnju i sa ostalim fakultetima u drugim gradovima Bosne i Hercegovine.

Riznica, Finansijska tržišta i Investicijsko bankarstvo

Odjeljenje trgovine i prodaje

RBBH je tokom 2024. godine uspjela zadržati svoju prepoznatljivu visoku poziciju na domaćem tržištu u oblasti trgovine stranim valutama. Unatoč poteškoćama i izazovima s kojim se suočio cijeli bankarski sektor, poslovanje Sektora Tržišta na deviznom tržištu je pronalazio rješenja kako bi klijenti u svakom trenutku imali kvalitetnu uslugu i izabrali RBBH banku kao partnera za poslove konverzije stranih valuta.

Odjeljenje Trgovina i prodaje je tokom 2024. dalo značajan doprinos da se pozitivan trend uspješnog poslovanja prethodnih godina nastavi i da se liderska pozicija banke zadrži, te dalje osnaži kontinuiranim poboljšanjem usluge, prepoznavanjem i zadovoljavanjem potreba klijenata, te učešćem u ukupnom profitu banke sa respektabilnim iznosom ostvarene zarade po osnovu pozitivnih kursnih razlika.

Prethodna godina bila je izuzetno turbulentna za svjetske ekonomije, a posljedično i za finansijsko tržište koje je zabilježilo snažne oscilacije cijena valuta koje su u velikoj mjeri uzrokovale izloženost banke deviznom riziku. Izloženost deviznim riziku se redovno kontrolisalo unutar Trgovine i prodaje u skladu sa propisima i internim limitima na razini pojedine valute, te u ukupnom iznosu za EUR i BAM valute. Poslovna godina je uspješno okončana sa konstatacijom da su sve otvorene devizne pozicije održavane su u okviru limita propisanih od strane Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (FBA) i u okviru internih limita utvrđenih prema metodologiji Raiffeisen grupacije.

Turbulentna dešavanja na svjetskom finansijskom tržištu odrazila su se i na naše klijente čije su se potrebe brzo mijenjale i bilo je izazovno slijediti strateški pravac Banke prema kontinuiranom razvoju kvaliteta usluga i transparentnosti poslovanja usmjerenog na unapređenje zadovoljstva korisnika Customer desk servisa.

Godina je okončana sa preko 120 aktivnih klijenta kojima je omogućen brz pristup najpovoljnijem tržišnom kursu, budući da u realnim vremenu prati dešavanja na međubankarskom deviznom tržištu. Klijentima, koji su željeli da potpuno ili djelimično eliminišu devizni rizik, na raspolaganju su bili proizvodi Riznice: FX spot i terminske transakcije. Planirana je i implementacija trading platforme za klijente a sve u cilju aktrivnog učešća u procesu digitalizacije što je RBBH postavila sebi kao strateški cilj za naredni period.

Rastući broj klijenata korisnika Customer desk servisa dovoljno govori o povjerenju koje klijenti imaju u Banku i Grupaciju kojoj Banka pripada.

Poslovne aktivnosti zaposlenih unutar Trgovine i prodaje u velikom procentu su bile usmjerene i prema trgovini efektivnim novcem s domaćim bankama – partnerima, ali i nastavku optimizacije troškova upravljanja efektivnim novcem.

Svjetsko tržište novca je u toku 2024. godine bilo pod utjecajem mjera monetarne politike Evropske centralne banke. ECB je sve odluke o korekciji kamatnih stopa bazirala na osnovu ekonomskih pokazatelja o procentu prisutne inflacije, što je zahtijevalo da se tržište novca permanentno prati i da se pravovremeno djeluje u smislu postizanja maksimalnog ostvarivanja kamatnog prihoda.

Odjeljenje Trgovina i prodaje je u skladu sa tržišnim uslovima sprovodilo aktivnosti plasiranja ino sredstava, vodeći računa o odobrenim limitima od strane Raiffeisen Bank International (RBI) te primarno poštujući princip likvidnosti RBBH.

Institucionalni klijenti i usluge investitorima

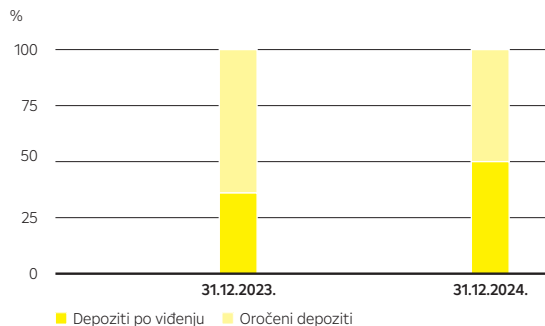
Institucionalni klijenti

Institucionalni klijenti, poput osiguravajućih društava, mikrokreditnih organizacija, društava za upravljanje fondovima, investicijskih fondova itd., i centralna vlada na nivou BiH s povezanim ministarstvima i državnim tijelima koriste veliki broj proizvoda Banke počevši od transakcijskih računa, kredita, garancija, depozita, business kartica, POS i e-Pay pa do usluga sa vrijednosnim papirima. I u 2024. godini zadržan je značajan tržišni udio na domaćem tržištu, što je još važnije imajući u vidu da su ovi klijenti vrlo osjetljivi na kvalitetu usluge. Banka je ostala jedina banka u BiH čije poslovne kartice (VISA, Mastercard) koriste državne institucije.

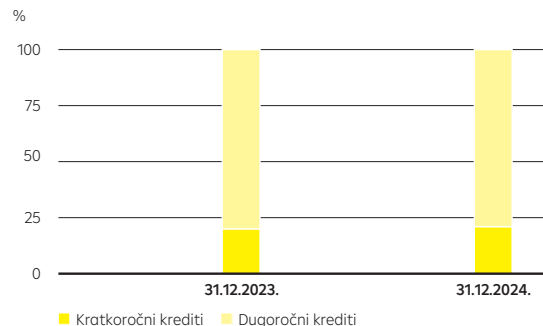
Kraj 2024. g. obilježio je rast depozita po viđenju u odnosu na kraj 2023. godine, dok su oročeni depoziti zabilježili pad zbog redovnih dospijeca depozita. U strukturi depozita došlo je do porasta procenta učešća depozita po viđenju upoređujući strukturu u prethodnoj godini.

Tijekom 2024. godine bilježi se porast odobrenih kredita, uz zadržavanje slične structure kao i prethodne godine. To je također pridonijelo povećanju platnog prometa i uspostavljanju čvršćih poslovnih odnosa s klijentima.

Struktura depozita Institucionalnih klijenata

Struktura kredita Institucionalnih klijenata

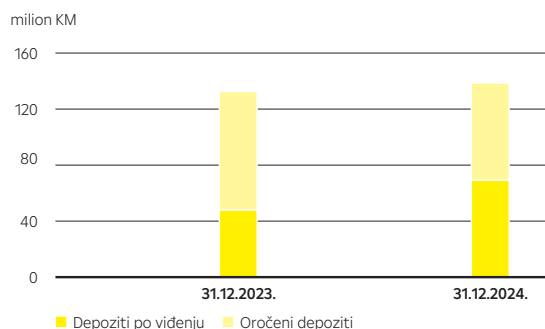
Usluge investitorima

Iako su protekle godine obilježile velike oscilacije vrijednosti finansijskih instrumenata na međunarodnim tržištima kapitala, **Skrbništvo** je ostvarilo uspješnu poslovnu godinu. Novih 25 klijenata su nam iskazala povjerenje i odlučili se za nas kao pouzdanog pružaoca ove usluge. Tržišni udio u FBiH po imovini pod skrbništvom ostao je snažan sa 39%, ostavljajući iza nas druga dva konkurenta.

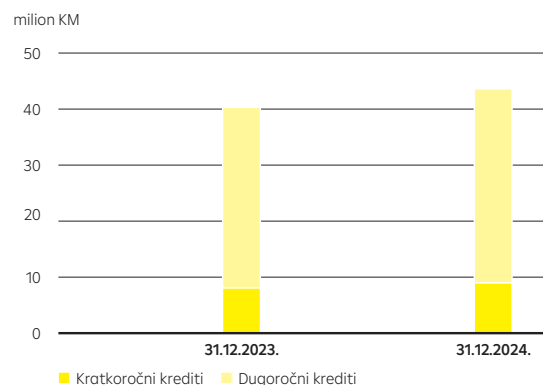
U segmentu **poslova depozitara u emisiji i prometu** u 2024. godini Banka je uspješno obavljala sve poslove u skladu sa zakonskim propisima i na zadovoljstvo svojih klijenata. U okviru segmenta **administracije fondova** fokus je bio na održanju i očuvanju stabilnog poslovanja kroz dodatno unapređenje visokog nivoa kvaliteta usluga klijentima. Dokaz kvalitete naših usluga je i stabilan broj klijenata te je u ovoj oblasti Banka i dalje najbolje pozicionirana banka na lokalnom tržištu sa pokrivenošću tržišta od 56 procenata. Dozvole za obavljanje poslova depozitara u emisiji i prometu vrijednosnih papira, kao i za poslove depozitara fondova, su uspješno produžene, čime je od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH potvrđeno da Banka permanentno ispunjava sve zakonske uslove za pružanje usluga banke depozitara.

U oblasti **Brokerskih poslova**, Banka djeluje kao profesionalni posrednik na Sarajevskoj berzi-burzi vrijednosnih papira, te je u 2024. godini zauzela prvo mjesto po broju obavljenih transakcija i po ostvarenom prometu. U prošloj godini bili smo jedini profesionalni posrednik čije usluge je koristilo Federalno Ministarstvo finansija za organizovanje primarnih emisija državnih obveznica i trezorskih zapisa. Na domaćem tržištu, klijenti su najviše bili zainteresirani za trgovinu vlasničkim vrijednosnim papirima emitenata koji imaju kontinuitet isplate dividende. Na stranim tržištima ostvaren je značajan promet sa RBI certifikatima od strane premium klijenata.

Depoziti Institucionalnih klijenata

Kreditni Institucionalnim klijentima

Finansijski izvještaji

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2023. godinu	37
Odgovornost Uprave za pripremu i odobrenje odvojenih finansijskih izvještaja	43
Izvještaj nezavisnog revizora	44
Odvojeni Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	48
Odvojeni Izvještaj o finansijskom položaju	49
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima	50
Odvojeni izvještaj o promjenama na kapitalu	51
Napomene uz odvojene finansijske izvještaje	52

Godišnji izvještaj o poslovanju za 2024. godinu

a) Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja

Banka nije imala značajnih događaja u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvještaja.

b) Procjena očekivanog budućeg razvoja pravnog lica

Nakon intenzivne borbe protiv rekordne inflacije te historijskog zaokreta u monetarnoj politici Evropske centralne banke i ostalih europskih banaka, te rekordnih iznosa referentnih kamatnih stopa i usporavanja ekonomskih aktivnosti i tehničke recesije u Euro zoni, 2024. godinu su karakterisali umjereni inflatorni pritisci eurozone uslijed čega je došlo do zaokreta u monetarnoj politici ECB-a tj. ulazak u ciklus snižavanja kamatnih stopa. U konačnici, Euro zona je ponovno ostvarila slabiji ekonomski rast u 2024. godini od 0,7% na godišnjem nivou, što se direktno repliciralo i na ispodprosječan rast BiH ekonomije od 2,3% godišnje, imajući na umu da je EU ključni trgovinski partner BiH i dominantno izvozno tržište (73%). Pad izvoza BiH tokom 2024. godine je bio u direktnoj korelaciji sa recesijom industrijske proizvodnje uzrokujući zajedničke negativne učinke na ukupan ekonomski rast. Dodatno, poplave koje su pogodile centralni dio zemlje, uzrokovale su pored ljudskih žrtava i velike štete na dijelu željezničke pruge prema Pločama, što je bio direktan udar na najveće BiH izvoznike koji koriste tu rutu za izvoz osobito u posljednjem kvartalu 2024. godine. S druge strane, privatna potrošnja i investicije su bili ključni pokretači rasta, potaknuti realnim rastom plata od 7,8% godišnje, daljnjim povećanjem broja zaposlenih te izvanrednom kreditnom aktivnošću koja nije zabilježena u posljednjih deset godina, daljnjom realizacijom infrastrukturnih projekata na koridoru Vc ali i privatnih investicija.

Prospekt za 2025. godinu sugerise ubrzanje ekonomske aktivnosti eurozone (1,2% na godišnjem nivou), uz blagi oporavak investicija i izvoza koji može biti pod rizikom u slučaju materijalizacije Trumpovih trgovinskih politika. Očekuje se da će stabilne cijene energije imati ključni uticaj na inflaciju u 2025. godini, koja se procjenjuje na 2% na godišnjem nivou. U tom kontekstu, očekuje se umjereni oporavak i BiH ekonomije u 2025. godini od 2,7% vođen ponovno rastom privatne potrošnje i investicija te blagim oporavkom izvoza uslijed ubrzanja ekonomskog momentuma eurozone i regiona. Ključne ranjivosti po BiH ekonomiju u 2025. godinu proizlaze preventivno iz domaćih političkih rizika, koji mogu dovesti do zastoja na EU putu, ali i eksternih faktora kao što je eventualno slabljenje rasta EU kao posljedica Trumpovih trgovinskih politika sa direktnim efektom na izvoz EU i time i niži ekonomski rast. Dodatno, usvajanje odluke o značajnom rastu minimalne plate u oba entiteta će vrlo vjerovatno dovesti do ubrzanja inflacije na 2,4% kao efekat prelijevanja troškova rada na finalnu cijenu proizvoda što istovremeno može prouzrokovati pogoršanje trendova na tržištu rada u smislu povećanje nezaposlenosti.

Nakon nove rekordne godine u smislu profitabilnosti i finansijske stabilnosti (rekordno nizak nivo NPL-ova popraćen sa visokim nivoom likvidnosti i kapitaliziranosti) za bankarski sektor u 2024. godini, pozitivna dinamika rasta i profitabilnosti očekuje se i u 2025. godini. **Očekuje se nastavak stabilnog rasta aktive i kreditiranja u bankarskom sektoru bez značajnijeg rasta kamatnih stopa u odnosu na 2024. godinu.** Stoga je projicirani rast kredita od 6,5% godišnje i depozita od 7,7% godišnje, pri čemu predviđamo nešto snažniji rast kredita za stanovništvo u odnosu na korporativno kreditiranje.

BiH je u proteklom periodu napravila značajan progres na putu EU integracije – od dobijanja kandidatskog statusa u decembru 2022. godine do zelenog svjetla za otpočinjanje procesa pregovora u martu 2024. godine. S tim u vezi, 2025. godina može donijeti daljnje ubrzanje na EU integracijskom putu usvajanjem tzv. evropskih zakona, te finansijski benefit u formi sredstava iz Plana rasta za Zapadni Balkan, ukoliko se nađe koncenzus kada je u pitanju usvajanje Reformske Agende BiH. Plan rasta za Zapadni Balkan predstavlja potencijal za značajan investicijski ciklus uzimajući u obzir fond od 1,5 milijardi EUR za BiH na raspolaganju po usvajanju i implementaciji reformi.

U skladu sa projiciranim kretanjem ključnih makroekonomskih kategorija, **Banka je prilagodila inicijalna očekivanja rasta ključnih poslovnih kategorija svojih kredita i depozita očekivanom ekonomskom i političkom okruženju te ukupnog Poslovnog plana i rezultata za 2025. godinu koji se revidira kroz redovne procese kvartalnog finansijskog prognoziranja Banke ("quarterly forecasts").**

c) Najvažnije aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem

Što se tiče istraživanja i razvoja, jedan od ključnih elemenata strategije Banke je stalna digitalna transformacija i automatizacija procesa u skladu sa najnovijim trendovima u bankarskoj industriji. Banka je u 2024. godini uspješno implementirala jedan od najvećih projekata u svojoj istoriji, zamjenu Core Banking Systema (CBS), koji će omogućiti značajno unapređenje i brzinu poslovanja u svim poslovnim segmentima Banke te digitalizaciju i automatizaciju određenih neutralnih i kreditnih proizvoda za klijente. Banka u svim poslovnim segmentima ubrzano **radi na projektima digitalizacije i automatizacije "end to end" procesa unutar Banke te procesa poslovanja i obrade svih vrsta transakcija sa klijentima, što će zasigurno doprinijeti značajno unapređenju ukupnog obima poslovanja i iskustva klijenata sa Bankom.**

Banka je dalje nastavila razvoj funkcionalnosti svoga mobilnog i internet bankarstva za fizička i pravna lica, te unapređenje svojih ključnih digitalnih kreditnih proizvoda za fizička lica (IKEŠ) te SME kredita čiji puni efekat i zadovoljstvo u iskustvu klijenata očekujemo u 2025. godini.

Banka je provela mnogobrojne aktivnosti usklađivanja **svoga poslovanja sa ESG principima poslovanja i upravljanja ESG rizicima** kako bi ESG principe poslovanja potpuno ugradila u svoj poslovni model, strategiju te cjelokupnu organizaciju, procese i proizvode i prilagodila ih **najboljim ESG praksama iz Evropske unije**.

Na osnovu preporuka Raiffeisen Bank International-a (u daljem tekstu: RBI Grupacije), nova organizaciona jedinica: **Istraživanje, Strategija i ESG upravljanje kao centar kompetencije za upravljanje ESG principima poslovanja na nivou cijele Banke**, uz učešće višeg management-a, koja je pružala podršku u provođenju ESG principa poslovanja i upravljanja rizicima kroz sve organizacione jedinice u Banci te provodila usklađivanje sa očekivanjima Federalne bankarske agencije (FBA) objavljenije kroz cijelu 2024. godinu u skladu sa **Smjernicama za upravljanje rizicima povezanim sa klimatskim promjenama i okolišnim rizicima**, te **Odlukom o mjerama za jačanje finansijske inkluzije i održivog poslovanja banke koje je objavila FBA**. Ovakva upravljačka i savjetodavna struktura na nivou Banke zajednički definira Godišnje prioritete i ciljeve vezane za upravljanje ESG rizicima i principa poslovanja sa klijentima Banke, te ukupnog upravljanja održivošću Banke, nastojeći da se holistički pristup "ESG upravljanja pod jednim krovom" primjenjuje u praksi.

Za realizaciju aktivnosti uspostavljena su tri strateška stuba aktivnosti: **Stub 1# Održiva finansijska postignuća; Stub 2# Ključne poslovne aktivnosti sa klijentima; Stub 3# Regulatorno usklađivanje, upravljanje i izvještavanje**.

Uspješno je uspostavljen proces prikupljanja ESG podataka i ESG kreditnog procesa unutar Banke kao pomoć prodajnom osoblju u prepoznavanju, 'označavanju' i izvještavanju o ESG kreditnim i ostalim proizvodima i transakcijama, te aktivnosti na usklađivanju "Zelenih" i "Socijalnih" kreditnih proizvoda u skladu sa standardima podobnosti za ESG RBI Grupacije i lokalnom regulativom.

d) Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

Banka u 2024. nije vršila otkup vlastitih dionica, odnosno udjela.

e) Informacije o poslovnim segmentima

Banka posluje u pet osnovnih poslovnih segmenata koji su detaljnije prikazani u napomeni 7.

f) Korišteni finansijski instrumenti ako je to značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnog lica

Izvori finansiranja

Strategijski okvir finansiranja prvenstveno se bazira na obezbjeđenju izvora finansiranja prema namjeni i rokovima koji bi obezbijedio sredstva za planiranje kreditne aktivnosti poslovnih funkcija uz održavanje troškovno prihvatljivog, nerizičnog nivoa likvidnosti.

Prilikom sačinjavanja opšteg godišnjeg plana finansiranja, uzima se u obzir:

- potreba za finansiranjem koja proističe iz planiranog/budžetiranog strateškog razvoja bilansa, odnosno planiranih poslovnih aktivnosti u segmentu plasiranja kredita.
- planirane aktivnosti na depozitnoj osnovi.
- održavanje likvidnosti u regulatornim okvirima kao i okvirima Grupe.
- potreba za izvorima finansiranja od supranacionalnih institucija (kreditne linije).

Pri definisanju opšteg godišnjeg plana finansiranja, Banka je utvrdila da su definisani planovi izvora finansiranja usklađeni sa:

- poslovnim modelom banke
- sveobuhvatnom strategijom poslovanja
- tolerancijom izloženosti riziku
- procjenom stabilnosti izvora finansiranja
- dostupnim izvorima finansiranja na tržištu
- očekivanim promjenama u riziku izvora finansiranja
- adekvatnim stepenom oslanjanja na javne izvore finansiranja
- prihvatljivim uticajem na kreditne aktivnosti banke itd.

Analiza historijskih podataka u poređenju sa planom za naredni period, uzimajući u obzir i eventualno dodatne spoznaje, pokazuje stepen provodivosti plana likvidnosti i izvora finansiranja. Na bazi historijskih pokazatelja cijeni se da je struktura izvora finansiranja adekvatna i dostatna za realizaciju poslovnih planova i rast Banke.

Banka procjenu izvora finansiranja i rizika izvora finansiranja, nakon izvršenja plana izvora finansiranja, prati redovno, odnosno na mjesečnoj osnovi i to putem obrnutog testiranja plana izvora finansiranja. Ostvarene vrijednosti sa porede sa planiranim, kako u dijelu izvora tako i u dijelu plasmana, kao i ispunjenja regulatornih i grupacijskih zahtjeva i ograničenja.

Posebna pažnja obratnom testiranju plana izvora finansiranja se posvećuje po okončanju finansijske godine. Predmetno testiranje treba da pokaže da li su ostvareni definisani, odnosno planirani izvori finansiranja, da li su ispunjeni svi regulatorni i grupacijski zahtjevi i ograničenja, kao i da li su isti bili dostatni da održe postojeći aktivni portfolio i omoguće njegov rast u skladu sa poslovnim planovima.

Analizom, dolazimo do zaključka da su ostvareni izvori finansiranja omogućili ispunjavanje svih regulatornih i grupacijskih likvidnosnih zahtjeva i ograničenja, te omogućili održavanje i rast aktivnog portfolia.

Novčana sredstva i plasmani

Banka u okviru stalne optimizacije likvidnosti vrši procjenu držanja potrebnih novčanih sredstava (gotovina) za potrebe poslovanja, kao i novčanih sredstava koje Banka drži na računima u inostranstvu, za potrebe platnog prometa i ostalih transakcija uvažavajući trenutna kretanja kamatnih stopa na tržištu, rejting i adekvatnost Banaka kod kojih Banka drži sredstva (Money Market ili nostro računi), kao i obračun RWA.

Na ovaj način se postiže maksimalna optimizacija likvidnosti, uvažavajući gore nabrojane elemente, što u krajnjoj instanci pozitivno utiče na finansijski položaj i cjelokupnu uspješnost poslovanja Banke. Sa aspekta poslovanja Tržišta (Markets), Banka nema derivatne transakcije (finansijske instrumente) koje bi bile značajne za procjenu finansijskog položaja Banke. Naime, Banka nudi klijentima FX Forward / Flexi Forward transakcije ali su iste obimom i prihodovno neznčajne.

Što se tiče portfolia vrijednosnih papira, kao vrste finansijskih instrumenta, Banka iste ne drži u tzv. "knjiga trgovanja" već "do dospjeća". Ukupni porfelj vrijednosnih papira se sastoji iz portfolia Tržišta i portfolio Riznice koji prvenstveno ima funkciju zaštitnog sloja likvidnosti (liquidity buffera). Finansijski rezultat tj. prihod od poslovanja sa vrijednosnim papirima za 2024. godinu, ostvaren na portfoliu Tržišta je cca 335 hiljada KM, dok je prihod ostvaren na portfoliu Riznice cca 9,668 hiljada KM.

Većina "značajnog" dijela prihoda za Banku se odnosi na FX transakcije (spot), ali to su standardne transakcije razmjene valuta.

Finansijske instrumente kao futures, opcije i slično Banka nema, niti nudi kao proizvode.

g) Ciljevi i politike pravnog lica u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima; zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Kreditni rizik

Strategija preuzimanja i upravljanja kreditnim rizikom odražava profitabilnost banke, kreditnu kvalitetu i ciljeve rasta portfolija te je u skladu s okvirom sklonosti Banke za preuzimanje rizika i unutar istog kreditnog rizika, politikom diverzifikacije i cjelokupnom korporativnom strategijom i poslovnim ciljevima Banke.

Strategija preuzimanja i upravljanja kreditnim rizikom uključuje:

- Uspostavljanje primjerenog okruženja za upravljanje kreditnim rizikom,
- Neprestanu izgradnju jake kreditne kulture,
- Kontinuitet u stratejskom pristupu tako da je dugoročno održiva i kroz različite ekonomske cikluse
- Adekvatno i učinkovito komuniciranje strategije i politike kreditnog rizika u cijeloj banci. Svo relevantno osoblje treba jasno razumjeti pristup banke pri odobravanju i upravljanju kreditnim rizikom i treba biti odgovorno za poštivanje internih politika i procedura.
- Identifikaciju ciljnih tržišta i ukupne karakteristike koje bi Banka htjela postići u svom kreditnom portfoliju uključujući različite nivoe diverzifikacije i tolerancije koncentracija,
- Održivo i odgovorno ulaganje kroz primjenu ESG (Environmental, Social and Governance) faktora
- Primjenu adekvatnih politika i procedura obezbjeđenja kreditnih plasmana za ublažavanje kreditnog rizika,
- Minimiziranje negativnih posljedica ulaganja sa pogoršanom kreditnom kvalitetom koje se sprovodi putem:
 - kreditiranja u skladu sa usvojenim politikama,
 - neprestanog aktivnog i profesionalnog upravljanja odnosima sa klijentima,
 - ranog prepoznavanja i aktivnog upravljanja povećanim kreditnim rizikom,
 - ispravne kategorizacije kreditnog rizika,
 - definisanja odgovarajućih strategija nekvalitetnih kreditnih plasmana,
 - razumljivog i jakog programa naplate nekvalitetnih kreditnih plasmana u slučaju evidentnog ili potencijalnog gubitka za Banku.

Cilj upravljanja kreditnim rizikom je osigurati da se ne prekorači odgovarajući nivo rizika potrebnog za održivi razvoj koji podrazumijeva makroekonomsko okruženje.

Opća načela za upravljanje kreditnim rizikom:

- Svjesnost i razumijevanje rizika,
- Odgovornost Biznis segmenta,
- Razdvajanje i nezavisnost funkcija rizika.

Upravljanje kreditnim rizikom je definisano u važećim kreditnim politikama koje se ažuriraju na godišnjoj osnovi. Jedinice Upravljanje kreditnim rizikom Retail i Upravljanje kreditnim rizikom Corporate, SE, FI & LRG kreiraju prijedloge kreditnih politika za poslovne segmente pojedinačno, a iste su predmet odlučivanja Uprave i Nadzornog odbora Banke.

Upravljanje kreditnim rizikom obuhvata upravljanje svim potkategorijama kreditnog rizika kojima je Banka izložena ili bi mogla biti izložena.

Upravljanje istima se vrši kroz:

- provođenje procesa analize, rangiranja klijenata i ocjene rizika kod odobrenja plasmana,
- donošenje odluke o odobravanju plasmana na temelju jasno definisanih kriterija u kreditnim politikama, uključujući i pre-kogranične transakcije,
- aktivan monitoring portfolija i klasifikaciju aktive,
- održavanje izloženosti po vrstama poslova, proizvodima, klijentima i industrijama na željenom nivou (isti se definiše se kroz godišnji proces budžetiranja, definisanja kreditne politike, limita i sl),
- održavanje vjerovatnoće defaulta (PD – probability of default)/Default rate na prihvatljivom nivou,
- upravljanje instrumentima osiguranja,
- primjenom tehnika smanjenja kreditnog rizika (instrumenti osiguranja su jedna od glavnih strategija i mjera koje se koriste za smanjenje izloženosti kreditnim rizicima),
- održavanje pokrivenosti portfolija prihvatljivim kolateralom na zadovoljavajućem nivou (minimalna pokrivenost u ovisnosti od rejtinga klijenta se definiše na godišnjem nivou kroz respektivnu kreditnu politiku, te se kroz kontrolu izuzetaka od kreditne politike, stalni monitoring vrijednosti i elemenata prihvatljivosti kolaterala nastoji održavati na targetiranom nivou),
- provođenje strategije naplate, kao i oporavka problematičnih plasmana primjenom tehnika aktivnog upravljanja problematičnim plasmanima u svim fazama kašnjenja čemu je posvećena posebna pažnja u zasebnim organizacijskim jedinicama Upravljanje posebnom aktivom Non Retail & SE i Kolateralima i Naplata potraživanja Retail.
- održavanje konačnog gubitka nakon naplate na zadovoljavajućem nivou (Loss Given Default), kroz adekvatnu kolateralizaciju i rezervisanja.

Rizik likvidnosti

Strategijski okvir upravljanja likvidnošću obuhvata upravljanje usklađenom likvidnošću, upravljanje likvidnošću aktive te upravljanje pozajmljenom likvidnošću (pasivom), poštujući ključne principe upravljanja likvidnošću kao i ILAAP principe u planiranju likvidnosti i izvora finansiranja (odgovornost, proporcionalnost, kontinuitet, značajnost rizika, sveobuhvatnost i "pogled u budućnost").

Upravljanje likvidnošću i rizikom likvidnosti je ugrađeno u strategije, politike, procedure, koje osiguravaju efektivnu diverzifikaciju i s aspekta izvora sredstava i s aspekta njihove ročnosti.

Prilikom predviđanja i planiranja novčanih tokova posebna pažnja se posvećuje praćenju lokalnog tržišnog okruženja prvenstveno s aspekta potreba klijenata u vidu praćenja dospjeća velikih depozita i planiranja njihovog reugovaranja. Banka u planiranje svojih likvidonosnih potreba uključuje i planiranje odliva prema vanbilansnim obavezama (akreditivima, garancijama, ugovorenim kreditnim linijama) dok za depozite bez dospjeća procjenu potencijalnog odliva vrši na osnovu dosadašnjih zapažanja (iskustava) baziranih na godišnjim trendovima i modelima koji su interno razvijeni.

Banka, pri definisanju i održavanju adekvatnog nivoa likvidnosti posebnu pažnju posvećuje obezbjeđenju dovoljnog kapaciteta rezervi likvidnosti koje bi koristila za kratkoročnu intervenciju u situaciji likvidnog šoka.

Iznos potrebne i rezervne likvidnosti Banka formira na osnovu tekuće i projektovane pozicije i koeficijenata likvidnosti uz sagledavanje općih ciljeva utvrđenih godišnjim budžetom Banke. Tako se planira odgovarajući portfolio likvidnih sredstava koja uvijek mogu:

- (1) zadovoljiti tekuće i očekivane potrebe za likvidnošću,
- (2) ispuniti regulatorne zahtjeve u vezi sa likvidnim sredstvima.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banke se zasniva na:

- Strategiji i Planu obezbjeđenja sredstava za realizaciju poslovnih planova i planova za teško predvidive i vanredne situacije, na kraći i duži rok, koji treba da pokažu sposobnost Banke da preventivno i efikasno upravljati kako rutinskim, tako i neočekivanim promjenama svoje likvidne pozicije
- Jasno definisanom procesu upravljanja rizikom likvidnosti (identifikacija, procjena, mjerenje, monitoring izloženosti i kontrola cijelog procesa) sa jasno definiranim ulogama i odgovornostima, i dokumentovanom u internim aktima
- Razvijenom informacionom sistemu koji predstavlja osnovu uspjehnog upravljanja rizikom likvidnosti na dnevnoj osnovi i njegove kontrole.

Također, upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva uključenost organa Banke u upravljanje kojima podršku u upravljanju pružaju odbori i svi uposlenici koji su indirektno ili direktno uključeni u preuzimanje i upravljanje te kontrolu rizika likvidnosti a prvenstveno:

- *Uprave Banke i Nadzornog odbora*, koji je odgovoran za strategiju upravljanja ovim rizikom, kao i donošenje odluke o obuhvatnom okviru za upravljanje rizikom likvidnosti na nivou banke
- *Višeg menadžmenta*, koji je odgovoran za primjenu politika upravljanja ovim rizikom, nadzor nad implementacijom, održavanjem i upravljanje informacionim i drugim sistemima, i uspostavljanje efikasne interne kontrole nad procesom upravljanja rizikom likvidnosti

- *Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO odbor)*, čiji sastav čini stariji menadžment, obično iz funkcije Riznice i funkcije upravljanja Rizicima (obično menadžment za upravljanje rizikom likvidnosti) i
- *Kontrolne funkcije upravljanja rizicima* koji imaju potrebna iskustva u kontroli ovim rizikom, primjenjuju odgovarajuće procese i procedure i rade relevantne ekspertize.

Tržišni rizik

Strategija upravljanja tržišnim rizicima je ograničavanje izloženosti istim odnosno održavanje nivoa preuzetog rizika u okviru planirane sklonosti odnosno planiranog rizičnog profila za tržišne rizike uvažavajući regulatorna ograničenja. Radi održavanja adekvatnog nivoa izloženosti tržišnim rizicima definirana su ograničenja tzv. interni limiti uz prvenstveno uvažavanje regulatornih limita.

Proces preuzimanja i upravljanja tržišnih rizika i proces kontrole ovih rizika su jasno organizaciono razgraničeni, što znači da se upravljanje i preuzimanje tržišnim rizicima primarno provodi u organizacionoj jedinici Tržišta, a kontrola istih se obavlja u okviru jedinice Kontroling rizika, odnosno Grupe za upravljanje tržišnim rizikom.

Grupa Upravljanje tržišnim rizikom vrši dnevne kontrole usklađenosti pozicija sa internim i regulatornim limitima i iste su definirane u važećim internim aktima.

Politika upravljanja tržišnim rizicima se zasniva na jasno definisanim ulogama i odgovornostima, procedurama i procesima rada, načina identifikacije, mjerenja, praćenja, kontrole, izvještavanja i procedura eskalacije.

Proces upravljanja i preuzimanje tržišnog rizika i proces kontrole ovog rizika su jasno razgraničeni na različite organizacione dijelove zadužene za ovaj rizik, što znači da se upravljanje i preuzimanje tržišnog rizika primarno provodi u organizacionoj jedinici Tržišta/Trgovina i prodaja, a kontrola istog se obavlja u okviru jedinice Kontroling rizika, odnosno Grupe Upravljanje tržišnim rizikom.

Uloge i odgovornosti za identifikacije, mjerenje, praćenje, kontrole, izvještavanje i procedure eskalacije su detaljno opisane u krovnom dokumentu Kontroling rizika/Grupe Upravljanje tržišnim rizikom, a to je Pravilnik sa posebnim dijelom za upravljanje tržišnim rizicima.

Kamatni rizik u bankarskoj knjizi

Strategija upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi temelji se na utvrđivanju okvira sklonosti za preuzimanje rizika uvažujući trenutne i buduće poslovne planove i aktivnosti kao i sposobnost za preuzimanje ovog rizika koja uvažava regulatorna ograničenja. U svrhu ispunjenja strategije, Banka određuje pokazatelje i ciljane vrijednosti odnosno limite. Kontrole i poduzimanja aktivnosti u slučaju narušavanja limita i internih indikatora omogućavaju blagovremenu reakciju i ublažavanje ovog rizika. Frekvencije kontrola su organizovane na dnevnom nivou (za definirane interne RBI indikatore), kako bi se omogućila blagovremena provjera statusa iskorištenosti limita i internih indikatora, te kako bi se što adekvatnije poduzele korektivne mjere ublažavanja rizika, te u slučaju narušavanja limita, poduzele potrebne aktivnosti "vraćanja pozicija" u okviru definisanih limita.

Upravljanje kamatnim rizikom temelji se na sljedećim načelima:

- upravljanju ravnotežom u refinansiranju aktive u dijelu rokova, valuta i vrsta kamatnih stopa s ciljem minimiziranja rizika promjene kamatnih stopa i uticaja na poslovni rezultat
- definisanju limita izloženosti kamatnom riziku analizom kamatno osjetljive aktive i pasive, koji su osjetljivi na promjenu kamatnih stopa sa stanovišta roka dospjeća i iznosa
- ugovaranju kamatnih stopa kako je utvrđeno Tarifom Banke
- utvrđivanju komponenti referentnih kamatnih stopa
- stres testiranjem
- praćenju pokazatelja profitabilnosti.

Proces kontrole kamatnog rizika u bankarskoj knjizi se sastoji od mjerenja i modeliranja rizika, postavljanja i monitoringa limita, kontrolirajući i upravljajući pozicijama u okviru limita, kao i procesom eskalacije limita.

Politika upravljanja kamatnim rizikom u bankarskoj knjizi se zasniva na jasno definisanim ulogama i odgovornostima, procedurama i procesima rada, načina identifikacije, mjerenja, praćenja, kontrole, izvještavanja i procedura eskalacije.

Operativni rizik

Operativni rizik je rizik gubitka zbog neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Strategija u vezi sa upravljanjem operativnim rizikom podrazumijeva:

- jasnu internu organizaciju sa razdvojenim funkcijama upravljanja operativnim rizikom (odgovorne specijaliste za operativni rizik – tzv. DORS funkcije i menadžere operativnog rizika – tzv. ORM funkcije) kao i funkcijama kontrole tih rizika (Kontroling operativnih rizika – tzv. ORC funkcija, Izvršni direktor za rizike – CRO, Odbor za upravljanje operativnim rizikom i kontrolama – ORMCC), te finalno funkciju interne revizije koja vrši nadzor kompletnog sistema upravljanja/kontrole operativnog rizika
- jasno definisane, transparentne i konzistentne linije odgovornosti,

- podizanje svijesti o postojanju operativnog rizika,
- dosljedno poštovanje internih dokumenata kao i eksternih regulatornih smjernica koje regulišu predmetnu oblast.

Strategija u vezi sa upravljanjem operativnim rizikom:

- Monitoring održavanja gubitaka u skladu sa "budžetom u sjeni".
- Organizacija sprovedbe pojedinačnih aktivnosti (prikupljanje događaja operativnog rizika, procjene rizika, analize scenarija, planovi tretiranja rizika, analize glavne knjige, revizija indikatora ranog upozorenja) u skladu sa planom grupacije.
- Organizacija treninga za nove uposlenike vezano za minimalne standarde upravljanja operativnim rizikom.
- Organizacija treninga za ORM/DORS funkcije.
- Fokus na dodatnom podizanju svijesti o važnosti upravljanja operativnim rizikom

Upravljanje operativnim rizikom podrazumijeva identifikovanje, mjerenje, upravljanje i praćenje izloženosti koja je rezultat neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudske interakcije i sistema, ili je pak rezultat eksternih događaja.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom sastoji se od procesa, struktura, kontrola i sistema koji se primjenjuju u upravljanju operativnim rizikom, a čime se osigurava uspostava ključnih upravljačkih elemenata i operativnih aktivnosti. Upravljanje i kontroling operativnog rizika doprinosi jačanju poslovnih ciljeva, te ispunjenju regulatornih zahtjeva.

Odgovornost Uprave za pripremu i odobrenje odvojenih finansijskih izvještaja

Uprava Banke dužna je pripremiti odvojene finansijske izvještaje, koji istinito i fer prikazuju finansijski položaj Banke, te rezultate njezinog poslovanja i novčanog toka, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine ("FBiH"), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Agencija" ili "FBA") donesenim na osnovu spomenutih zakona. Uprava ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Banke, te sprječavanje i otkrivanje prijevара i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir takvih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja temeljem principa neograničenog vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Banka nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Uprava je dužna da Nadzornom odboru podnese godišnji izvještaj Banke zajedno sa odvojenim godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor i Skupština odobravaju i usvajaju odvojene finansijske izvještaje.

Odvojeni finansijski izvještaji prikazani na stranicama od 16 do 123 odobreni su od strane Uprave Banke na dan 11. marta 2025. godine za podnošenje Nadzornom odboru te ih, potvrđujući ovo, potpisuju:

Za i u ime Uprave Banke

Predsjednik Uprave
Rainer Schnabl

Član Uprave
Lars Frankemölle

Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
11. mart 2025. godine

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničaru Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih finansijskih izvještaja Raiffeisen bank dd Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu Banka'), koji obuhvataju odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti odvojeni izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2024., odvojeni izvještaj o promjenama na kapitalu i odvojeni izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te napomene uz finansijske izvještaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Banke na dan 31. decembra 2024. i njegovu finansijsku uspješnost te njegove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvještaju nezavisnog revizora u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Banke u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Konsolidovani finansijski izvještaji

Skrećemo pažnju na Napomenu 3. uz odvojene finansijske izvještaje navodi da je Banka matica u okviru Raiffeisen Bank Grupe i da će se konsolidovani finansijski izvještaji Grupe pripremljeni u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine izdati odvojeno. U priloženim odvojenim finansijskim izvještajima, ulaganja u zavisna i pridružena društva su iskazana po trošku sticanja. Bolje razumijevanje finansijskog položaja Grupe kao cjeline može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje.

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti za reviziju odvojenih finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2024. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ispravka vrijednosti kredita i potraživanja od komitenata (očekivani kreditni gubici)

U svojim odvojenim finansijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. decembra 2024. Banka je iskazala finansiranja klijentima u iznosu od 3.065.262 hiljada KM i ukupne očekivane kreditne gubitke u iznosu od 128.561 hiljada KM.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije
Za pregled značajnih računovodstvenih politika vidjeti Napomenu 3. Za dodatne informacije vezane uz identifikovano ključno revizijsko pitanje, vidjeti Napomene 6, 12 i 23.3.	
Kreditni rizik predstavlja jednu od najvažnijih vrsta finansijskih rizika kojima je Banka izložena. Stoga je utvrđivanje odgovarajućih metoda i modela od strane Uprave za mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom jedno od najvažnijih područja u zaštiti kapitala Banke. Kao dio procesa upravljanja kreditnim rizikom, odgovarajuće utvrđivanje i mjerenje ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke predstavlja jedno od ključnih razmatranja Uprave. Prilikom određivanja vremena i iznosa očekivanih kreditnih gubitaka za kredite i potraživanja od komitenata, Uprava donosi značajne procjene u odnosu na sljedeća područja: • Korištenje historijskih podataka u procesu određivanja parametara rizika • Procjena kreditnog rizika koji se odnosi na izloženost za kredite i potraživanja od komitenata • Procjena raspodjele izloženosti za kredite i potraživanja od komitenata po nivoima kreditnog rizika • Procjena važnosti naknadnih promjena kreditnog rizika izloženosti u svrhu utvrđivanja da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, što dovodi do promjena u raspodjeli po nivoima i potrebnog mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka za vijek trajanja instrumenta • Očekivani budući novčani tokovi iz poslovanja komitenata koji bi mogli biti raspoloživi za povrat uzetih kredita • Vrednovanje kolaterala i procjena perioda u kojem se očekuje novčani priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih za pojedinačno procijenjene očekivane kreditne gubitke. Budući da određivanje odgovarajućih ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima zahtijeva upotrebu složenih modela (koji generalno zavise od IT elemenata) i značajnih procjena Uprave, postupak mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka može biti izložen pristrasnosti Uprave. Shodno navedenom, ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima od komitenata, priznate u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, smatramo ključnim revizijskim pitanjem u našoj reviziji finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2024. godine.	Kako bismo adresirali rizike povezane s ispravkom vrijednosti za očekivane kreditne gubitke po kreditima i potraživanjima, koji su identifikovani kao ključna revizijska pitanja, osmislili smo revizijske postupke koji su nam omogućili da pribavimo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza za svoj zaključak. Obavili smo sljedeće revizijske postupke u odnosu na područje kredita: • Pregled i provjera metodologije Banke za priznavanje ispravki vrijednosti za očekivane kreditne gubitke i poređenje pregledane metodologije sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom za banke u Federaciji Bosne i Hercegovine; • Sticanje razumijevanja kontrolnog okruženja i internih kontrola koje je uspostavila Uprava u procesu mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke, uključujući korištene aplikacije i informacione alate tehnologije, i pripadajuće interne kontrole; • Ocjena dizajna i ispitivanje primjene identifikovanih internih kontrola relevantnih za postupak mjerenja ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke; • Testiranje operativne učinkovitosti identifikovanih relevantnih kontrola; • Provođenje dokaznog testiranja nad priznavanjem i mjerenjem ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na odabranom uzorku kredita i potraživanja raspoređenih u Nivo 1 i Nivo 2, s naglaskom na: i. Modele koji se primjenjuju u postupku određivanja nivoa kreditnog rizika te prelaze između nivoa kreditnog rizika; ii. Pretpostavke koje Uprava koristi u modelima mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka; iii. Kriterije za određivanje značajnog povećanja kreditnog rizika; iv. Pretpostavke koje se primjenjuju za izračun vjerovatnoće neispunjavanja obaveza; v. Metode primijenjene za izračunavanje gubitaka uslijed neispunjavanja obaveza; vi. Metode koje se primjenjuju za uključivanje podataka koji se odnose na buduće događaje; vii. Ponovno izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka na odabranom uzorku. • Provođenje testova priznavanja i mjerenja očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku kredita dodijeljenih u Nivo 3 kreditnog rizika (neprihodujući krediti), koji su uključivali: i. Ocjena finansijskog položaja i uspješnosti komitenta na osnovu najnovijih kreditnih izvještaja i dostupnih informacija; ii. Procjenu prosudbi i pretpostavki primijenjenih u izračunu i mjerenju očekivanih budućih novčanih tokova iz poslovanja, uzimajući u obzir utvrđeni finansijski položaj i uspješnost komitenta u trenutnom ekonomskom okruženju; iii. Pregled i procjenu očekivanih budućih novčanih tokova i perioda u kojem se očekuje novčanih priliv po osnovu eventualnog sticanja i prodaje istih komitenata od kolaterala i procijenjenog perioda realizacije; iv. Procjena prikladnosti prelaza između nivoa i raspodjele izloženosti s odobrenim moratorijima; v. Ponovni izračun očekivanih kreditnih gubitaka na uzorku odabranom pomoću sljedećih kriterija: procjena kreditnog rizika klijenta, rizik industrije, dani kašnjenja u plaćanju dospjelih potraživanja po kreditima i drugih potraživanja, itd. vi. Procjena potpunosti i ispravnosti objava povezanih s očekivanim kreditnim gubicima u kontekstu zahtjeva zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju odvojene finansijske izvještaje i naš revizorski izvještaj.

Naše mišljenje o odvojenim finansijskim izvještajima ne pokriva ostale informacije.

U vezi s našom revizijom odvojenih finansijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i pritom razmotriti da li su ostale informacije značajno proturječne s odvojenim finansijskim izvještajima ili našim znanjem stečenim tokom revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešno prikazanim. U vezi s Izvještajem Uprave, koji je uključen u Godišnji izvještaj, izvršili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ti postupci uključuju ispitivanje da li Izvještaj Uprave uključuje potrebne objave kako je propisano članom 42. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Na osnovu postupaka izvršenih tokom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnosti procijeniti, izvještavamo sljedeće:

- 1) Informacije uključene u ostale informacije su konzistentne, u svim značajnim odrednicama, sa priloženim odvojenim finansijskim izvještajima.
- 2) Izvještaj Uprave je pripremljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s članom 42. Zakona o računovodstvu.

Na osnovu poznavanja i razumijevanja Banke te njenog okruženja, koje smo stekli tokom naše revizije odvojenih finansijskih izvještaja, nismo ustanovili nikakve materijalno pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za odvojene finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje odvojenih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju odvojenih finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Banku ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Banka.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u odvojenim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, radnje poduzete za uklanjanje prijetnji ili primijenjene mjere zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvještaju nezavisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopćiti u našem izvještaju nezavisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopćenja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvještajem nezavisnog revizora je Adna Valjevac.

Yuri Sidorovich, Prokurista

Deloitte d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne 12c
Sarajevo, Bosna i Hercegovina
11. mart 2025. godine

Adna Valjevac, Ovlašteni revizor

Odvojeni Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

za godinu završenu na dan 31. decembar 2024. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2024.	2023.
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	8	184.953	174.571
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi	9	(16.964)	(13.131)
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi		167.989	161.440
Prihodi od naknada i provizija	10	154.320	148.421
Rashodi od naknada i provizija	11	(37.378)	(38.733)
Neto prihodi od naknada i provizija		116.942	109.688
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	12	3.543	(4.589)
Ostali neto gubici od finansijske imovine	13	(30)	(1.259)
Neto pozitivne kursne razlike		(85)	(124)
Neto dobiti od dugoročne nefinansijske imovine	14	1.644	1.756
Prihodi od dividendi	15	8.622	-
Ostali prihodi	16	10.035	9.926
Troškovi zaposlenih	17	(67.253)	(61.302)
Troškovi amortizacije	24, 25, 26, 27	(18.618)	(15.790)
Ostali troškovi i rashodi	18	(65.841)	(72.084)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		156.948	127.662
Porez na dobit	19	(13.628)	(5.702)
Dobit iz redovnog poslovanja		143.320	121.960
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak)		6	10
Ukupna sveobuhvatna dobit		143.326	121.970
Zarada po dionici (u KM)	35	144,96	123,35

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Odvojeni Izvještaj o finansijskom položaju

na dan 31. decembar 2024. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
IMOVINA			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20	1.499.512	1.181.109
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	21	10.422	11.952
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	22	544	538
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	23	3.954.871	3.807.491
Obavezna rezerva kod Centralne banke	23.1	475.635	437.791
Depoziti kod drugih banaka	23.2	-	205.002
Kreditni i potraživanja od klijenata	23.3	2.936.701	2.783.592
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	23.4	542.535	381.106
Odgodena porezna imovina	19	9.090	10.240
Nekretnine, postrojenja i oprema	24	103.850	98.292
Imovina s pravom korištenja	25	9.167	8.685
Ulaganja u investicijske nekretnine	26	27.853	27.705
Nematerijalna imovina	27	39.231	32.983
Ulaganja u zavisna društva	28	11.050	11.050
Ulaganja u pridružena društva	29	2	2
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		403	23
Ostala imovina i potraživanja	30	7.107	5.311
UKUPNA IMOVINA		5.673.102	5.195.381
OBAVEZE			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	31	4.859.835	4.463.899
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	31.1	145.210	131.739
Depoziti od klijenata	31.2	4.500.235	4.180.378
Uzeti krediti	31.3	190.681	107.867
Obaveze po osnovu najмова	31.4	9.258	8.852
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	31.5	14.451	35.063
Obaveze za porez na dobit		800	1.234
Odgodene porezne obaveze	19	2.317	2.003
Rezervisanja	32	35.557	35.659
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	32.1	10.313	9.785
Sudski sporovi	32.2	11.148	11.745
Ostala rezervisanja	32.3	14.096	14.129
Ostale obaveze	33	22.267	22.606
UKUPNO OBAVEZE		4.920.776	4.525.401
KAPITAL			
Dionički kapital	34	247.167	247.167
Dionička premija		4.473	4.473
Rezerve		1.230	1.230
Revalorizacione rezerve		283	277
Akumulirana dobit		499.173	416.833
UKUPNO KAPITAL		752.326	669.980
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		5.673.102	5.195.381

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Za i u ime Uprave Banke

Predsjednik Uprave
Rainer Schnabl

Član Uprave
Lars Frankemölle

Raiffeisen Bank dd Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
11. mart 2025. godine

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima

za godinu koja završava 31. decembra 2024. godine
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2024.	2023.
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi		177.800	171.520
Odlivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi		(13.692)	(12.682)
Prilivi od od naknada i provizija		154.320	148.420
Odlivi od od naknada i provizija		(37.378)	(34.259)
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate		10.154	5.425
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(67.253)	(61.302)
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova		(63.196)	(72.289)
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		12.557	11.818
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(3.578)	(7.448)
Plaćeni porez na dobit		(14.413)	(10.158)
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama		155.321	139.045
Neto (povećanje) obavezne rezerve kod Centralne banke		(37.882)	(15.602)
Neto smanjenje / (povećanje) plasmana kod drugih banaka		204.384	114.714
Neto (povećanje) kredita i potraživanja od klijenata		(161.358)	(259.961)
Neto (povećanje) / smanjenje ostale imovine i potraživanja		(168.343)	(140.626)
Neto (smanjenje) / povećanje depozita od banaka i drugih finansijskih institucija		13.472	(12.593)
Neto povećanje depozita od klijenata		319.886	200.726
Neto povećanje / (smanjenje) ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku		(6.385)	3.078
Neto povećanje rezervisanja za obaveze		1.470	347
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih obaveza		(3)	(1.428)
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti		320.562	27.700
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
Sticanje nekretnina, postrojenja i opreme	24	(10.828)	(11.663)
Sticanje nematerijalne imovine	27	(11.863)	(13.482)
Primljene dividende	15	8.622	-
Neto gotovinski tok iz ulagačkih aktivnosti		(14.069)	(25.145)
GOTOVINSKI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
Isplaćene dividende		(60.980)	(75.583)
Prilivi od kredita od banaka		32.271	9.781
Otplate glavnice kredita od banaka		(17.281)	(14.089)
Prilivi od kredita od drugih finansijskih institucija		73.344	-
Otplate glavnice kredita od drugih finansijskih institucija		(8.343)	(8.343)
Prilivi od subordiniranih kredita		-	-
Otplata glavnice subordiniranih kredita		-	(61.804)
Otplate glavnice po najmovima		(7.101)	(6.224)
Neto gotovinski tok od finansijskih aktivnosti		11.910	(156.262)
NETO (SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKIVALENATA		318.403	(153.707)
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA POČETKU PERIODA	20	1.181.109	1.334.816
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI NA KRAJU PERIODA	20	1.499.512	1.181.109

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Odvojeni Izvještaj o promjenama na kapitalu

za godinu koja završava 31. decembra 2024. godine

(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Revalorizacijske rezerve	Rezerve	Akumulirana dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	247.167	4.473	267	1.230	370.456	623.593
Dobit za godinu	-	-	-	-	121.960	121.960
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	10	-	-	10
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	10	-	121.960	121.970
Objavljene dividende	-	-	-	-	(75.583)	(75.583)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	247.167	4.473	277	1.230	416.833	669.980
Dobit za godinu	-	-	-	-	143.320	143.320
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	6	-	-	6
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	6	-	143.320	143.326
Objavljene dividende	-	-	-	-	(60.980)	(60.980)
Stanje na dan 31. decembra 2024. godine	247.167	4.473	283	1.230	499.173	752.326

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih odvojenih finansijskih izvještaja.

Napomene uz odvojene finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2024.
(Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. Opći podaci

Historija i osnivanje

RAIFFEISEN BANK DIONIČARSKO DRUŠTVO BOSNA I HERCEGOVINA (u daljem tekstu: Banka) sa sjedištem u ul. Zmaja od Bosne bb, Sarajevo, Novo Sarajevo, registrovana je za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- 64.19 ostalo novčarsko posredovanje,
- 64.91 finansijski zakup (leasing),
- 64.92 ostalo kreditno posredovanje,
- 64.99 ostale finansijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i penzijskih fondova, d.n.,
- 66.12 djelatnost posredovanja u poslovanju vrijednosnim papirima i robnim ugovorima,
- 66.19 ostale pomoćne djelatnosti kod finansijskih usluga, osim osiguranja i penzijskih fondova,
- 66.22 djelatnost agenata i posrednika u osiguranju,
- 70.22 savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem.

Na dan 31. decembar 2024. godine, Banka je imala 1.357 zaposlena (31. decembar 2023: 1.382 zaposlenih).

Tokom 2024. godine i na dan ovog izvještaja, organi upravljanja Banke su navedeni u nastavku:

Nadzorni odbor

Tokom 2024. godine i na dan ovog izvještaja članovi Nadzornog odbora bili su:

Peter Jacenko	Predsjednik
Markus Kirchmair	Zamjenik Predsjednika
Markus Plank	Član do 15. januara 2024. godine
Matthias Dekan	Član od 16. januara 2024. godine
Elisabeth Geyer-Schall	Član
Gerda Lottersberger-Roschitz	Član
Zinka Grbo	Član
Jasmina Selimović	Član do 21. februara 2024. godine
Amila Pilav-Velić	Član od 15. juna 2024. godine

Tokom 2024. godine i na dan ovog izvještaja članovi Odbora za reviziju bili su:

Odbor za reviziju

Alda Shehu	Predsjednica
Biljana Ekinović	Član
Meliha Bašić	Član

Tokom ovog izvještaja i na dan 31. decembra 2024. godine Uprava Banke se sastoji od predsjednika Uprave i članova Uprave. Sljedeće osobe su izvršavale pomenute funkcije tokom godine i na dan ovog izvještaja:

Uprava Banke

Rainer Schnabl	Predsjednik
Edin Hrnjica	Član
Andreea Achim	Član do 31. januara 2024. godine
Amna Gabela	VD Član od 01. februara 2024. godine do 31. marta 2024. godine odnosno do imenovanja novog člana Uprave nadležnog za rizike
Lars Frankemölle	Član od 01. aprila 2024. godine
Mirha Krivdić	Član
Kreshnik Halili	Član

2. Osnova pripreme

2.1. Izvještajni okvir

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine ("F BiH"), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine ("Agencija" ili "FBA") donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- Agencija je usvojila *Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka* ("Odluka"), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravki vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: "*Finansijski instrumenti*" ("MSFI 9"). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

Glavne razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine (odnosno prevashodno zahtjeva Odluke) te zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po MSFI objašnjene su u nastavku.

Banka je u skladu sa odredbama Odluke na dan 31. decembar 2024. godine kreirala ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 40.733 hiljada KM u odnosu na iznos dobijen izračunom koji je rezultat internog modela Banke za obračun očekivanih kreditnih gubitaka, usklađen sa zahtjevima MSFI 9, sa detaljima kako slijedi:

- Primjenom Člana 23. Odluke kojim je propisana primjena minimalnih stopa ispravki vrijednosti za sve izloženosti raspoređene u nivou kreditnog rizika 1 – obračunata razlika u iznosu od 14.723 hiljada KM,
- Primjenom Člana 24. Odluke kojim je propisana primjena minimalnih stopa ispravki vrijednosti za sve kreditne izloženosti u nivou kreditnog rizika 2 – obračunata razlika u iznosu od 13.585 hiljada KM,
- Primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u nivou kreditnog rizika 3 (nekvalitetnu imovinu) – obračunata razlika u iznosu od 7.165 hiljada KM.
- Primjene minimalnih stopa ispravki vrijednosti propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga i ostala potraživanja – razlika u iznosu od 5.260 hiljada KM.

Tabela u nastavku prikazuje efekte prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	1. januar 2023.	31. decembar 2023.	31. decembar 2024.
Imovina	(29.398)	(31.178)	(34.113)
Obaveze	5.146	5.413	6.620
Kapital	(34.544)	(36.591)	(40.733)

Tamo gdje se računovodstvene politike podudaraju s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, u ovim finansijskim izvještajima pozivamo se na relevantne MSFI-jeve pri opisivanju računovodstvenih politika Banke.

Ovi finansijski izvještaji predstavljaju odvojene finansijske izvještaje Banke pripremljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Kao što je objašnjeno u Napomeni 28 i 29. Banka je matica u okviru Raiffeisen Bank BH grupe, te će takođe pripremiti i konsolidovane finansijske izvještaje, koji će biti odobreni od strane Uprave. Za bolje razumijevanje Raiffeisen Bank Grupe kao cjeline, korisnici bi trebali pročitati konsolidovane finansijske izvještaje.

Ovi odvojeni finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Banke na dan 11. mart 2025. godine za usvajanje od strane Nadzornog odbora.

2.2. Osnova mjerenja

Odvojeni finansijski izvještaji pripremljeni su na temelju historijskog troška, osim za finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda, kako je objašnjeno u računovodstvenim politikama u nastavku. Historijski trošak općenito se temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za robu i usluge.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila primljena za prodaju imovine ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno vidljiva ili procijenjena korištenjem druge tehnike vrednovanja. Prilikom procjene fer vrijednosti imovine ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze ako bi učesnici na tržištu te karakteristike uzeli u obzir pri određivanju cijene imovine ili obaveze na datum mjerenja. Fer vrijednost za potrebe mjerenja i/ili objavljivanja u ovim odvojenim finansijskim izvještajima utvrđuje se na takvoj osnovi.

Glavne usvojene računovodstvene politike navedene su u nastavku.

2.3. Funkcionalna valuta i valuta prezentiranja

Odvojeni finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (000 KM) u hiljadama, koja je i funkcionalna valuta. Konvertibilna marka je fiksno vezana za euro (1 EUR = 1,95583 KM).

2.4. Korištenje procjena i prosudbi

Sastavljanje odvojenih finansijskih izvještaja zahtjeva od Uprave donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utječu i na njih. Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u domenu korištenih procjena i prosudbi u primjeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji utjecaj na iznose priznate u ovim finansijskim izvještajima prikazane su u Napomeni 4.

3. Značajne računovodstvene politike

3.1. Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama inicijalno se registruju po kursu valute na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazane u stranim valutama se preračunavaju na dan izvještavanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Nemonetarne stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan utvrđivanja fer vrijednosti. Nemonetarne stavke koje se mjere po historijskom trošku u stranoj valuti se ne preračunavaju ponovo na datum izvještavanja. Dobici i gubici nastali preračunavanjem priznaju se u bilans uspjeha za period.

Banka vrednuje imovinu i obaveze po srednjem kursu Centralne banke Bosne i Hercegovine važećem na datum izvještavanja. Kursevi Centralne banke za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi izvještaja o finansijskom položaju na datume izvještavanja bili su kako slijedi:

31. decembar 2024.	EUR 1 = KM 1,95583	USD 1 = KM 1,87268
31. decembar 2023.	EUR 1 = KM 1,95583	USD 1 = KM 1,76998

3.2. Prihodi i rashodi od kamata

Efektivna kamatna stopa

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. "Efektivna kamatna stopa" je stopa koja tačno diskontuje procijenjene buduće gotovinske isplate ili primanja kroz očekivani vijek trajanja finansijskog instrumenta na:

- bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine; ili
- amortizovani trošak finansijske obveze.

Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope za finansijske instrumente, koji nisu kupljena ili kreditno umanjena finansijska imovina, Banka procjenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne i očekivani kreditni gubitak (eng. ECL). Za kupljenu ili nastalu kreditno umanjenu finansijsku imovinu, kreditno usklađena efektivna kamatna stopa izračunava se na temelju procijenjenih budućih novčanih tokova uključujući i očekivani kreditni gubitak.

Izračun efektivne kamatne stope uključuje troškove transakcije, naknade i poene koji su plaćeni ili primljeni i koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju dodatne troškove koji se mogu izravno pripisati sticanju ili izdavanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Amortizovani trošak i bruto knjigovodstvena vrijednost

"Amortizovani trošak" je iznos po kojem se finansijska imovina ili finansijske obaveze mjere pri inicijalnom priznavanju, umanjeno za otplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija koristeći metodu efektivne kamatne stope bilo koje razlike između inicijalnog iznosa i iznosa po roku dospelja, i, za finansijsku imovinu, usklađeno za bilo koji očekivani kreditni gubitak (ili umanjene vrijednosti).

"Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine" je amortizovani trošak finansijske imovine prije usklađivanja za bilo koji očekivani kreditni gubitak.

Obračun prihoda i rashoda od kamata

Efektivna kamatna stopa finansijske imovine ili finansijskih obveza izračunava se pri početnom priznavanju. Pri izračunu kamatnih prihoda i rashoda, efektivna kamatna stopa primjenjuje se na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine (kada imovina nije umanjena za kreditne gubitke) ili na amortizovani trošak obveza. Efektivna kamatna stopa revidira se kao rezultat periodične procjene novčanih tokova instrumenata s promjenjivom kamatnom stopom kako bi se odrazila kretanja tržišnih kamatnih stopa.

Međutim, za finansijsku imovinu koja je nakon početnog priznavanja kreditno umanjena, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizovani trošak finansijske imovine. Ako imovina više nije kreditno umanjivana, izračun kamatnog prihoda se vraća na bruto osnovicu.

Za finansijsku imovinu koja je bila kreditno umanjena prilikom početnog priznavanja, prihodi od kamata izračunavaju se primjenom efektivne kamatne stope na amortizovani trošak imovine. Izračun prihoda od kamata ne vraća se na bruto osnovu, čak i ako se kreditni rizik imovine poboljša.

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procijenjene buduće novčane isplate i uplate kroz očekivani vijek trajanja finansijske imovine ili finansijske obveze (ili, gdje je to prikladno, kraćeg razdoblja) na knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili finansijske obaveze. Prilikom izračunavanja efektivne kamatne stope Banka procijenjuje buduće novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijskog instrumenta, ali ne i buduće kreditne gubitke.

U izračun efektivne kamatne stope uključuju troškove transakcije, naknada i poena koji su plaćeni ili primljeni i koji su sastavni dio efektivne kamatne stope. Transakcijski troškovi uključuju inkrementalne troškove koji se mogu izravno pripisati sticanju ili izdavanju finansijske imovine ili finansijske obveze.

Prihodi i rashodi od kamata po ostaloj finansijskoj imovini i finansijskim obavezama po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha iskazuju se u neto dobiti ili gubitku od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

3.3. Prihodi i rashodi od naknada

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni dio efektivne kamatne stope na finansijsku imovinu ili obvezu uključuju se u mjerenje efektivne kamatne stope, i priznaju se u prihode i rashode od kamata.

Banka pruža bankovne usluge klijentima u poslovima sa stanovništvom i pravnim licima, uključujući upravljanje računima, preporačenjima, transakcijama sa stranim valutama, kreditnim karticama i uslugama.

Naknade na konstantnoj osnovi za upravljanje računima se obračunavaju na mjesečnoj osnovi. Banka utvrđuje tarife posebno za poslovanje sa stanovništvom i pravnim licima na godišnjoj osnovi.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija, kao takvi, sastoje se uglavnom od naknada za transakcije kreditnim karticama, izdavanja garancija i akreditiva, platnog prometa u zemlji i inostranstvu i drugih usluga i priznaju se u bilansu uspjeha po izvršenju relevantne usluge.

Prihod od naknada i provizija proistekli iz ugovora sa klijentima mjere se na temelju naknade utvrđene u ugovoru sa klijentima. Banka priznaje prihod kad prenosi uslugu na klijenta.

Prihod od naknada po računima i uslugama se priznaje tokom vremena kad se usluga pruža.

Prihod od transakcija se priznaje u trenutku nastanka transakcije.

Ugovor sa klijentom koji rezultira priznavanjem finansijskog instrumenta u finansijskim izvještajima Banke može biti djelimično u okviru MSFI 9 i djelomično u okviru MSFI 15. Ako je to slučaj, Banka prvo primjenjuje MSFI 9 da odvoji mjerenje dijela ugovora koji je u okviru MSFI 9, a na ostatak primjenjuje MSFI 15.

3.4. Neto dobit od trgovanja

“Neto dobit od trgovanja” obuhvata dobitke umanjene za gubitke koji se odnose na imovinu i obaveze koje se drže radi trgovanja i uključuje sve promjene fer vrijednosti, kamate i kursne razlike.

3.5. Neto prihod od ostalih finansijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Neto prihod od ostalih finansijskih instrumenata koji se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha odnosi se na derivative koji nisu namjenjeni trgovanju i koji se drže radi upravljanja rizicima koji nisu dio kvalifikovanih odnosa zaštite, finansijska imovina i obaveze mjere se po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nabrojano uključuje promjene u fer vrijednosti, kamate, dividende i kursne razlike.

3.6. Prihod od dividendi

Prihod od dividende se priznaje u bilansu uspjeha kada je utvrđeno pravo na primanje dividende i ako se iznos dividende može pouzdano izmjeriti.

3.7. Najmovi

Na početku ugovora, Banka ocjenjuje da li ugovor jeste ili sadrži komponentu najma. Ugovor jeste ili sadrži komponentu najma ako se njime prenosi pravo kontrole nad upotrebom utvrđene imovine u određenom vremenskom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi se procijenilo prenosi li ugovor pravo kontrole nad korištenjem identificirane imovine, Banka koristi definiciju najma prema MSFI 16 "Najmovi".

i) Najmovi gdje je Banka najmoprimalac

Banka priznaje imovinu s pravom korištenja i obaveze po najmu od datuma početka ugovora o najmu. Imovina s pravom korištenja, inicijalno se mjeri po trošku, koji je jednak početnoj vrijednosti obaveze za najam usklađeno za bilo koja plaćanja najma izvršena na dan ili prije početka ugovora o najmu, plus bilo koji direktni troškovi nastali i procjena troškova koji bi mogli nastati prilikom demontaže i uklanjanja predmetne imovine, obnavljanja lokacije na kojoj se imovina nalazi ili vraćanje imovine u stanje kakvo iziskuju uslovi ugovora o najmu.

Nakon početnog priznavanja, imovina s pravom korištenja se amortizuje primjenom linearne metode do datuma kraja ugovora o najmu ili na period koji je izvjesno očekivati da će zakup biti aktivan. Pored navedenog, imovina s pravom korištenja se periodično smanjuje za iznos umanjenja vrijednosti, ukoliko je primjenjivo, ili usklađeno za određeno ponovno mjerenje obaveza po najmu.

Obaveza za najam, inicijalno se mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najma koja nisu plaćena na dan početka ugovora o najmu, korištenjem kamatne stope iz ugovora ili u slučaju da ovakva stopa ne može biti lako određiva, inkrementalne stope zaduživanja. Banka primjenjuje inkrementalnu stopu zaduživanja od 2% kao diskontnu stopu.

Banka određuje inkrementalnu stopu zaduženja pribavljajući podatke o kamatnim stopama od raznih eksternih izvora finansiranja i pravi određene usklade kako bi se reflektirali uvjeti najмова i tipovi imovine koja je predmet najma.

Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerenje obaveze po osnovu najma obuhvataju sljedeća plaćanja:

- fiksna plaćanja uključujući u suštini fiksna plaćanja, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom; promjenjiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno mjerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja najma;
- iznose koji se očekuju da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantovanog ostatka vrijednosti;
- cijenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerovatnoća da će najmoprimalac iskoristiti tu opciju, i kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimalac iskoristio tu opciju.

Obaveza po najmu mjeri se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamate. Preispituje se kad dođe do promjene budućih plaćanja najma koja proizlaze iz promjene indeksa ili stopa, ako postoji promjena u procjeni Banke za iznos za koji se očekuje da će biti plativ za garantovani ostatak vrijednost, u slučaju da Banka promijeni svoju procjenu da li će se iskoristiti opciju kupovine, produženja ili ukidanja ili ako postoji revidirana fiksna najamnina u osnovi.

Kada se obaveza po najmu ponovno mjeri na ovaj način, vrši se odgovarajuće usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine s pravom korištenja ili se nastala razlika evidentira kroz bilans uspjeha u slučaju da je knjigovodstvena vrijednost imovine s pravom korištenja svedena na nulu.

Banka iskazuje imovinu s pravom korištenja, te obavezu po najmu kao posebne pozicije u izvještaju o finansijskoj poziciji.

Banka ne priznaje imovinu s pravom korištenja i obaveze za imovinu male vrijednosti (granična vrijednost imovine je 5.000 EUR) i kratkoročne najmove.

U izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikazuje se rashod od kamata na obavezu po osnovu najma odvojeno od amortizacije date imovine s pravom korištenja. Rashod od kamata na obavezu po osnovu najma predstavlja komponentu finansijskih troškova.

ii) Najmovi gdje je Banka najmodavac

Plaćanja temeljem operativnog najma priznaju se kao prihod primjenom linearne metode u bilansu uspjeha kroz vijek trajanja ugovora o najmu, te se priznaju u izvještaju o finansijskom položaju u slučaju vremenskog ne poklapanja stvarnog trenutka plaćanja i iskazivanja troška najma.

3.8. Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Neto dobit perioda iskazana u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razlikuje se od oporezive dobiti jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u odvojenim finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum izvještavanja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerovatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine.

3.9. Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo je subjekt koji je pod kontrolom Banke. Kontrola se postiže na način da Banka ima pravo na varijabilne prinose iz svog učešća u zavisnom društvu i da ima mogućnost utjecati na te prinose kroz vlast nad povezanim društvom.

Ulaganja u zavisna društva u ovim odvojenim finansijskim izvještajima vrednuju se po trošku stjecanja umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje.

3.10. Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja

Pridruženo društvo je subjekt, u kojem Banka ima značajan uticaj, ali koji nije ni zavisno društvo, niti zajedničko ulaganje. Značajan uticaj je moć sudjelovanja u odlukama o finansijskim i poslovnim politikama subjekta koji je predmet ulaganja, ali nije i kontrola, niti zajednička kontrola nad tim politikama.

Zajedničko ulaganje odnosi se na udjele u zajednički kontrolisanom pravnom licu. Zajednički kontrolisano pravno lice je poduhvat u kojem Banka ima zajedničku kontrolu, pri čemu Banka ima pravo na neto imovinu poduhvata umjesto prava na sredstva ili preuzimanja obaveza zajednički kontrolisanog pravnog lica.

Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganje su u ovim odvojenim finansijskim izvještajima prikazana po trošku sticanja umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti, ako postoje.

3.11. Finansijska imovina i obaveze

Priznavanje i početno mjerenje

Banka inicijalno priznaje kredite i potraživanja, depozite, izdane dužničke vrijednosne papire i subordinirane obaveze na dan nastanka. Svi ostali finansijski instrumenti (uključujući redovnu kupovinu i prodaju finansijskih sredstava) priznaju se na datum trgovanja, odnosno na datum na koji Banka postaje strana ugovornih odredbi instrumenta.

Finansijska imovina ili finansijska obaveza se početno mjeri po fer vrijednosti uvećanoj, osim za finansijsku imovinu i obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati njegovom stjecanju ili izdavanju.

3.11.1. Finansijska imovina

(i) Klasifikacija i naknadno mjerenje

Prilikom početnog priznavanja Banka klasifikuje finansijsku imovinu prema sljedećim kategorijama:

- Finansijska imovina mjerena po amortizovanom trošku
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Zahtjevi klasifikacije za dužničke i vlasničke instrumente navedeni su ispod:

Dužnički instrumenti

Dužnički instrumenti su oni instrumenti koji zadovoljavaju definiciju finansijske obaveze od strane izdavaoca kao što su krediti, obveznice i potraživanja.

Klasifikacija i naknadno mjerenje zavisi od:

- (i) Namjene upravljanja finansijskom imovinom (poslovni model)
- (ii) Ugovorenih karakteristike novčanih tokova ("isključivo plaćanje glavnice i kamate", eng. Solely Payments of Principal and Interest, dalje "SPPI" test ili "SPPI")

Bazirano na ovim faktorima, Banka klasifikuje svoju finansijsku imovinu u zavisnosti od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni, kako slijedi:

- **Finansijska imovina mjerena po amortizovanom trošku**

Finansijska imovina koja se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova koji predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate (SPPI), i koja nije određena kao po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se mjeri po amortizovanom trošku. Nakon početnog priznavanja, knjigovodstvena vrijednost ove imovine je prilagođena za očekivane kreditne gubitke priznate i mjerene kao što je opisano u Napomeni 3.11.1 (iv).

Prihod od kamata obračunava se primjenom efektivne kamatne stope i uključen je u poziciju "*Prihod od kamata obračunat korištenjem efektivne kamatne stope*".

Dati krediti i potraživanja su nederivativna finansijska imovina s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu. Dati krediti i potraživanja nastaju kada Banka odobrava novčana sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju plasmane i date kredite bankama, date kredite i potraživanja od klijenata i sredstva kod Centralne banke.

- **Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit**

Finansijska imovina koja se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i radi prodaje imovine, gdje novčani tokovi imovine predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate, i koja nije određena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, se mjeri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Procjene fer vrijednosti finansijske imovine mjerene kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, osim priznavanja dobitaka ili gubitaka od umanjenja vrijednosti, prihoda od kamata i tečajnih razlika koji se priznaju u bilansu uspjeha osim ako se radi o vlasničkim vrijednosnicama kod kojih se nerealizovani gubici/dobici nikad ne reklasifikuju u bilans uspjeha.

Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobiti ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se reklasificiraju u bilans uspjeha. Prihod od kamata obračunava se primjenom efektivne kamatne stope.

- **Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha**

Finansijska imovina se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako se naknadno ne mjeri po amortizovanom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha.

Dodatno, Banka ima opciju da raspoređuje finansijsku imovinu u kategoriju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kod inicijalnom priznavanja kada takva klasifikacija uklanja ili znatno umanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala.

Namjena upravljanja finansijskom imovinom (Poslovni model)

Sva finansijska imovina, osim vlasničkih vrijednosnih papira koji spadaju u kategoriju ulaganja u pridružena društva, zajednička ulaganja i zavisna društva, grupisana je u poslovne modele koji označavaju način zajedničkog upravljanja skupinom finansijske imovine kao cjelinom radi ostvarenja određenog poslovnog cilja i definišu način na koji se očekuje da će finansijska imovina generisati novčane tokove.

Poslovni modeli Banke su:

- Poslovni model čiji je cilj držanje imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova – objedinjava svu finansijsku imovinu koja se drži radi naplate ugovorenih novčanih tokova tokom vijeka trajanja finansijskog instrumenta. Poslovni model radi naplate prolazi SPPI test, a u taj model alocirana je sljedeća finansijska imovina:
 - novčana sredstva na transakcijskim računima kod drugih banaka,
 - plasmani kod drugih banaka
 - krediti dati klijentima,
 - ostala potraživanja.

Kreditni rizik je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.

- Poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijske imovine – objedinjava finansijsku imovinu koja se drži s ciljem prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine. U poslovni model radi naplate i prodaje alocirana je sljedeća finansijska imovina:
 - dužnički vrijednosni papiri (prolazi SPPI test),
 - vlasnički vrijednosni papiri (ne prolaze SPPI test),

Rizik likvidnosti je osnovni rizik kojim se upravlja u okviru ovog poslovnog modela.

- Poslovni model unutar kojeg se finansijska imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun bilans uspjeha (ne prolazi SPPI test) – objedinjuje svu finansijsku imovinu koja se ne drži u okviru prethodno navedena dva poslovna modela. Finansijskom imovinom u ovom poslovnom modelu upravlja se s ciljem ostvarenja novčanih tokova prodajom imovine i ostvarenjem kratkoročnog profita.

Ugovorene karakteristike novčanih tokova (SPPI)

Test obilježja ugovorenih novčanih tokova s aspekta plaćanja samo glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice jedan je od kriterija za klasifikaciju finansijske imovine u pojedinu kategoriju mjerenja. SPPI test se provodi s ciljem utvrđivanja da li kamata na nepodmirenu glavicu odražava naknadu za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik i druge osnovne rizike posudbe, troškove kreditiranja i profitnu maržu.

SPPI test se provodi:

- za svu finansijsku imovinu, alociranu u poslovni model čiji je cilj držanje finansijske imovine radi naplate ugovorenih novčanih tokova i poslovni model čiji je cilj prikupljanje ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijske imovine, a na datum njenog inicijalnog priznavanja,
- za svaku finansijsku imovinu u slučajevima u kojima je izvorna imovina značajno modificirana i zbog toga ponovno priznata kao nova imovina,
- kod uvođenja novih modela i/ili programa kreditiranja kako bi se unaprijed utvrdila prihvatljivost razmatranih uslova kreditiranja u odnosu na potrebu kasnijeg praćenja vrijednosti eventualne finansijske imovine koja bi proizašla iz istih.

Vlasnički instrumenti

Vlasnički instrumenti su instrumenti koji ispunjavaju definiciju kapitala iz perspektive izdavaoca; odnosno to su instrumenti koji ne sadrže ugovornu obavezu plaćanja, a sadrže dokaze o preostalom učešću u neto imovini izdavaoca. Primjer kapitalnih ulaganja podrazumijeva osnovne obične dionice.

Banka naknadno mjeri sva kapitalna ulaganja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, osim u slučaju kada je Uprava Banke izabrala, po inicijalnom priznavanju da neopozivo odredi kapitalno ulaganje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Politika Banke je da odredi kapitalna ulaganja kao fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kada se ta ulaganja drže za druge namjene, a ne za generisanje povrata na investicije. Kada se koristi ovaj izbor, dobici i gubici po osnovu fer vrijednosti priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit i naknadno se ne reklasifikuju u bilans uspjeha, uključujući i otuđenja. Gubici od umanjenja vrijednosti (i ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti) se ne izvještavaju odvojeno od drugih promjena u fer vrijednosti. Dividende, kada predstavljaju povrat na takve investicije, i dalje se ne priznaju u dobiti ili gubitku kao ostali prihod kada se utvrdi pravo Banke na primanje plaćanja.

Dobici i gubici na kapitalne investicije po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha su uključeni u neto prihod od trgovanja u bilansu uspjeha.

(ii) Prestanak priznavanja finansijske imovine

Banka prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cjelini ili djelimično) kada isteknu ugovorna prava na primitke novčanih tokova iz finansijskog instrumenta ili kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tom finansijskom imovinom. Ovo se dešava kada Banka prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava realizovana, predana ili istekla.

Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine razliku između knjigovodstvene vrijednosti (ili knjigovodstvenog iznosa raspoređenog na dio imovine koja se prestaje priznavati) i sume primljena naknada (uključujući svako novo sredstvo umanjeno za svaku novu obavezu) i bilo koji kumulativni dobitak ili gubitak prethodno priznat kroz sveobuhvatnu dobit priznaje se u bilansu uspjeha.

Svaki kumulativni dobitak ili gubitak priznat kroz sveobuhvatnu dobit za vlasničke vrijednosne papire označene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ne priznaju se u bilansu uspjeha kod prestanka priznavanja takvih vrijednosnih papira, nego se direktno priznaju u zadržanu dobit.

(iii) Modifikacija finansijske imovine

Modifikacija izloženosti je postupak kojim se mijenjaju uslovi originalnog ugovora, pri čemu modifikacija može biti:

- 1) uzrokovana tekućim potrebama dužnika (npr. smanjenje efektivne kamatne stope, produženje trajanja instrumenta zamjenom kolateralu i slično), a ne finansijskim poteškoćama dužnika,
- 2) uzrokovana trenutnim finansijskim poteškoćama dužnika ili poteškoćama koje će uskoro nastati, odnosno pogoršanjem njegove kreditne sposobnosti.

Modifikacija stavke finansijske aktive postoji kada je izvršena promjena nekih ili svih odredbi ugovora.

Banka će da u slučaju stavke finansijske aktive koja predstavlja dužnički finansijski instrument (vrijednosni papiri i dati krediti i potraživanja) utvrdi da li je izvršena modifikacija značajna, odnosno da li je razlika između sadašnje vrijednosti preostalih modifikovanih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope i sadašnje vrijednosti izmijenjenih novčanih tokova diskontovanih primjenom originalne efektivne kamatne stope veća od 10%.

Ukoliko je modifikacija značajna, Banka prestaje priznavati originalnu finansijsku imovinu i počinje priznavati novu finansijsku imovinu po fer vrijednosti plus troškovi transakcije i preračunava novu efektivnu kamatnu stopu sredstva. Datum modifikacije se smatra datumom inicijalnog priznavanja za potrebe izračuna umanjenja vrijednosti, uključujući i potrebe određivanja značajnog povećanja kreditnog rizika.

Nadalje, Banka također procjenjuje da li je novo priznato finansijsko sredstvo umanjene vrijednosti na dan inicijalnog priznavanja, posebno u slučaju kada je modifikacija nastala uslijed finansijskih poteškoća dužnika. Razlika u knjigovodstvenoj vrijednosti se također priznaje u bilansu uspjeha kao dobit ili gubitak od prestanka priznavanja.

Ukoliko modifikacija finansijskog sredstva nije značajna te modifikacija nije rezultirala prestankom priznavanja finansijskog sredstva, onda Banka prvo iznova računa bruto knjigovodstvenu vrijednost sredstva koristeći revidirane novčane tokove i priznaje razliku kao dobit ili gubitak u bilansu uspjeha. Nova bruto knjigovodstvena vrijednost se preračunava diskontovanjem modifikovanih novčanih tokova originalnom efektivnom kamatnom stopom (ili primjenom efektivne kamatne stope usklađene za kreditni rizik u slučaju POCL imovine).

Ukoliko se modifikacija odvija zbog finansijskih poteškoća dužnika, dobit ili gubitak se prikazuje zajedno sa gubitkom od umanjenja. U ostalim slučajevima, prikazuje se kao prihod od kamata izračunat korištenjem metode efektivne kamatne stope.

(iv) Umanjenje vrijednosti

Odluka Agencije koja se temelji na MSFI 9 ističe model "tri nivoa kreditnog rizika" u vezi umanjenja vrijednosti finansijske imovine zasnovano na promjenama kreditnog kvaliteta od inicijalnog priznavanja finansijske imovine.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine priznaje se po modelu očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) za imovinu koja se naknadno mjeri po amortizovanom trošku i imovinu koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (osim vlasničkih instrumenata).

Odluka Agencije koja se temelji na MSFI 9 zahtijeva da se procjene očekivani gubici na nivou gubitaka koji se očekuju u narednih 12 mjeseci (nivo kreditnog rizika 1) od početnog unosa finansijskog instrumenta. Vremenski period za izračun očekivanog gubitka postaje čitav preostali vijek trajanja sredstva koje je predmet procjene, gdje je kreditni kvalitet finansijskog instrumenta doživio "značajno" pogoršanje u odnosu na početno mjerenje (nivo kreditnog rizika 2) ili u slučaju da je sredstvo djelimično ili u potpunosti nekvalitetno (nivo kreditnog rizika 3). Preciznije, odredbe MSFI 9 za umanjenje vrijednosti uključuju:

- raspodjelu kvalitetne finansijske imovine na raznim nivoima kreditnog rizika ("staging"), koja odgovara ispravkama vrijednosti zasnovanim na očekivanim gubicima tokom narednih 12 mjeseci (takozvani "nivo kreditnog rizika 1") ili vijeku trajanja za cijelo preostalo trajanje instrumenta (takozvani "nivo kreditnog rizika 2"), kod postojanja značajnog porasta kreditnog rizika;
- raspodjelu djelimično ili u potpunosti nekvalitetne finansijske imovine u tzv. "nivo kreditnog rizika 3", uvijek uz ispravke vrijednosti zasnovane na očekivanim gubicima tokom cijelog trajanja instrumenta;
- uključivanje očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) u izračun, kao i očekivane buduće promjene makroekonomskog scenarija.

Mjerenje ECL-a

Očekivani kreditni gubici prema internom modelu umanjenja vrijednosti se mjere kako slijedi:

- *finansijska imovina koja nije kreditno umanjena na datum izvještavanja*: kao sadašnja vrijednost nedostajuće gotovine (tj. razlika između novčanih tokova nastalih prema subjektu u skladu sa ugovorom i novčanog toka koji banka očekuje da primi);
- *finansijska imovina koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja*: kao razlika između bruto knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova;
- *neiskorištene kreditne obaveze*: kao sadašnja vrijednost razlike između ugovorenog novčanog toka nastalog prema Banci ukoliko je obaveza neiskorištena i novčanog toka koji Banka očekuje da primi; i
- *ugovori o finansijskim garancijama*: očekivane uplate za podmirenje imaoća garancije manje iznos koji Banka očekuje da će nadoknaditi

Pogledati Napomenu 5.1.3. koja detaljno objašnjava interni model umanjenja vrijednosti.

Banka mjeri očekivane kreditne gubitke u skladu sa zahtjevima Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka. Zahtjevi Odluke na području umanjivanja vrijednosti temelje se na modelu očekivanih kreditnih gubitaka MSFI 9 s tim da ima određenih specifičnosti (na primjer propisane minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za nivo kreditnog rizika). Slijedeći zahtjeve regulatora, Banka je ažurirala metodologiju umanjivanja vrijednosti u skladu sa zahtjevima Odluke, te definisala minimalne kriterije za mjerenje očekivanih gubitaka u skladu sa rasporedom izloženosti u nivo kreditnih rizika, kako je opisano u nastavku.

1 Nivo kreditnog rizika 1:

Banka izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 utvrđuje i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke najmanje u iznosima kako slijedi:

- za izloženosti sa niskim rizikom – 0,1% izloženosti,
- za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 73. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 3 i 4 – 0,1% izloženosti,
- za izloženosti prema bankama i drugim subjektima finansijskog sektora za koje postoji kreditna procjena priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga koja se u skladu sa članom 73. Odluke o izračunavanju kapitala banke raspoređuje u stepen kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 – 0,1% izloženosti,
- za ostale izloženosti – 0,5% izloženosti.
- ukoliko banka nema adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih historijskih podataka, te nije u mogućnosti da utvrdi vrijednost PD parametra korištenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, banka ne može utvrditi očekivani kreditni gubitak za ostale izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 1 u iznosu manjem od 1% izloženosti.

Ako Banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz navedenih odredbi Odluke, Banka primjenjuje tako utvrđen veći iznos.

2 Nivo kreditnog rizika 2:

Banka za izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 2 utvrđuje i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od dva navedena:

- 5% izloženosti,
- iznosa utvrđenog u skladu sa internom metodologijom Banke,
- ukoliko banka nema adekvatnu vremensku seriju, količinu i/ili kvalitet relevantnih historijskih podataka, te nije u mogućnosti da utvrdi vrijednost PD parametra korištenjem svog modela na adekvatan i dokumentovan način, banka ne može utvrditi očekivani kreditni gubitak za ostale izloženosti raspoređene u nivo kreditnog rizika 2 u iznosu manjem od 8% izloženosti.

Ako Banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz navedenih odredbi Odluke, Banka primjenjuje tako utvrđen veći iznos.

3 Nivo kreditnog rizika 3:

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka raspoređenih u Nivo 3 ovise od činjenice da li je izloženost osigurana prihvatljivim kolateralom ili ne, te u skladu s tim, minimalne stope su kako slijedi:

- izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
do 180 dana	15%
od 181 do 270 dana	25%
od 271 do 365 dana	40%
od 366 do 730 dana	60%
od 731 do 1460 dana	80%
preko 1460 dana	100%

Izuzetno, ukoliko je Banka poduzela odgovarajuće pravne radnje i može dokumentovati izvjesnost naplate iz prihvatljivog kolaterala u naredne tri godine, povećanje nivoa očekivanih kreditnih gubitaka nije dužna vršiti iznad 80% izloženosti. Pri tome procjena budućih novčanih tokova iz prihvatljivog kolaterala svedenih na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% tog potraživanja. U slučaju da Banka ne naplati potraživanja u navedenom periodu od tri godine, dužna je knjigovodstveno evidentirati očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

- izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
do 180 dana	15%
od 181 do 270 dana	45%
od 271 do 365 dana	75%
od 366 do 456 dana	85%
preko 456 dana	100%

U slučaju restrukturiranih izloženosti Banka će svih 12 mjeseci perioda oporavka zadržati očekivane kreditne gubitke na nivou pokrivenosti koji je bio formiran na datum odobrenja restrukture, a koji ne može biti niži od 15% izloženosti. Za treću i svaku narednu restrukturu ranije restrukturirane izloženosti koja je u trenutku restrukture bila raspoređena u nivo kreditnog rizika 3 ili POCI imovine, Banka utvrđuje i knjigovodstveno evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti. Banka je dužna da za izloženosti koje se odnose na slučajeve kada dužnik nije izvršio svoju obavezu prema banci najkasnije u roku od 60 dana od dana kada je izvršen protest po osnovu prethodno izdate garancije, utvrdi i knjigovodstveno evidentira očekivani kreditni gubitak u iznosu od 100%,

Ako Banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od onih koji proizlaze iz navedenih odredbi Odluke, Banka primjenjuje tako utvrđen veći iznos.

Za izloženosti koje se odnose na slučajeve kada dužnik nije izvršio svoju obavezu prema banci najkasnije u roku od 60 dana od dana kada je izvršen protest po osnovu prethodno izdate garancije, Banka utvrđuje i knjigovodstveno evidentira očekivani kreditni gubitak u iznosu od 100% izloženosti.

Ako Banka u skladu sa svojom internom metodologijom utvrdi iznos očekivanih kreditnih gubitaka veći od iznosa koji proizlaze iz odredbi Odluke, Banka utvrđuje i knjigovodstveno evidentira te iznose.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja po osnovu faktoringa i finansijskog lizinga i ostala potraživanja, primjenjuju se prema tabeli kako slijedi:

Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
nema kašnjenja u materijalno značajnom iznosu	0,5%
do 30 dana	2%
od 31 do 60 dana	5%
od 61 do 90 dana	10%
od 91 do 120 dana	15%
od 121 do 180 dana	50%
od 181 do 365 dana	75%
preko 365 dana	100%

Kreditno umanjena finansijska imovina

Na svaki datum izvještavanja, Banka procjenjuje da li je finansijska imovina koja se vodi po amortizovanom trošku i dužnička finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit kreditno umanjena (u daljnjem tekstu "finansijska imovina nivo kreditnog rizika 3"). Finansijska imovina je kreditno umanjena kada dođe do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove finansijske imovine.

Dokazi da je finansijska imovina kreditno umanjena uključuju sljedeće dostupne podatke:

- značajne finansijske poteškoće dužnika ili izdavatelja;
- kršenje ugovora kao što je neispunjavanje obaveza ili neispoštovani rok dospelja;
- restrukturiranje kredita ili predujma od strane Banke pod uvjetima koje Banka ne bi drugačije razmatrala;
- postaje vjerovatno da će zajmoprimac ući u stečaj ili drugu finansijsku reorganizaciju; ili nestanak aktivnog tržišta za vrijednosni papir zbog finansijskih poteškoća.

Kredit koji je bio ponovno ugovoren zbog pogoršanja stanja zajmoprimca obično se smatra kreditno umanjenim, osim ako postoje dokazi da je rizik nenaplativosti ugovornih novčanih tokova značajno smanjen i da nema drugih pokazatelja umanjenja.

Prezentacija očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o finansijskom položaju

Očekivani kreditni gubici se prezentuju u izvještaju o finansijskom položaju kako slijedi:

- *finansijska imovina iskazane po amortizovanom trošku*: kao odbitna stavka od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine;
- *kreditne obaveze i ugovori o finansijskim garancijama*: generalno kao rezervisanje;
- *gdje finansijski instrument uključuje i iskorištenu i neiskorištenu komponentu*, i Banka ne može identificirati ECL na iskorištenoj i neiskorištenoj kreditnoj obavezi: Banka prezentuje kombinovanu rezervaciju za gubitke za obje komponente. Kombinovani iznos se prezentira kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrijednosti iskorištene komponente. Svaki višak preko knjigovodstvene vrijednosti iskorištene komponente se prezentira kao rezervisanje; i
- *finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit*: umanjenje vrijednosti se ne priznaje u izvještaju o finansijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost te imovine i njihova fer vrijednost. Međutim, umanjenje vrijednosti se objavljuje i priznaje u rezervi za fer vrijednost.

Pogledati i Napomenu 5.1.3.

POCI imovina – imovina koja je kupljena ili kreirana umanjene vrijednosti

Finansijskom imovinom koja je kupljena ili kreirana umanjene vrijednosti smatra se imovina kod koje postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti (koja je u defaultu) u trenutku inicijalnog priznavanja.

Takva imovina može nastati u slučaju da:

- banka otkupi imovinu koja ima objektivne dokaze o umanjenju vrijednosti uz značajan diskont ili
- u slučaju značajne modifikacije instrumenta koji se već nalazi u statusu neispunjenja obveza ili
- u slučaju da sama značajna modifikacija instrumenta predstavlja razlog za ulazak u status neispunjenja obveza,
- banka odobri novi plasman klijentu koji već ima značajni udio portfolia u statusu neispunjavanja obveza

Banka ne kupuje plasmane umanjene vrijednosti (tzv. bad debt), stoga POCL imovina predstavlja inicijalno ili zbog značajne modifikacije ponovno priznate instrumente koji su na dan priznavanja u statusu neispunjavanja obveza (defaultu).

Otpisi

Otpis potraživanja po osnovu kreditnih plasmana vrši se kada su iscrpljeni svi izvori naplate potraživanja, odnosno kada se po kreditnim plasmanima više ne očekuju budući pozitivni i negativni novčani tokovi.

Otpis potraživanja po osnovu kreditnih plasmana predstavlja gubitak. Posljedica otpisa potraživanja po osnovu kreditnih plasmana je njihovo isknjižavanje iz knjigovodstvene evidencije, osim u slučajevima računovodstvenog otpisa, kada Banka postupuje u skladu sa propisima i to odlukom o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka.

Kreditni i dužnički vrijednosni papiri se otpisuju (dijelom ili u potpunosti) gdje ne postoji razumno očekivanje povrata finansijske imovine dijelom ili u potpunosti. Ovo je uglavnom slučaj kada Banka odredi da dužnik nema imovinu, izvore ili prihode koji mogu generirati dovoljne novčane tokove da otplate iznos koji je predmet otpisa. Ovo ocjenjivanje se vrši na nivou pojedinačnog sredstva.

Ponovno sticanje prethodno otpisanih iznosa uključuje se u "gubici od umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata" u bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Finansijska sredstva koja su otpisana i dalje mogu da budu predmet ponovnog sticanja da bi bila u skladu sa procedurama Banke.

Banka otpisuje dug ili investiciju u jemstvo duga, dijelom ili u potpunosti, i svaku povezanu isplatu za gubitak od umanjenja vrijednosti kada je kreditni odbor Banke utvrdio da nisu postojale realne mogućnosti ponovnog sticanja.

Banka vrši računovodstveni otpis bilansne izloženosti dvije godine nakon što je Banka knjigovodstveno evidentirala očekivane kreditne gubitke u visini od 100% bruto knjigovodstvene vrijednosti te izloženosti i istu proglasila u potpunosti dospjelim.

3.11.2. Finansijske obaveze

(i) Klasifikacija

Banka klasifikuje finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i po amortizovanom trošku. Klasifikacija zavisi od namjere zbog koje su finansijski instrumenti stečeni. Uprava određuje klasifikaciju finansijskih instrumenata kod početnog priznavanja i preispituje tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha imaju dvije podkategorije: finansijski instrumenti koji se drže radi trgovanja (uključujući derivative) i oni koje Uprava inicijalno rasporedi u ovu kategoriju. Finansijski instrument raspoređuje se u ovu kategoriju isključivo ukoliko je nastao ili stečen radi prodaje ili kupovine u kratkom roku, u svrhu kratkoročnog stjecanja profita ili raspoređivanjem od strane rukovodstva u ovu kategoriju kod inicijalnog priznavanja. Banka nema finansijskih obaveza klasifikovanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze čine sve finansijske obaveze koje nisu vrednovane po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i uključuju obaveze prema klijentima, obaveze prema bankama i drugim finansijskim institucijama kao i subordinirani dug.

(ii) Inicijalno i naknadno mjerenje

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se inicijalno po fer vrijednosti, dok se transakcijski troškovi priznaju odmah kao rashod u bilansu uspjeha. Naknadno mjerenje je također po fer vrijednosti.

(iv) Modifikacija finansijskih obaveza

Dobici i gubici koji nastaju iz promjena fer vrijednosti finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha.

Ostale finansijske obaveze se početno vrednuju po svojoj fer vrijednosti uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope.

(iii) Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijske obaveze kada samo kada one prestaju postojati, to jeste kada su ispunjene, otkazane ili istekle.

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada su uslovi promijenjeni i kada su novčani tokovi modificirane obaveze suštinski drugačiji. U tom slučaju, nova finansijska obaveza bazirana na modificiranim uvjetima se priznaje po fer vrijednosti. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti i finansijske obaveze se prestaje priznavati i priznaje se plaćena naknada u bilansu uspjeha. Plaćena naknada uključuje prenesenu nefinansijsku imovinu, ukoliko je ima, preuzimanje obaveza uključujući novu modificiranu finansijsku obavezu.

Ukoliko modifikacija finansijske obaveze nije obračunata kao prestanak priznavanja, onda se trošak amortizacije te obaveze ponovo računa diskontovanjem modifikovanog novčanog toka po izvornim efektivnim kamatnim stopama i rezultira priznavanjem u bilansu uspjeha kao dobitak ili gubitak. Kod finansijskih obaveza sa promjenjivom stopom, izvorna kamatna stopa korištena za izračun modifikacije dobiti ili gubitka usklađuje se tako da reflektuje trenutne tržišne uvjete u vrijeme modifikacije. Troškovi i naknade koji nastaju priznaju se kao usaglašavanje knjigovodstvene vrijednosti obaveze ili amortizovane vrijednosti tokom prestalog vijeka modificirane finansijske obaveze kroz ponovno računanje efektivne kamatne stope na instrument.

3.11.3. Prebijanje finansijske imovine i obaveza

Finansijska imovina i obaveze se prebijaju i neto iznos se prikazuje u finansijskom izvještaju, kada, i samo kada Banka ima zakonsko pravo da vrši prebijanje i ima namjeru podmiriti je na neto osnovi ili realizirati imovinu i istovremeno podmiriti obavezu.

Prihodi i rashodi se iskazuju na neto osnovi samo kada je dozvoljeno u skladu sa MSFI, ili za dobitke i gubitke koji proizilaze iz sličnih transakcija, kao u poslovima trgovine.

3.11.4. Mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju sredstava ili koja bi se platila za prijenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja na glavnom, ili ako je to nemoguće, na najpovoljnijem tržištu kojem Banka ima pristup na taj dan. Fer vrijednost obaveze izražava njen rizik neizvršavanja.

Kada je to moguće, Banka mjeri fer vrijednost instrumenta preko iskazane cijene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako se transakcije za sredstva ili obavezu odvijaju dovoljno često i u opsegu dovoljnom za davanje informacija o cijenama na redovnoj osnovi (nivo 1 hijerarhije fer vrijednosti).

Ukoliko ne postoje iskazane cijene na aktivnom tržištu, Banka onda koristi tehnike procjene koji maksimiziraju korištenje relevantnih dostupnih ulaznih podataka (nivo 2 i nivo 3 hijerarhije fer vrijednosti) i minimiziraju korištenje nedostupnih ulaznih podataka. Odabrana tehnika procjene uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cijene transakcije.

Najbolji dokaz fer vrijednosti finansijskog instrumenta prilikom početnog priznavanja je uobičajeno cijena transakcije – fer vrijednost date ili primljene naknade. Ukoliko Banka odredi da se fer vrijednost prilikom početnog priznavanja razlikuje od cijene transakcije te da fer vrijednost nije potkrijepljena ni kotiranom cijenom na aktivnom tržištu za identičnu imovinu ili obavezu niti na osnovu tehnike procjene koja koristi samo dostupne tržišne podatke, onda se finansijski instrument inicijalno priznaje po fer vrijednosti prilagođenoj kako bi se odgodile razlike između fer vrijednosti prilikom početnog priznavanja i cijene transakcije. Naknadno se te razlike priznaju u dobit ili gubitak na odgovarajućoj bazi tokom vijeka instrumenta ali ne kasnije od momenta kada je procjena u potpunosti potkrijepljena dostupnim tržišnim podacima ili kada je transakcija zatvorena.

Ukoliko sredstva ili obaveze za koje se određuje fer vrijednost imaju ponuđenu cijenu i traženu cijenu, Banka mjeri sredstva i duge pozicije po ponuđenoj cijeni, a obaveze i kratke pozicije po traženoj cijeni.

Portfoliji finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji su izloženi tržišnom riziku i kreditnom riziku kojim upravlja Banka na bazi neto izloženosti bilo tržišnom ili kreditnom riziku se mjere na bazi cijene koja bi bila određena za prodaju neto duge pozicije (ili plaćena za prijenos neto kratke pozicije) za određenu izloženost riziku. Ove prilagodbe nivoa portfolia su dodijeljene individualnim sredstvima i obavezama na bazi relativnih prilagodbi rizika za svaki pojedinačni instrumenat u portfoliju.

Fer vrijednost sredstava po viđenju nije manja od iznosa koji se plaća po viđenju.

Banka priznaje transfere između nivoa hijerarhije fer vrijednosti u izvještajnom periodu u kojem se desila promjena.

Klasifikacija sredstava i obaveza je predstavljena na sljedeći način:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku	Finansijska imovina koja se vrednuje po FVtPL	Finansijska imovina koja se vrednuje po FVtOCI	Finansijske obaveze koje se vrednuje po amortizovanom trošku	Finansijske obaveze koje se vrednuje po FVtPL	Finansijske obaveze koje se vrednuje po FVtOCI	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na 31.12.2024.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.499.512	-	-	-	-	-	-	-	1.499.512
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	10.422	-	-	-	-	-	-	10.422
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	544	-	-	-	-	-	544
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	3.954.871	-	-	-	-	-	-	-	3.954.871
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	9.090	-	9.090
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	-	140.870	-	140.870
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	39.231	-	39.231
Ulaganja u zavisna društva, zajedničke poduhvate i pridružena društva	-	-	-	-	-	-	11.052	-	11.052
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-	403	-	403
Ostala imovina i potraživanja	-	-	-	-	-	-	7.107	-	7.107
UKUPNO IMOVINA	5.454.383	10.422	544	-	-	-	207.753	-	5.673.102
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	4.859.835	-	-	-	-	-	-	-	4.859.835
Obaveze za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	800	-	800
Odgodene porezne obaveze	-	-	-	-	-	-	2.317	-	2.317
Rezervisanja	-	-	-	-	-	-	35.557	-	35.557
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	22.267	-	22.267
UKUPNO OBAVEZE	4.859.835	-	-	-	-	-	60.941	-	4.920.776
Dionički kapital	-	-	-	-	-	-	-	247.167	247.167
Dionička premija	-	-	-	-	-	-	-	4.473	4.473
Rezerve	-	-	-	-	-	-	-	1.230	1.230
Revalorizacione rezerve	-	-	-	-	-	-	-	283	283
Dobit	-	-	-	-	-	-	-	499.173	499.173
UKUPNO KAPITAL	-	-	-	-	-	-	-	752.326	752.326

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Finansijska imovina koja se vrednuje po amortizovanom trošku	Finansijska imovina koja se vrednuje po FVtPL	Finansijska imovina koja se vrednuje po FVtOCI	Finansijske obaveze koje se vrednuje po amortizovanom trošku	Finansijske obaveze koje se vrednuje po FVtPL	Finansijske obaveze koje se vrednuje po FVtOCI	Nefinansijska sredstva i obaveze	Kapital	Ukupno na 31.12.2023.
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.181.109	-	-	-	-	-	-	-	1.181.109
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	-	11.952	-	-	-	-	-	-	11.952
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	-	-	538	-	-	-	-	-	538
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	3.807.491	-	-	-	-	-	-	-	3.807.491
Odgodena porezna imovina	-	-	-	-	-	-	10.240	-	10.240
Materijalna imovina	-	-	-	-	-	-	134.682	-	134.682
Nematerijalna imovina	-	-	-	-	-	-	32.983	-	32.983
Ulaganja u zavisna društva, zajedničke poduhvate i pridružena društva	-	-	-	-	-	-	11.052	-	11.052
Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja	-	-	-	-	-	-	23	-	23
Ostala imovina i potraživanja	-	-	-	-	-	-	5.311	-	5.311
UKUPNO IMOVINA	4.988.600	11.952	538	-	-	-	194.291	-	5.195.381
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	4.463.899	-	-	-	-	-	-	-	4.463.899
Obaveze za porez na dobit	-	-	-	-	-	-	1.234	-	1.234
Odgodene porezne obaveze	-	-	-	-	-	-	2.003	-	2.003
Rezervisanja	-	-	-	-	-	-	35.659	-	35.659
Ostale obaveze	-	-	-	-	-	-	22.606	-	22.606
UKUPNO OBAVEZE	4.463.899	-	-	-	-	-	61.502	-	4.525.401
Dionički kapital	-	-	-	-	-	-	-	247.167	247.167
Dionička premija	-	-	-	-	-	-	-	4.473	4.473
Rezerve	-	-	-	-	-	-	-	1.230	1.230
Revalorizacione rezerve	-	-	-	-	-	-	-	277	277
Dobit	-	-	-	-	-	-	-	416.833	416.833
UKUPNO KAPITAL	-	-	-	-	-	-	-	669.980	669.980

3.11.5. Specifični finansijski instrumenti

Novac i novčani ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine, stanja na žiro računima kod drugih banaka kao i sredstva oročena kod drugih banaka originalno na period do 3 mjeseca od datuma nastanka.

Novac i novčani ekvivalenti iskazuju se po amortizovanom trošku u izvještaju o finansijskoj poziciji.

Novac i novčani ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod Centralne banke, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod Centralne banke je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Plasmani kod banaka i obavezna rezerva kod Centralne banke

Plasmani kod banaka oročeni na period preko 3 mjeseca i obavezna rezerva kod Centralne banke kasifikuju se kao zajmovi i potraživanja i iskazuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti.

Dati krediti i potraživanja

Dati krediti i potraživanja iskazuju se po amortizovanom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti kako bi se prikazali i procijenjeni nadoknadivi iznosi.

“Krediti i potraživanja” u Izvještaju o finansijskom položaju uključuju:

- kredite i potraživanja koja se mjere po amortiziranom trošku (pogledati Napomenu 3.11.1), inicijalno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za početne troškove, a naknadno po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope
- kredite i potraživanja raspoređene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, koji se mjere po fer vrijednosti sa promjenama u fer vrijednosti koji se priznaju u bilansu uspjeha.

“Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha” u izvještaju o finansijskom položaju uključuje:

- dužničke vrijednosne papire mjerene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

“Finansijska imovina po amortizovanom trošku” u izvještaju o finansijskom položaju uključuje:

- dužničke vrijednosne papire mjerene po amortizovanom trošku

“Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit” u izvještaju o finansijskom položaju uključuje:

- vlasničke vrijednosne papire mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Banka je odlučila priznavati kroz sveobuhvatnu dobit promjene fer vrijednosti za određena ulaganja u vrijednosne papire koji se ne drže radi trgovanja. Izbor se vrši na bazi svakog pojedinačnog instrumenta pri početnom priznavanju i neopoziv je.

Gubici i dobici vlasničkih instrumenata se nikad ne reklasifikuju kroz bilansu uspjeha i umanjenje se ne priznaje kroz bilansu uspjeha. Dividenda se priznaje kroz bilans uspjeha osim ako jasno ne predstavlja povrat dijela troška investiranja, u kom se slučaju priznaje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Kumulativni dobici i gubici priznati kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se transferišu u zadržanu dobit u slučaju prodaje ulaganja.

Finansijske garancije i kreditne obaveze

“Finansijske garancije” su ugovori koji zahtijevaju od banke da izvrši specifična plaćanja kao nadoknadu vlasnicima uslijed gubitka koji proizilazi iz neizvršenja obaveza dužnika kada ugovorni uvjeti nastanu. “Kreditne obaveze” su obaveze banke da plasiraju kredit pod unaprijed ugovorenim uvjetima.

Uzeti kamatonosni krediti i subordinirani dug

Uzeti kamatonosni krediti i subordinirani dug klasificiraju se kao ostale finansijske obaveze i početno se priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za pripadajuće transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti, pri čemu se svaka razlika između primitaka (umanjena za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaje u bilansu uspjeha tokom razdoblja trajanja posudbe korištenjem metode efektivne kamatne stope.

Tekući računi i depoziti banaka i klijenata

Tekući računi i depoziti su klasificirani kao ostale obveze i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove, a naknadno se iskazuju po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

3.12. Nekretnine i oprema

Priznavanje i mjerenja

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovodenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Naknadni troškovi se uključuju u neto knjigovodstvenu vrijednost ili se iskazuju kao zasebna imovina samo ako je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi utjelovljene u okviru dijela biti protjecane u Banku i da se njihov trošak može pouzdano mjeriti. Troškovi svakodnevnih popravki i održavanja priznaju se u bilansu uspjeha u trenutku nastanka.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva, koristeći linearnu metodu koja je kako slijedi:

Procijenjene stope amortizacije tokom 2023. i 2024. bile su kako slijedi:

Građevine	2%
Vozila	14,28%
Uredska oprema	10% - 50%

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u periodu u kojem su nastali.

3.13. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjena vrijednosti. Trošak uključuje sve troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju imovine:

Procijenjene stope amortizacije bile su kako slijedi:

Ulaganja u tuđe nekretnine	20 %
Ostala nematerijalna imovina	16,6 % - 33,3 %

3.14. Ulaganja u investicijske nekretnine

Ulaganja u investicijske nekretnine obuhvataju nekretnine u posjedu radi zarade prihoda od najma ili zbog porasta vrijednosti kapitalne imovine, ili oboje, i početno se mjere po trošku nabavke, uključujući transakcijske troškove. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine mjere se po trošku nabavke umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu i obračunava se na osnovu procijenjenog životnog vijeka sredstva, korištenjem linearne metode kako slijedi:

Građevine	2%
-----------	----

3.15. Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadiivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiiva vrijednost je njegova fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadiivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao reshod u bilansu uspjeha.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.16. Rezervisanja za obaveze i troškove

Rezervacije se priznaju kada Banka ima sadašnju zakonsku ili konstruktivnu obavezu kao rezultat prošlih događaja za koje je vjerovatno da će biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi za podmirenje obveze i pouzdana procjena iznosa obaveze biti napravljen.

Rezervacije za obaveze i troškove održavaju se na nivou koji rukovodstvo Banke smatra dovoljnim za apsorpciju nastalih gubitaka. Uprava određuje dostatnost odredbi na osnovu uvida u određene stavke; trenutne ekonomske okolnosti rizika karakteristike pojedinih kategorija transakcija, kao i drugi relevantni faktori. Rezervisanja se oslobađaju samo za takve izdatke u vezi sa kojima se rezervacije priznaju na početku. Ako odliv ekonomskih koristi za izmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervacija se ukida.

3.17. Naknade zaposlenicima

U ime svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziona, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji se obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou), Republike Srpske i Brčko Distrikta.

Nadalje, topli obrok, prijevoz sa i na posao i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u izvještaju o bilansu uspjeha i ostale sveobuhvatne dobiti u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka pravi rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u skladu sa aktuarskim izvještajem. Radnicima kod penzionisanja se isplaćuje otpremnina u iznosu od 6 prosječnih mjesečnih plata radnika ili 6 prosječnih plata prema posljednjem objavljenom izvještaju na nivou Federacije Bosne i Hercegovine/ Republike Srpske/ Brčko distrikt (prema mjestu rada radnika), u zavisnosti šta je za radnika povoljnije.

Banka knjiži troškove otpremnina za odlazak u penziju u periodu u kojem su otpremnine zarađene.

3.18. Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvata uplaćene redovne dionice i izražava se u KM po nominalnoj vrijednosti.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Rezerve za fer vrijednost

Rezerve iz fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju (od 1. januara finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit).

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

3.19. Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici (eng. "EPS").

Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg razdoblja namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda. Banka nema povlaštene dionice.

3.20. Usvajanje novih i revidiranih standarda

3.20.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeće izmjene postojećih standarda koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB), a koji su objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije Bosne i Hercegovine, stupaju na snagu za tekući izvještajni period:

Standard	Naziv
Izmjene MSFI-ja 16	Obaveza po najmu u transakcijama prodaje s povratnim najmom - izdato u septembru 2022.
Izmjene MRS-a 1	Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih ili dugoročnih i dugoročnih obaveza s ugovornim uvjetima – originalno izdato u januaru 2020, izmijenjeno u julu 2020. i oktobru 2022.
Izmjene i dopune MRS-a 7 i MSFI-ja 7	Aranžmani za finansiranje dobavljača - objavljeno u maju 2023.

Usvajanje ovih novih standarda, izmjene postojećih standarda i tumačenje nisu doveli do značajnih promjena u odvojenim finansijskim izvještajima Banke.

3.20.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan odobrenja ovih finansijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći novi standardi i izmjene postojećih standarda te tumačenja, ali još nisu stupili na snagu:

Standard	Naziv	Datum stupanja na snagu
Izmjene MRS-a 21	Nemogućnosti razmjene – objavljeno u augustu 2023.	1. januara 2025.
MSFI 18	Prezentacija i Objave u finansijskim izvještajima (objavljen u aprilu 2024.)	1. januara 2027.
MSFI 19	Zavisna društva bez javne odgovornosti: Objave (objavljen u maju 2024.)	1. januara 2027.
Izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS 28	Izmjene vezano za prodaju ili unos u imovini između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – objavljeno u septembru 2014.	Odgodeno na neodređeno vrijeme

Banka je izabrala da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Banka smatra da usvajanje prethodno navedenih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće dovesti do značajnih promjena u finansijskim izvještajima Banke u budućim periodima.

4. Značajne računovodstvene procjene i ključni izvori procjene neizvjesnosti

Banka u toku svog redovnog poslovanja procjenjuje i prosuđuje o neizvjesnim događajima, uključujući pretpostavke i procjene o budućnosti. Takve računovodstvene pretpostavke i procjene redovno se preispituju i temelje na historijskom iskustvu i ostalim faktorima poput očekivanog toka budućih događaja koji se može realno pretpostaviti u postojećim okolnostima, ali unatoč tome neizbježno predstavljaju izvore neizvjesnosti. Procjena umanjenja vrijednosti kreditnog portfolia Banke, predstavlja najznačajniji izvor neizvjesnosti procjene. Ti i ostali ključni izvori neizvjesnosti procjene, koji imaju značajan rizik uzrokovanja značajnih uskladba knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini, opisani su u nastavku.

Gubici od umanjenja vrijednosti kredita i potraživanja

Banka kontinuirano prati kreditnu sposobnost svojih klijenata. Potreba za umanjenjem vrijednosti bilansne i vanbilansne izloženosti Banke kreditnom riziku, procjenjuje se mjesečno.

Informacije o prosudbama u primjeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji uticaj na iznose priznate u finansijskim izvještajima sadržane su u slijedećim napomenama.

- Napomena 3.11.1. (i): klasifikacija finansijske imovine: procjena poslovnog modela u kojem se imovina klasifikuje i procjena da li su ugovorni uslovi finansijske aktive na SPPI preostalog iznosa glavnice.
- Napomena 5.1.3. (i): uvođenje kriterija za utvrđivanje da li je kreditni rizik finansijske aktive značajno povećan nakon inicijalnog priznavanja, utvrđivanje metodologije za uključivanje informacija koje se odnose na buduća mjerenja ECL-a i odabir modela za mjerenje ECL-a.

Informacije o pretpostavkama i neizvjesnostima procjena koje imaju najznačajniji uticaj na usklađenja priznata u godini koja je završila na dan 31. decembar 2024. godine i 31. decembra 2023. godine sadržane su u slijedećim napomenama.

- Napomena 5.1.3.: umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata: određivanje ulaznih parametara za ECL model mjerenja, uključujući informacije koje se odnose na budućnost.
- Napomena 3.11.4: utvrđivanje fer vrijednosti finansijskih instrumenata sa značajnim nevidljivim inputima
- Napomena 3.11.1. (iv): umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata: osnovne pretpostavke u određivanju procjene nadoknadivih novčanih tokova.

Kamatno inducirani rizik

U skladu sa članom 7. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je dužna da procjenjuje dužnikovu izloženost kamatno induciranom kreditnom riziku po osnovu potraživanja ugovorenih sa promjenljivom kamatnom stopom. Pri tome Banka procjenjuje kreditni rizik sa aspekta moguće promjene finansijskog položaja dužnika zbog promjene kamatne stope, odnosno procjenjuje sposobnost dužnika da u slučaju potencijalne promjene kamatne stope izmiruje obaveze prema Banci u skladu sa ugovorenim uslovima. Značajne prosudbe i procjene koje se odnose na umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke posebno su složene u trenutnom neizvjesnom okruženju izazvano negativnim makroekonomskim kretanjima, geopolitičkom situacijom, rastom cijena energenata i inflacijom te promjenama na tržištu novca. Tokom 2024. godine inflacija u BiH bilježi usporeni trend kroz gotovo sve mjesece, a prvenstveno zbog pada cijena energije.

Međutim, Banka i dalje provodi pojačan monitoring i stavlja naglasak na upravljanje kamatno induciranim kreditnim rizikom. Upravljanje kamatno induciranim kreditnim rizikom je detaljnije opisano u Napomeni 5.1.1. *Analiza kreditnog kvaliteta*.

Porezi

Banka priznaje poreznu obavezu u skladu sa poreznim propisima Federacije Bosne i Hercegovine. Porezne prijave kontrolišu porezna tijela koja su nadležna za provođenje naknadne kontrole poreznih obveznika.

Regulatorni zahtjevi

Agencija za bankarstvo FBiH je ovlaštena za provođenje regulatornog nadzora nad poslovanjem Banke i može zahtijevati izmjene knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, u skladu sa odgovarajućim propisima.

Sudski sporovi

Ukupan iznos sudskih sporova na dan 31. decembar 2024. godine iznosi 50.304 hiljada KM. Banka provodi pojedinačnu procjenu svih sudskih sporova i na osnovu toga određuje iznos rezervisanja. Procjenu i predlaganje iznosa rezervisanja za sudske sporove provodi Direkcija pravnih poslova Banke i Sektor finansija, dok odluku o iznosu rezervisanja donosi Uprava Banke.

Kao što je navedeno u Napomeni 33, na dan 31. decembar 2024. godine, Banka je rezervisala 11.148 hiljada KM iznos koji Uprava smatra dostatnim. S obzirom da se procjena radi za svaki pojedinačni slučaj, nije praktično procijeniti finansijski učinak promjena u pretpostavkama na temelju kojih Uprava procjenjuje potrebu za rezervacijama na datum izvještavanja.

Rezervacije za otpremnine

Kod izračuna potrebnih rezervacija za otpremnine, Banka diskontira očekivane buduće novčane tokove koji proizlaze iz navedenih obveza, primjenom diskontnih stopa koje, prema aktuarskom izvještaju, najbolje predstavljaju vremensku vrijednost novca.

5. Upravljanje finansijskim rizicima

Uslijed svojih aktivnosti Banka je izložena različitim vrstama finansijskih rizika: kreditnom riziku, riziku likvidnosti, tržišnom riziku, kamatnom riziku u bankarskoj knjizi i potkategorijama strateških i poslovnih finansijskih rizika.

Banka je uspostavila integrisani sistem upravljanja rizicima što uključuje analizu, procjenu, prihvatanje i upravljanje određenim stepenom rizika ili kombinacijom istih. Prihvatanje rizika predstavlja bit finansijskog poslovanja Banke, dok operativni rizik kao nefinansijski rizik predstavlja neizbježnu posljedicu poslovanja.

Uprava je odgovorna za uspostavljanje i nadzor okvira upravljanja finansijskim i nefinansijskim rizicima kojima je Banka izložena.

Upravljanje rizicima je sastavni dio sistema internog upravljanja. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta kontrolnih funkcija Raiffeisen bank dd Bosna i Hercegovina regulirani su osnovni principi organizacije i organizacione strukture Banke, osnove opisa poslova i glavne odgovornosti i djelokrug rada organizacionih jedinica i organizacionih dijelova Banke što uključuje i nadležnosti za upravljanje rizicima.

Kontroling rizika, kao kontrolna funkcija, obezbjeđuje integralni okvir za kontrolu i nadgledanje za sve vrste rizika.

Njegov glavni cilj je da koordinira implementaciju instrumenata, metoda, parametara i standarda, da mjeri i nadgleda rizik u cilju izbjegavanja prijeteci situacija i da poboljša stopu rizika/ povrat u okviru limita rizika. Predmetno obuhvaća:

- a) Definisanje metodologija i parametara za mjerenje rizika (usko sa funkcijama upravljanja rizicima)
- b) Implementacija mjerenja rizika i kontrole rizika
- c) Provođenje scenario analiza i stres testa u cilju da se ispita uticaj ekstremne i jake krize na poziciju banke
- d) Izvještavanje o rizicima na agregiranom nivou

Odjeljenje Kontrolinga rizika nezavisno kontroliše efikasnost procesa upravljanja rizicima koji treba da obuhvati redovno i pravovremeno identifikovanje, mjerenje, procjenjivanje, ovladavanje, praćenje i kontrolu rizika uključujući i izvještavanje o rizicima kojima je banka izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju. Kontroling rizika informiše Odbor za reviziju, Odbor za rizike i Nadzorni odbor banke uz informisanje Uprave banke radi pravovremene i efikasne realizacije datih preporuka za otklanjanje nezakonitosti, nepravilnosti, nedostataka i slabosti utvrđenih kontrola.

5.1. Kreditni rizik

Kontrola ograničavanja rizika i procedure ublažavanja

Banka je izložena kreditnom riziku koji predstavlja rizik da druga ugovorna strana neće biti u mogućnosti da u potpunosti isplati iznose po dospijeću. Banka strukturira nivo kreditnog rizika koji preuzima postavljanjem limita na iznos rizika koji je prihvaćen u odnosu na jednog zajmoprimca ili grupu najmoprimaca, kao i na segmente industrije. Takvi rizici se redovno prate i podliježu godišnjoj ili češćoj reviziji.

Izloženosti kreditnom riziku se upravlja redovnom analizom sposobnosti zajmoprimaca i potencijalnih najmoprimaca da ispune obveze plaćanja kamata i otplate glavnice te promjenom kreditnih limita gdje je to prikladno. Izloženosti kreditnom riziku se takođe djelimično upravlja preko pribavljanja prihvatljivih kolaterala i korporativnih i ličnih garancija.

Aktivnosti Banke mogu dovesti do rizika u trenutku namire transakcija i trgovanja. "Rizik poravnjanja" je rizik gubitka uslijed neispunjavanja obaveza subjekta da isporuči gotovinu, hartije od vrijednosti ili drugu imovinu kako je ugovoreno.

Za određene vrste transakcija, Banka ublažava ovaj rizik obavljanjem poravnjanja preko posrednika za poravnanje/izmirenje kako bi se osiguralo da se trgovina izmiruje samo kada su obje strane ispunile svoje ugovorne obaveze obračuna. Limiti poravnjanja su dio procesa odobravanja kredita i praćenja limita. Prihvatanje rizika poravnjanja za poslove slobodnog poravnjanja zahtijeva odobrenje specifično za transakcije ili specifično za drugu stranu od odjela upravljanja rizikom unutar Banke.

Nadzorni odbor Banke donosi odluku o sastavu i ovlaštenjima Kreditnog odbora i Kreditnog odbora za problematične kredite. Kreditni odbor, u okviru svojih ovlaštenja, može delegirati kreditna ovlaštenja na niže nivoe odlučivanja i imenovati nosioce kreditnih ovlasti za donošenje odluka. Ovlaštenja i procedura rada Kreditnog odbora i Kreditnog odbora za problematične kredite su definisana Pravilnikom o radu tih tijela.

Vanbilansni kreditni instrumenti

Primarna svrha ovih instrumenata je da osiguraju da su sredstva dostupna klijentu prema potrebi. Garancije i akreditivi nose isti rizik kao i zajmovi i osigurani su sa sličnim kolateralima kao i krediti.

5.1.1 Analiza kreditnog kvaliteta

5.1.1.1 Maksimalna izloženost kreditnom riziku prije uzimanja kolaterala ili drugih povećanja vrijednosti

Maksimalna izloženost kreditnom riziku stavki izvještaja o finansijskom položaju prikazana je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Napomene	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Novac i računi kod banaka (osim novca u blagajni)	20	1.200.640	860.128
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	21	10.422	11.952
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	23.1	475.635	437.791
Depoziti kod banaka	23.2	-	205.002
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	23.3	2.936.701	2.783.592
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	23.4	513.272	341.474
Ostala finansijska imovina	23.4	29.263	39.632
		5.165.933	4.679.571

Maksimalna izloženost kreditnom riziku vanbilansnih stavki prikazana je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Napomene	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Neopozive obaveze za davanje kredita	32	758.481	788.231
Ostale stavke vanbilansne izloženosti	32	395.205	383.707
		1.153.686	1.171.938

Slijedeća tabela pokazuje i informacije o kreditnoj kvaliteti finansijske imovine mjerene po amortizovanom trošku. Za kreditne obaveze i finansijske garancije, iznosi predstavljaju odobrene ili garantovane iznose.

Objašnjenje termina "Nivo kreditnog rizika 1", "Nivo kreditnog rizika 2" i "Nivo kreditnog rizika 3" je uključen u Napomeni 3.11.1.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Novac i računi kod banaka (osim novca u blagajni)					
Odličan	-	-	-	-	-
Veoma dobar	435.408	-	-	-	435.408
Dobar	52.812	-	-	-	52.812
Zadovoljavajući	638.136	-	-	-	638.136
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocjenjeni	75.984	-	-	-	75.984
Ukupno bruto	1.202.340	-	-	-	1.202.340
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.700)	-	-	-	(1.700)
Neto vrijednost	1.200.640	-	-	-	1.200.640

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2023. Ukupno
Novac i računi kod banaka (osim novca u blagajni)					
Odličan	-	-	-	-	-
Veoma dobar	333.985	25.387	-	-	359.372
Dobar	35.289	-	-	-	35.289
Zadovoljavajući	467.857	-	-	-	467.857
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocjenjeni	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	837.131	25.387	-	-	862.518
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.121)	(1.269)	-	-	(2.390)
Neto vrijednost	836.010	24.118	-	-	860.128

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti		
Odličan	-	-
Veoma dobar	10	15
Dobar	1.702	1.887
Zadovoljavajući	7.407	8.569
Podstandardni	1.325	1.496
Gubitak	327	334
Neocijenjeni	-	-
Ukupno bruto	10.771	12.301
Manje: umanjenje vrijednosti	(349)	(349)
Ukupno	10.422	11.952

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH					
Odličan	-	-	-	-	-
Veoma dobar	-	-	-	-	-
Dobar	-	-	-	-	-
Zadovoljavajući	476.111	-	-	-	476.111
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocijenjen	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	476.111	-	-	-	476.111
Manje: umanjenje vrijednosti	(476)	-	-	-	(476)
Neto vrijednost	475.635	-	-	-	475.635

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2023. Ukupno
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH					
Odličan	-	-	-	-	-
Veoma dobar	38	-	-	-	38
Dobar	-	-	-	-	-
Zadovoljavajući	438.191	-	-	-	438.191
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocijenjen	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	438.229	-	-	-	438.229
Manje: umanjenje vrijednosti	(438)	-	-	-	(438)
Neto vrijednost	437.791	-	-	-	437.791

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Depoziti kod banaka					
Odličan	-	-	-	-	-
Veoma dobar	-	-	-	-	-
Dobar	-	-	-	-	-
Zadovoljavajući	-	-	-	-	-
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocijenjen	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	-	-	-	-	-
Manje: umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-
Neto vrijednost	-	-	-	-	-

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2023. Ukupno
Depoziti kod banaka					
Odličan	-	-	-	-	-
Veoma dobar	205.325	-	-	-	205.325
Dobar	-	-	-	-	-
Zadovoljavajući	-	-	-	-	-
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocijenjen	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	205.325	-	-	-	205.325
Manje: umanjenje vrijednosti	(323)	-	-	-	(323)
Neto vrijednost	205.002	-	-	-	205.002

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku					
Odličan	9.425	330	-	-	9.755
Veoma dobar	212.285	2.679	-	29	214.993
Dobar	1.598.759	68.443	-	902	1.668.104
Zadovoljavajući	775.660	121.220	-	530	897.410
Podstandardni	29.786	128.539	-	647	158.972
Gubitak	-	-	109.072	6.181	115.253
Neocijenjen	449	326	-	-	775
Ukupno bruto	2.626.364	321.537	109.072	8.289	3.065.262
Manje: umanjenje vrijednosti	(17.251)	(21.449)	(85.520)	(4.341)	(128.561)
Neto vrijednost	2.609.113	300.088	23.552	3.948	2.936.701

Banka je u toku 2024. godine promijenila skalu na osnovu koje se vrši dodjela ocjene kreditne kvalitete finansijske imovine.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2023. Ukupno
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku*					
Odličan	2.581	-	-	-	2.581
Veoma dobar	153.695	912	-	7	154.614
Dobar	1.438.376	47.611	-	722	1.486.709
Zadovoljavajući	896.620	102.158	-	1.267	1.000.045
Podstandardni	37.999	126.658	-	1.041	165.698
Gubitak	-	-	112.749	9.138	121.887
Neocijenjen	911	124	-	-	1.035
Ukupno bruto	2.530.182	277.463	112.749	12.175	2.932.569
Manje: umanjenje vrijednosti	(19.649)	(29.537)	(94.265)	(5.526)	(148.977)
Neto vrijednost	2.510.533	247.926	18.484	6.649	2.783.592

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku					
Odličan	160.802	-	-	-	160.802
Veoma dobar	295.273	-	-	-	295.273
Dobar	20.558	-	-	-	20.558
Zadovoljavajući	37.977	-	-	-	37.977
Podstandardni	-	-	-	-	-
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocijenjen	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	514.610	-	-	-	514.610
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.338)	-	-	-	(1.338)
Neto vrijednost	513.272	-	-	-	513.272

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2023. Ukupno
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku					
Odličan	160.215	-	-	-	160.215
Veoma dobar	141.147	-	-	-	141.147
Dobar	31.187	-	-	-	31.187
Zadovoljavajući	-	-	-	-	-
Podstandardni	9.797	-	-	-	9.797
Gubitak	-	-	-	-	-
Neocijenjen	-	-	-	-	-
Ukupno bruto	342.346	-	-	-	342.346
Manje: umanjenje vrijednosti	(871)	-	-	-	(871)
Neto vrijednost	341.474	-	-	-	341.474

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Neopozive obaveze za davanje kredita					
Odličan	11.417	148	-	-	11.565
Veoma dobar	96.976	826	-	-	97.802
Dobar	591.420	41.016	810	-	633.246
Zadovoljavajući	18.760	740	-	-	19.500
Podstandardni	180	75	-	-	255
Gubitak	-	-	214	-	214
Neocijenjeni	1.939	552	-	-	2.491
Ukupno bruto	720.692	43.357	1.024	-	765.073
Manje: umanjenje vrijednosti	(3.824)	(2.214)	(554)	-	(6.592)
Neto vrijednost	716.868	41.143	470	-	758.481

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	31. decembar 2023. Ukupno
Neopozive obaveze za davanje kredita				
Odličan	32.236	78	-	32.314
Veoma dobar	166.440	1.676	-	168.116
Dobar	430.414	9.513	-	439.927
Zadovoljavajući	137.351	10.434	-	147.785
Podstandardni	1.888	988	-	2.876
Gubitak	-	-	280	280
Neocjenjeni	1.955	307	815	3.077
Ukupno bruto	770.284	22.996	1.095	794.375
Manje: umanjenje vrijednosti	(3.970)	(1.166)	(1.008)	(6.144)
Neto vrijednost	766.314	21.830	87	788.231

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	31. decembar 2024. Ukupno
Ostale stavke vanbilansne izloženosti				
Odličan	267	39	-	306
Veoma dobar	691	-	-	691
Dobar	359.701	36.644	249	396.594
Zadovoljavajući	1.254	53	-	1.307
Podstandardni	12	-	-	12
Gubitak	-	-	-	-
Neocjenjeni	15	-	-	15
Ukupno bruto	361.940	36.736	249	398.925
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.752)	(1.839)	(129)	(3.720)
Neto vrijednost	360.188	34.897	120	395.205

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	31. decembar 2023. Ukupno
Ostale stavke vanbilansne izloženosti				
Odličan	129	-	-	129
Veoma dobar	102.482	602	-	103.084
Dobar	148.569	3.311	-	151.880
Zadovoljavajući	107.834	5.393	-	113.227
Podstandardni	5.685	11.944	-	17.629
Gubitak	-	-	-	-
Neocjenjeni	21	-	1.379	1.400
Ukupno bruto	364.720	21.250	1.379	387.349
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.747)	(1.097)	(798)	(3.642)
Neto vrijednost	362.973	20.153	581	383.707

U sljedećoj tablici navedene su informacije o stanju kredita i potraživanja od klijenata koji su dospjeli u nivoima kreditnog rizika 1, 2 i 3.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2024. Ukupno
Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku – Bruto knjigovodstvena vrijednost					
Bez kašnjenja	2.581.454	243.733	9.136	4.733	2.839.056
Kašnjenje < 30 dana	44.910	62.211	8.911	851	116.883
Kašnjenje > 30 dana < 90 dana	-	15.593	4.832	314	20.739
Kašnjenje > 90 dana	-	-	86.193	2.391	88.584
Manje: umanjenje vrijednosti	(17.251)	(21.449)	(85.520)	(4.341)	(128.561)
Ukupno	2.609.113	300.088	23.552	3.948	2.936.701

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo kreditnog rizika 1	Nivo kreditnog rizika 2	Nivo kreditnog rizika 3	POCI	31. decembar 2023. Ukupno
Kredit i potraživanja od klijenata po amortizovanom trošku – Bruto knjigovodstvena vrijednost					
Bez kašnjenja	2.471.380	202.491	12.304	4.017	2.690.192
Kašnjenje < 30 dana	58.659	63.064	4.586	564	126.873
Kašnjenje > 30 dana < 90 dana	143	11.908	3.502	294	15.847
Kašnjenje > 90 dana	-	-	92.357	7.300	99.657
Manje: umanjenje vrijednosti	(19.649)	(29.537)	(94.265)	(5.526)	(148.977)
Ukupno	2.510.533	247.926	18.484	6.649	2.783.592

Kamatno inducirani kreditni rizik

U skladu sa članom 7. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je dužna da procjenjuje dužnikovu izloženost kamatno induciranom kreditnom riziku po osnovu potraživanja ugovorenih sa promjenljivom kamatnom stopom. Pri tome Banka procjenjuje kreditni rizik sa aspekta moguće promjene finansijskog položaja dužnika zbog promjene kamatne stope, odnosno procjenjuje sposobnost dužnika da u slučaju potencijalne promjene kamatne stope izmiruje obaveze prema Banci u skladu sa ugovorenim uslovima.

Prilikom procjene kreditne sposobnosti klijenta, Banka procjenjuje efekte kamatno induciranog kreditnog rizika po osnovu potraživanja ugovorenih sa promjenljivom kamatnom stopom, pri čemu Banka procjenjuje kreditni rizik, odnosno sposobnost dužnika da u slučaju potencijalne promjene kamatne stope izmiruje obaveze prema Banci u skladu s ugovorenim uslovima.

Banka vrši redovno izvještavanje zainteresovanih strana o uticaju Kamatno induciranog kreditnog rizika i kvalitetu portfolia, a dodatno, u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa, Banka je dužna izvještavati na mjesečnoj osnovi Regulatora o primjeni mjera iz navedene odluke, te uticaju na kreditni portfolio kroz predefinisane obrasce. Nakon pune dvije godine borbe sa visokim nivoima inflacije monetarnih vlasti kako u SAD-u tako i u Euro zoni, u 2024. godini konačno je dosegnut prihvatljivi nivo inflacije od 2-2,5% kako u SAD-u tako i u Euro zoni, što je dovelo do zaokreta u vođenju globalne monetarne politike i ulaska u ciklus smanjenja baznih kamatnih stopa centralnih banaka, kako je inflatorni pritisak popustio uz postepeni oporavak ekonomske aktivnosti. U tom kontekstu, FED (Sistem federalnih rezervi SAD-a) je tokom 2024/2023. godine izvršio tri smanjenja referentnih kamatnih stopa u ukupnom obimu od 100 baznih poena (sa 5,5% na nivo od 4,5%), dok je ECB (Evropska centralna banka) slijedila FED kroz četiri smanjenja referentnih kamatnih stopa u ukupnom obimu od 100 baznih poena (4,5% na nivo od 3,5%). Stoga ni u 2024. godini na lokalnom tržištu BiH, nije došlo do značajnih izmjena kamatnih stopa na kredite kako fizičkih tako i pravnih lica, te je prosječan rast kamatnih stopa na nivou BiH tržišta bio svega 129 baznih poena u odnosu na juni 2022. godine kada je započeo ciklus povećanja kamatnih stopa ECB-a te kada su uvedene odluke lokalnih regulatora o preporučenom limitu povećanja kamatnih stopa. Ovakvom blagom rastu prosječnih kamatnih stopa na BiH tržištu uz zadržavanje kvalitete kreditnog portfolio-a kako fizičkih tako i pravnih lica, sa rekornim niskim nivoom NPL-a od 3,5% u 2024. godini na nivou BiH tržišta zasigurno su doprinijele odluke regulatora u BiH (entitetske bankarske agencije) na osnovu kojih je postavljen limit za rast kamatnih stopa do 200 baznih poena u odnosu na 30. juni 2022. godine. Banke su imale diskreciono pravo da imaju veći rast nivoa kamatne stope od postavljenog limita, ali su bile u obavezi da izvrše značajno veći nivo rezervisanja. Drugi razlog zbog kojeg nije došlo do značajnog rasta kamatnih stopa u BiH je činjenica da se lokalno bankarsko tržište prvenstveno oslanja u finansiranju na domaće depozite i nema značajnije izvore finansiranja iz EU (vezane direktno na Euribor), dok se treći razlog ogleda u izraženoj konkurenciji na bankarskom tržištu u smislu da banke koje posluju u BiH moraju biti opreznije sa mogućim povećanjem kamatnih stopa u kontekstu svoje tržišne pozicije.

Planom za primjenu privremenih mjera sa ciljem ublažavanja rizika koji može proistići iz značajnog rasta kamatnih stopa za kreditne izloženosti Raiffeisen BANK dd Bosna i Hercegovina definišu se:

- Poređenja postojećeg nivoa kamatnih stopa u odnosu na nivo kamatnih stopa na referentni datum 30. juni 2022. godine (nove i postojeće izloženosti);
- Projekcije rasta kamatnih stopa i efekte tog povećanja na kreditni rizik;
- Mjere koje će poduzimati banka za umanjene kreditnog rizika i posljedica za korisnike kredita;
- Postupak komunikacije sa klijentima;
- Način dokumentovanja kreditnih aktivnosti;
- Uticaj mjera na IFRS 9 i očekivane kreditne gubitke;
- Posebne mjere sistema internih kontrola;
- Sistem praćenja i izvještavanja u Banci i izvještavanja Agencije o aktivnostima i mjerama Odluke.

U skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa ("Službene novine Federacije BiH", broj 79/22) i strateškom odlukom Banke, limitiran je rast kamatnih stopa u maksimalnom iznosu od 200 baznih poena u odnosu na referentne stope 30. juna 2022. godine izuzev specifičnih slučajeva koji se odnose se na:

- sindicirane kredite,
- kredite odobrene putem tenderske procedure,
- kreditne plasmane kod kojih klijent pristaje na ugovorenu cijenu (veću od 189 bps) a koja na osnovu analize tj. procjene utječaja ugovorene cijene ne dovodi korisnika finansijske usluge u status eventualne nemogućnosti izmirenja obaveza.

Banka je u segmentu poslovanja pravnih lica primjenila ovaj pristup ograničavanja rasta kamatnih stopa na sve plasmane uvažavajući navedene izuzetke.

Za sve promjene kamatne stope preko 200 bps u odnosu na referentni datum 30.06.2022. godine, Banka je dužna da obračunava uvećani iznos očekivanih kreditnih gubitaka i to za partije koje su u nivou kreditnog rizika 1 minimalno 2% umjesto 0,5% i za nivo kreditnog rizika 2 minimalno 12% umjesto 5%.

Na izvještajni datum 31. decembar 2024. godine u portfolio fizičkih lica 53 partije sa ukupnom izloženosti 810 hiljadu KM, bilježe rast kamatne stope preko 200bps, te proizvode ukupni efekat na povećanje ECL-a od 44 hiljada KM (Nivo 2 iznos od 33 hiljada KM, Nivo 1 iznos od 11 hiljada KM) za Retail (PI) segment.

Analiza i monitoring portfolia koji je podložan kamatno induciranom kreditnom riziku se vrši na redovnoj osnovi te se o tome izvještava prema lokalnim zainteresovanim stranama kao i relevantnim RBL jedinicama. Dodatno, u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rizika rasta kamatnih stopa, Banka je dužna izvještavati na mjesečnoj osnovi Regulatora o primjeni mjera iz navedene odluke, te uticaju na kreditni portfolio. Primjena navedene Odluke ima privremeni karakter i primjenjuje se do 31.12.2025. ili do njenog opoziva od strane Agencije.

5.1.2. Kolaterali i druga kreditna poboljšanja

Politika Banke u vezi stjecanja kolaterala se nije bitnije promijenila tokom izvještajnog perioda. U toku 2024. godine nije bilo značajnijih izmjena uslova prihvatljivosti kolaterala, niti je bilo značajnih promjena kvalitete kolaterala u odnosu na raniji period. Proces redovne procjene tržišne vrijednosti kolaterala u vremenskim periodima definisanim važećim procedurama kolaterala se kontinuirano provodi. Takođe, Banka radi redovnu analizu prodatih kolaterala na godišnjem nivou i u ovisnosti od rezultata ostvarenih prodajnih vrijednosti korektivne faktore (diskontnih stopa) koje primjenjuje na kolaterale usklađuje (povećava ili smanjuje) - u toku 2024. godine nije bilo potrebne za korekcijom korektivnih faktora (diskontnih stopa) za kolaterale

Banka ima uspostavljen proces za sticanje kolaterala kao zaštitni mehanizam sprečavanja prodaje nekretnina koje služe kao obezbjeđenje NPL kredita po izuzetni niskim cijenama na sudskim prodajama (izvršni postupak). Ovaj proces je uspostavljen za oba segmenta SEM NRT & SE Kasna faza i Retail Collection Naplata putem suda.

Strategija se ogleda na način da se, na bazi adekvatnih analiza definiše zaštitna cijena imovine (u zavisnosti od potraživanja koje banka ima i vrijednosti imovine) i ispod koje Banka ne dozvoljava prodaju imovine. Na ovaj način Banka štiti svoju poziciju, onemogućavanjem prodaje imovine značajno ispod tržišne cijene u izvršnom postupku.

Tokom godine, Banka u pozicijama finansijske i nefinansijske imovine u posjedu ima i stavke stečene imovine tj. kolaterala koji su služili kao osiguranje kreditne izloženosti, u slučaju neizmirivanja obaveza po osnovu duga od strane dužnika. Ovakav proces sticanja se odnosi na nekretnine, a samo u izuzetnim slučajevima na opremu i vozila. Stečena imovina se prikazuje kao takva u Izvještaju o finansijskom položaju Banke u trenutku kad se steknu uslovi za njeno sticanje u skladu sa relevantnim propisima, te kao takva namjenjena je daljoj prodaji.

Politika Banke u vezi sticanja imovine tokom izvještajnog perioda nije imala promjena.

Stambene hipoteke

Tabele u nastavku pokazuju kreditne izloženosti stambenih kredita stanovništvu u rasponima omjera kredita i vrijednosti kolaterala (LTV). LTV se računa kao odnos bruto iznosa kredita i vrijednosti kolaterala. Vrednovanje kolaterala isključuje bilo kakva usklađenja za sticanje i prodaju kolaterala. Vrijednost kolaterala za stambene kredite se zasniva na tržišnoj vrijednosti kolaterala u trenutku odobrenja, te se tržišna vrijednost provjerava i usklađuje sa tržišnim trendovima minimalno na godišnjem nivou. Za kredite umanjene vrijednosti vrijednost kolaterala se zasniva na najnovijim procjenama tržišne vrijednosti.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
LTV ratio		
Manje od 50%	96.451	31.653
51–70%	69.247	77.049
71–90%	156.552	169.579
91–100%	13.304	15.006
Više od 100%	22.113	27.104
Ukupno	357.667	320.391

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kreditni umanjene vrijednosti		
Manje od 50%	483	-
91%–100	-	4.757
Više od 100%	4.960	-
Ukupno	5.443	4.757

5.1.3 Umanjenje vrijednosti uslijed očekivanih kreditnih gubitaka (ECL)

i. Značajno povećanje kreditnog rizika (SICR)

Banka smatra da je finansijski instrument pretrpio značajno povećanje kreditnog rizika kada je jedan ili više kvantitativnih ili kvalitativnih kriterija zadovoljen. Kriteriji za utvrđivanje značajnog povećanja kreditnog rizika su definisani zbog pravilne raspodjele izloženosti u "nivo kreditnog rizika 1" ili "nivo kreditnog rizika 2".

Kvantitativni kriterij

Za korporativne klijente, kvantitativni kriteriji procjenjuju da li je rizik od neplaćanja obaveza značajno povećan od početnog priznavanja, preko praga povećanja vjerovatnoće neispunjavanja obaveza od 250% (prag od 250% je vremenski zavisn). Kvantitativni kriteriji postavljaju se pojedinačno na nivou svake partije. Ne provodi se grupisanje izloženosti, tj. mjerenje značajnog povećanja kreditnog rizika na kolektivnoj osnovi.

Kao kvantitativna mjera u slučaju retail klijenata, upoređuje se preostala vjerovatnoća neispunjavanja obaveza na datum izvještavanja s odgovarajućim očekivanim uslovnim PD-om iz izvorne vintage krive (tj. razmatranje PD na početku, uzimajući u obzir da će promatrana rizična partija opstati, tj. u potpunosti će biti otplaćena ili obaveze neće biti izmirene, do datuma izvještavanja). Povećanje kreditnog rizika mjeri se relativnim pristupom i upoređuje s fiksnom vrijednošću praga (eng. "SICR threshold"). Razine pragova izračunavaju se na razini portfolija za sve portfolije koji su uključeni u PD modelima temeljenim na procjeni.

Kvalitativni kriteriji

Elementi koji će biti glavne odrednice koje treba razmotriti u svrhu procjene koraka između različitih nivoa kreditnog rizika su sljedeći:

- Eventualna prisutnost dospelog iznosa koji kasni 30 dana. U slučaju takvog slučaja kreditni rizik takve izloženosti smatra se "značajno povećanim" i klasifikuje se u nivo kreditnog rizika 2;
- Postojanje "forbearance" mjera;
- Kvalitativne informacije o pogoršanju kreditne kvalitete zbog kojih je klijent uključen na listu praćenja;
- Određeni pokazatelji internog sistema praćenja kreditnog rizika i sistema ranog upozoravanja.

Utvrđivanje postojanja bilo kojeg od gore navedenih odrednica predstavlja uslov za promjenu nivoa kreditnog rizika.

(ii) Nivoi kreditnog rizika

Banka koristi interne ocjene kreditnog rizika koje odražavaju procjenu vjerovatnoće gubitka/neispunjavanja obaveza pojedinačnih komitenata. Banka koristi interne modele ocjenjivanja/rangiranja prilagođene različitim kategorijama komitenata. Podaci o dužniku kao i specifične informacije o kreditu prikupljene u vrijeme podnošenja zahtjeva za kredit uključuju se u ovaj rejting model. Osim toga, model omogućuje i uključivanje iskustvene procjene kreditnog službenika u dodjeljivanje konačnog rejtinga za svaku pojedinačnu izloženost. Na takav način, omogućeno je uključivanje relevantnih faktora koji nisu obuhvaćeni kao dio ostalih ulaznih podataka u rejting model. Ocjene kreditnog rizika su definisane tako da se rizik od neplaćanja eksponencijalno povećava kako se ocjena kreditnog rizika povećava.

Slijede dodatna razmatranja za svaku vrstu portfolija koju drži Banka.

Pravna lica

Za pravna lica, rejting se utvrđuje na razini dužnika. Voditelj poslovnog odnosa uključuje sve ažurirane ili nove podatke i ocjene dužnikove kreditne sposobnosti u predviđeni model na kontinuiranoj osnovi. Također, odgovorni voditelj kreditnog odnosa će svake godine ažurirati informacije o kreditnoj sposobnosti dužnika iz dostupnih izvora kao što su finansijski izvještaji. Time će se odrediti ažurirani PD i pripadajući interni kreditni rejting.

U okviru pravnih lica segmenta Corporate Banka ima dva rejting modela: Large Corporate Rating Model i Regular Corporate Rating Model. Prema generalnom konceptu skala rangiranja klijenata unutar grupe pravnih lica obuhvata 27 rating ocjena za non-default klijente i 1 ocjenu za klijente u defaultu.

Dodatno, za kategoriju malih i srednjih preduzeća, Banka koristi SMB rejting model. Prema generalnom konceptu skala rangiranja SMB klijenata obuhvata ukupno 27 rating ocjena za klijente koji nisu u defaultu, kako bi se dobile sve predviđene kategorije rizika po sistemu internog rating-a.

Lokalne i regionalne vlade

Za lokalne i regionalne vlasti, Banka koristi model rangiranja lokalnih i regionalnih vlada. Prema općoj koncepciji ljestvice LRG rangiranja, klijenti uključuju 27 rejting ocjena za klijente koji nisu u defaultu i jedan za default klijente.

Finansiranje projekata

Za potrebe finansiranja projekta, Banka koristi model za ocjenu projektnog finansiranja. Prema općem konceptu rejting ljestvice klijenti PF-a uključuju 4 ocjene za klijente koji nisu u defaultu i jednu za default klijente.

Finansijske institucije

Za finansijske institucije Banka koristi slijedeće rating modele: FI (Bank) Rating Model, Insurance Rating Model, Sovereigns Rating Model i Funds Rating Model. U procesu rangiranja klijenata u kategoriji finansijskih institucija finalni rating određuje se na nivou RBI odgovorne jedinice. Prema generalnom konceptu skala rangiranja klijenata koji pripadaju rating modelima FI (Bank) i Sovereigns ima 27 rating ocjena za klijente koji nisu u default-u, i jednu ocjenu za default klijente. Za ostala dva rating modela rating skala uključuje 9 ocjena za klijente koji nisu u defaultu i 1 za default klijente.

Retail segment klijenata (Fizička lica i Micro klijenti*)

Nakon datuma početnog priznavanja za Retail segment, ponašanje dužnika prati se na periodičnoj osnovi kako bi se razvila Ocjena ponašanja. Sve druge poznate informacije o zajmoprimcu koji utječu na njihovu kreditnu sposobnost kao što su nezaposlenost i prethodna platežna historija također su ugrađeni u rezultat ponašanja. Ovaj rezultat je mapiran na PD.

Micro klijent je pravno lice čiji je godišnji prihod manji od EUR 1 mio i eksponiranost manja od EUR 115.040, te lica organizovana kao samostalni djelatnici.

(iii) Definisanje statusa neizmirivanja obaveza ("default")

Status neispunjenja obaveza po plasmanima Banke, utvrđuje se temeljen RBL smjernica baziranih na zahtjevima definisanim EU Uredbom 575/2013 (CRR), član 178, EBA Smjernicama za primjenu definicije statusa neispunjenja obaveza na temelju člana 178. Uredbe (EU) br. 575/2013 i EBA Regulatornim Tehničkim standardima vezano za pragove materijalnosti za dospelja potraživanja iz čl.178 EU Uredbe 575/2013.

U segmentu stanovništva, status neispunjavanja obaveza utvrđuje se na razini pojedinog plasmana, dok se za sve pravne osobe (uključujući i Micro subjekte), status neispunjavanja obaveza utvrđuje na razini klijenta.

Portfolio pravnih lica

"Staging" kriteriji su odobreni u skladu s MSFI 9 i bazirani su na parametrima rizika dostupnim u Banci. Dodjelom default statusa, klijent prelazi na individualnu procjenu potencijalnih gubitaka (eng. ILLP), čime dobija i status nivoa kreditnog rizika 3 po MSFI 9 metodologiji, što u tom momentu predstavlja nekvalitetnu aktivu.

Default status, odnosno individualna rezervisanja za kreditne gubitke, moraju biti dodijeljena svim kreditnim plasmanima dužnika ili grupe dužnika koji:

- u izmirivanju obaveza prema Banci kasne više od 90 dana uvažavajući prag materijalnosti od EUR 500 i 1,0% (za detalje vidjeti u nastavku) od vrijednosti ukupno ugovorenih kreditnih plasmana (kvantitativni kriterij)
- ili vrlo vjerovatno neće moći izmiriti obaveze prema Banci iz svojih primarnih izvora finansiranja (kvalitativni kriterij).

Banka (odnosno RBL grupa) je definisala kvalitativne indikatore koji se trenutno koriste kako bi se identifikovala vjerovatnoća da klijent neće moći izmiriti svoje obaveze prema Banci (npr. pokrenut stečajni postupak, otpis dijela potraživanja, obustava plaćanja kamate, cross-default itd.).

Instrukcijama za prepoznavanje i vođenje poslovnog odnosa sa default klijentima Non Retail & SE precizirani su ostali detalji.

MSFI 9 zahtijeva korištenje nekoliko scenarija (minimalno 2) u okviru obračuna ILLP-a, uzimajući u obzir sljedeće principe:

- Izvjesnost scenarija
- Mogućnost dokumentovanja istog
- Historijski parametri/pokazatelji

Scenariju koji je izvjestan da će se desiti/realizovati u narednom periodu se dodjeljuje ponder vjerovatnoće od 90%, dok se scenarijima čija izvjesnost je manje realna dodjeljuju ponderi vjerovatnoće od po 10%, kao unificirano pravilo za sve klijente. Ponderi će biti revidirani na godišnjem nivou. Za slučaj klijenta koji je going concern kao drugi scenario eventualno je moguće koristiti realizaciju kolaterala kroz sudski postupak gdje je na bazi historijskih posmatranja zaključeno da se koristi ponder 10% (analiza rađena na bazi historijskih promjena zadnjih 5 godina prenosa klijenata iz odjela rana faza u kasna faza – predmetna analiza će biti revidirana na godišnjem nivou).

Portfolio Retail klijenata (Fizičkih lica i Micro klijenata)

Kao i kod pravnih lica, u segmentu fizičkih lica dodjelom default statusa, klijent prelazi u status nivoa kreditnog rizika 3 po MSFI 9 metodologiji, što u tom momentu predstavlja nekvalitetnu aktivu.

Rezervisanja za kreditne gubitke moraju biti dodijeljena svim kreditnim plasmanima dužnika ili grupe dužnika koji:

- u izmirivanju obaveza prema Banci kasne više od 90 dana uvažavajući prag materijalnosti od EUR 100 i 1% od vrijednosti ukupno ugovorenih kreditnih plasmana (kvantitativni kriterij),
- vrlo vjerovatno neće izmiriti obaveze prema Banci (kvalitativni kriterij).

Banka je u svojim internim procedurama definisala kvalitativne kriterije uslijed kojih kreditna izloženost dobija status klijenta koji vrlo vjerovatno neće izmiriti obaveze prema Banci (npr. bankrot dužnika, cross-default, loša restruktura itd.).

(iv) Uključivanje faktora predviđanja

U toku 2022. godine je, uslijed usklađivanja Odluke Agencije za Bankarstvo FBiH "Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka", članu 22. "Raspoređivanje izloženosti u niže nivo kreditnog rizika" i "Default definicija Raiffeisenbank International" je ažuriran period oporavka za rapoređivanje iz nivoa kreditnog rizika 3 u nivo kreditnog rizika 2 na period od najmanje 6 mjeseci (ranije 3 mjeseci) uz uslov da DPDEBA brojač nije prešao 30 dana (ranije 60 dana) u toku posmatranog perioda. Navedenim usklađivanjem je u potpunosti zadovoljena lokalna regulativa.

Pri izračunu očekivanog kreditnog gubitka primjenjuju se i višestruki makroekonomski scenariji. Banka primjenjuje tri perspektivna globalna ekonomska scenarija (baseline, upside i downside) te se ovaj pristup smatra dovoljnim za izračunavanje nepristrasnog očekivanog gubitka u većini ekonomskih okruženja. Pri izračunu očekivanog kreditnog gubitka Banka dodjeljuje pondere od 50%: 25%: 25% za svaki od tri makroekonomska scenarija (baseline, upside i downside).

Vjerovatnoća defaulta (PD) je, gdje je relevantno, prilagođena statusu makroekonomije. Makroekonomski model uključuje i informacije o budućnosti. Osnovne makroekonomske prognoze s dvogodišnjim vremenskim opsegom se ažuriraju najmanje jednom u svakom tromjesečju i dostavljaju se odgovornim jedinicama unutar RBI grupe.

Forward-looking informacije se razmatraju u procjeni kreditnog rizika. To znači da se cjeloživotni PD, historijski rejting i njegov prateći PD uključuju informacije o budućnosti.

Prilagođavanje se vrši korištenjem makroekonomskih perspektiva u posmatranom vremenu.

Osnovni scenario sa pripisanim dodatkom koji ima za cilj da reflektira efekte koji proizlaze iz mogućnosti realizacije alternative makroekonomskih scenarija.

(v) Modificirana finansijska imovina

Uvjeti iz ugovora o kreditu mogu biti modificirani iz različitih razloga uključujući promjene uvjeta na tržištu, zadržavanje od strane klijenata, i ostalih faktora koji nisu povezani sa trenutnim ili potencijalnim pogoršanjem kredita klijenta. Postojeći kredit čiji su uvjeti modificirani može prestati biti priznat a revidirani kredit priznat kao novi kredit po fer vrijednosti u skladu za računovodstvenim politikama objavljenim u Napomeni 3.11.1 (iii)

Kada su uvjeti finansijske imovine modificirani i modifikacija nije rezultirala pogoršanjem, odlučivanje ukoliko je kreditni rizik imovine značajno uvećan reflektuje se poređenjem sljedećeg:

- njegov preostali cjeloživotni PD na datum izvještavanja po modificiranim uvjetima; i
- preostali cjeloživotni PD procijenjen po podacima iz inicijalnog priznavanja i izvornih ugovornih uvjeta.

Kada modifikacija rezultira u prestanku priznavanja, novi zajam se priznaje i dodjeljuje u nivo kreditnog rizika 1 (pod pretpostavkom da nije obezvrijeđen u tom trenutku).

Banka revidira kredite klijentima koji su u finansijskim poteškoćama ("forbearance") da bi maksimizirao mogućnosti naplate i minimizirao rizik neplaćanja. Unutar politike "forbearance", forbearance se garantuje na selektivnoj osnovi ukoliko dužnik trenutno ne plaća kredit ili postoji veliki rizik od neplaćanja, ukoliko postoji dokaz da je dužnik učinio sve u njegovoj moći da plati pod ugovorenim uvjetima i da se od dužnika očekuje da ispoštuje revidirane uvjete.

Revidirani uvjeti uglavnom uključuju produženje dospeljeća, mijenjajući termine plaćanja kamata i izmjenu uvjeta sporazuma o zajmu. Zajmovi stanovništva i preduzeća su predmet politike forbearance. Kreditni odbor Banke redovno pregleda izvještaje o forbearance aktivnostima.

Za finansijsku imovinu modificiranu kroz forbearance politiku Banke, ovisno o tome da li je modifikacija poboljšala ili vratila mogućnosti banke da naplati kamatu i glavnica kao i prethodno iskustvo Banke na sličnim forbearance aktivnostima, odražava se na procjenu PD.

Generalno, forbearance je kvalitativni indikator značajnog povećanja kreditnog rizika. Očekivanje forbearance-a može stvoriti dokaz da je izloženost kredita obezvrijeđena (Napomena 3.11.1). Klijent mora da konzistentno pokaže ponašanje dobrog platiše, u nekom vremenskom razdoblju, prije nego izloženost kredita postane obezvrijeđena/nenaplativa ili se PD smanjio tako da rezervisanje za gubitke ponovo bude izmjeren po iznosu jednakom fazi 1.

(vi) Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka

Procjena kreditnog rizika i procjena očekivanih kreditnih gubitaka su nepristrasna i vjerovatnoćom prilagođena i uključuju sve dostupne informacije koje su relevantne za procjenu, uključujući informacije o prošlim događajima, trenutnim uslovima i razumnim i održivim prognozama budućih događaja i ekonomskih uslova na datum izvještavanja. Pored toga, procjena očekivanih kreditnih gubitaka treba uzeti u obzir vremensku vrijednost novca. Generalno, Banka izračunava ECL koristeći tri glavne komponente: vjerovatnoću neizvršenja obaveza (eng. probability of default, dalje: PD), gubitak u trenutku statusa neispunjena obaveza (engl. Loss Given Default, dalje: LGD) i izloženost u trenutku neispunjena obaveza (engl. Exposure at Default, dalje: EAD).

(vii) Umanjenje vrijednosti

Sljedeća tabela prikazuje kretanje promjena nivoa kreditnog rizika za kredite i potraživanja od klijenata, te promjene u umanje-nju vrijednosti po klasama finansijskih instrumenata.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	2024. Ukupno
Kredit i potraživanja klijentima po amortiziranom trošku					
Stanje 01. januar 2024. godine	19.649	29.537	94.265	5.526	148.977
Nova odobrenja	(8.875)	(5.990)	(5.291)	(984)	(21.140)
Prestanak priznavanja	3.873	5.088	4.157	-	13.118
Računovodstveni otpis	-	-	27.085	-	27.085
Naplata	-	-	11.774	-	11.774
Transfer u Nivo 1	(4.359)	(6.838)	(7.933)	-	(19.130)
Transfer u Nivo 2	6.039	(7.334)	(7.217)	(274)	(8.786)
Transfer u Nivo 3	924	6.986	(31.320)	73	(23.337)
Stanje 31. decembar 2024. godine	17.251	21.449	85.520	4.341	128.561

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	POCI	2023. Ukupno
Kredit i potraživanja klijentima po amortiziranom trošku					
Stanje 01. januar 2023. godine	17.170	36.493	110.129	6.293	170.085
Nova odobrenja	10.307	6.498	4.764	1.100	22.669
Prestanak priznavanja	(4.121)	(6.350)	(712)	(401)	(11.584)
Računovodstveni otpis	-	-	(28.139)	-	(28.139)
Naplata	-	-	(13.676)	-	(13.676)
Transfer u Nivo 1	(1.582)	(7.968)	(1.173)	-	(10.723)
Transfer u Nivo 2	(1.794)	8.189	(1.956)	(504)	3.935
Transfer u Nivo 3	(331)	(7.324)	25.028	(961)	16.412
Stanje 31. decembar 2023. godine	19.649	29.537	94.265	5.526	148.977

U 2024. godini Banka bilježi smanjenje nivoa umanjenja vrijednosti u odnosu na 2023. godinu i to za 20.42 milion KM, gdje se 42.8% tog iznosa odnosi na smanjenje ispravki vrijednosti Nivoa 3, što je posljedica trenda smanjena volumena nekvalitetnih izloženosti uslijed računovodstvenog otpisa te intenzivnih aktivnosti naplate kao snažnog i sveobuhvatnog upravljanja kreditnim rizikom što je rezultiralo prevencijom te manjim iznosima prelazaka izloženosti iz Nivoa 1 i 2 u Nivo 3.

5.1.4. Koncentracija kreditnog rizika prema geografskoj lokaciji

Banka nadzire koncentraciju kreditnog rizika po sektorima i geografskim regijama.

Geografska koncentracija u neto iznosima kreditne izloženosti je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Bosna i Hercegovina	EU zemlje	Ne EU zemlje	Ukupno
31. decembar 2024. godine				
Novac i računi kod banaka	637.498	453.163	109.979	1.200.640
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	10.422	-	-	10.422
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	355	189	-	544
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	475.635	-	-	475.635
Depoziti kod banaka	-	-	-	-
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	2.936.701	-	-	2.936.701
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	37.784	427.759	47.729	513.272
Ostala finansijska imovina	19.768	3.283	6.212	29.263
	4.118.163	884.394	163.920	5.166.477
31. decembar 2023. godine				
Novac i računi kod banaka	467.389	268.927	123.812	860.128
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	11.952	-	-	11.952
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	355	182	-	537
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	437.791	-	-	437.791
Depoziti kod banaka	-	185.386	19.616	205.002
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	2.783.592	-	-	2.783.592
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	9.566	292.535	39.373	341.474
Ostala finansijska imovina	23.886	2.907	12.839	39.632
	3.734.531	749.937	195.640	4.680.108

Koncentracija rizika ekonomskog sektora prikazana je u Napomeni 24.2.

5.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik gubitka koji proizlazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Banke da podmiri svoje dospjele novčane obaveze

- Banka je izložena svakodnevnim pozivima na isplatu sredstava koje izmiruje raspoloživim novčanim izvorima koji se sastoje od: prekonoćnih depozita,
- sredstava na tekućim računima,
- depozita koji dospijevaju,
- povlačenja sredstava kredita,
- jemstava i ostalih derivata koji se podmiruju iz marži i
- ostalih iznosa na poziv za novčane derivate.

Banka ne održava novčane izvore u iznosu koji je potreban za pokriće svih navedenih potreba koje eventualno mogu nastati. Iz iskustva, s velikom pouzdanošću se mogu predvidjeti minimalni iznosi ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Banka utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospijevaju, koja trebaju biti raspoloživa za izmirivanje iznosa plativih na poziv, kao i najniže iznose međubankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koja se povlače na zahtjev.

Banka održava likvidnost u skladu s propisima Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine, a koji regulišu rizik likvidnosti, te grupacijskim kao i internim aktima za održavanje adekvatne pozicije likvidnosti.

Posebna pažnja posvećuje se mjerama likvidnosti propisanim zahtjevima regulatora:

- Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR) koji se prati na dnevnoj i izvještava regulatoru na mjesečnoj osnovi, a predstavlja omjer likvidnosne pokrivenosti u razdoblju stresa od 30 dana
- Koeficijent neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR) koji se prati mjesečno i izvještava regulatoru na kvartalnoj osnovi, a predstavlja omjer raspoloživog stabilnog finansiranja i potrebnog stabilnog finansiranja s ciljem osiguranja dugoročne otpornosti banke na rizik likvidnosti.

LCR je održavan na razini iznad regulatorno i interno definisanih limita (interno definisani limit (apetit) je >140%).

Koeficijent NSFR je održavan na razini iznad regulatorno i interno definisanog limita (interno definisani limiti (apetit) je > 120%).

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Zaštitni sloj likvidnosti	1.366.815	1.039.528
Neto novčani odlivi	513.878	464.720
Koeficijent likvidnosne pokrivenosti (LCR)	266%	224%

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Raspoloživo stabilno finansiranje	4.224.114	3.853.583
Potrebno stabilno finansiranje	2.545.392	2.412.570
Koeficijent neto stabilnih izvora finansiranja (NSFR)	165,95%	159,73%

Analiza dospijeca

Tabela u nastavku prikazuje preostale ugovorene ročnosti finansijske imovine i obaveza Banke, na dan 31. decembar 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, osim za finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koja se klasifikuje u skladu sa sekundarnim karakteristikama likvidnosti u periodu dospijeca do jedan mjesec i obavezna rezerva koja, iako nije kratkoročna ovisi o obavezama na koje se računa, klasifikuje se u period dospijeca do jedan mjesec.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2024. godine						
Imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	1.200.640	-	-	-	-	1.200.640
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	95	61	273	1.555	8.438	10.422
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	544	-	-	-	-	544
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	475.635	-	-	-	-	475.635
Depoziti kod banaka	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	247.683	149.405	688.855	1.257.200	593.558	2.936.701
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	11.613	49.940	122.092	329.627	-	513.272
Ostala finansijska imovina	29.246	-	-	17	-	29.263
Ukupno finansijska imovina	1.965.456	199.406	811.220	1.588.399	601.996	5.166.477
Obaveze						
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	65.565	-	15.704	63.941	-	145.210
Obaveze za primljene depozite prema klijentima	3.890.058	38.346	287.245	281.345	3.241	4.500.235
Subordinirani dug	-	-	190	-	44.984	45.174
Uzeti krediti	8.486	573	17.373	119.075	-	145.507
Obaveze po najmu	264	491	2.130	6.034	339	9.258
Ostale finansijske obaveze	3.853	10.598	-	-	-	14.451
Ukupno finansijske obaveze	3.968.226	50.008	322.642	470.395	48.564	4.859.835

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Manje od 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
31. decembar 2023. godine						
Imovina						
Novac i novčani ekvivalenti	860.128	-	-	-	-	860.128
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	2.792	1.805	3.924	1.828	1.603	11.952
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	538	-	-	-	-	538
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	437.791	-	-	-	-	437.791
Depoziti kod banaka	108.286	96.716	-	-	-	205.002
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	592.921	469.545	1.088.898	413.198	219.030	2.783.592
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	19.397	-	67.719	254.358	-	341.474
Ostala finansijska imovina	39.610	-	-	22	-	39.632
Ukupno finansijska imovina	2.061.463	568.066	1.160.541	669.406	220.633	4.680.109
Obaveze						
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	35.314	27.820	10.810	57.795	-	131.739
Obaveze za primljene depozite prema klijentima	3.481.740	49.383	183.208	463.347	2.700	4.180.378
Subordinirani dug	210	-	-	-	44.983	45.193
Uzeti krediti	4.764	397	19.920	37.593	-	62.674
Obaveze po najmu	256	503	2.225	5.668	200	8.852
Ostale finansijske obaveze	11.596	23.467	-	-	-	35.063
Ukupno finansijske obaveze	3.533.880	101.570	216.163	564.403	47.883	4.463.899

Tabela u nastavku prikazuje preostala ugovorna dospijea Banke za nederivativne finansijske obaveze.

Tabela je sastavljena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza prema najranijem datumu na koji Banke može imati obavezu da izvrši plaćanje. Tabela uključuje plaćanje i kamate i glavnice.

Dospijeće za nederivativne finansijske obaveze

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Neto knjigo-vodstvena vrijednost	Manje od 1 mjesec	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godina	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Bruto nominalni odliv
31. decembar 2024. godine							
Obaveze prema bankama i finansijskim institucijama	145.210	1	-	133	2.232	-	147.576
Obaveze za primljene depozite prema klijentima	4.500.235	2	21	702	5.312	541	4.506.813
Subordinirani dug	45.174	-	-	1.901	5.710	7.470	60.255
Uzeti krediti	145.507	1.266	523	2.272	10.080	1.737	161.385
Obaveze po najmu	9.258	15	30	114	203	15	9.635
Ostale finansijske obaveze	14.451	-	-	-	5	-	14.456
	4.859.835	1.284	574	5.122	23.542	9.763	4.900.120

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Neto knjigo-vodstvena vrijednost	Manje od 1 mjesec	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godina	2 do 5 godina	Preko 5 godina	Bruto nominalni odliv
31. decembar 2023. godine							
Obaveze prema bankama i finansijskim institucijama	131.739	-	109	96	2.899	-	134.843
Obaveze za primljene depozite prema klijentima	4.180.378	2	37	465	8.151	482	4.189.515
Subordinirani dug	45.193	-	-	2.209	6.608	10.862	64.872
Uzeti krediti	62.674	94	-	648	610	-	64.026
Obaveze po najmu	8.852	15	28	106	184	12	9.197
Ostale finansijske obaveze	35.063	-	-	-	5	-	35.068
	4.463.899	111	174	3.524	18.457	11.356	4.497.521

Tabela u Napomeni 20. prikazuje komponente Bančinih likvidnosnih rezervi.

5.3. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od gubitaka na bilansnim i vanbilansnim pozicijama uslijed promjene cijena na tržištu za pozicije knjige trgovanja i bankarske knjige. Procjene tržišnog rizika temelje se na promjenama valutnih kurseva, kamatnim stopama, kreditnim maržama, trošku kapitala i robe i drugim tržišnim parametrima.

Upravljanje tržišnim rizicima Banke vrši se u skladu sa lokalnim zakonom i odlukama i uputstvima lokalnog regulatora i u skladu sa standardima RBI Grupe (regulatorni okvir RBI grupe i odluka Upravnog odbora RBI) i definisano je internim pravilima, procedurama i politikama koje su predmet redovnih internih revizija sa ciljem usklađivanja sa regulatornim promjenama, kao i poboljšanje procesa (tržišnog) upravljanja rizicima zbog promjena tržišnih uvjeta, definiranih strategija i poslovnih ciljeva. Proces upravljanja tržišnim rizikom sam po sebi uključuje ublažavanje, procjenu i ograničavanje izloženosti prije preuzimanja rizika, te procjenu i kontrolu preuzetog rizika cjelokupnog portfolia banke, tj. trgovačke i bankarske knjige. Uprkos postojanju ograničenja nametnutih od strane regulatora, Banka ograničava izloženost tržišnim rizicima u skladu sa svojim poslovnim strategijama usklađenim na nivou RBI, procesom odobravanja proizvoda i sistemom limita na pozicije tržišnog rizika, tj. otvorene pozicije tržišnog rizika, limiti na osjetljivost portfolija Banke u skladu sa promjenama faktora rizika i uspostavljanje sistema limita na rizičnu vrijednost ("VaR") na nivou knjige (knjige trgovanja i bankarske knjige), nivo segmenata (upravljanje aktivom i pasivom i tržišta kapitala) i na nivou cijelog portfolia. Pored toga, za finansijske instrumente, koji se vode po fer vrijednosti, utvrđuje se ograničenje na smanjenje njihove tržišne vrijednosti, takozvani granični limit gubitka.

Još jedan važan dio u procesu upravljanja tržišnim rizikom je testiranje otpornosti na stres portfolia Banke u odnosu na ekstremne promjene tržišnih uslova i izračun osjetljivosti portfolia prema kriznim scenarijima, kao i eventualni utjecaj istih na finansijski rezultat. Testiranje otpornosti na stres ekstremnih promjena tržišnih uvjeta obavlja RBI na dnevnoj bazi.

Banka je izložena sljedećim potkategorijama tržišnog rizika: valutni/devizni, pozicijski rizik, robni rizik, rizik kreditne marže, rizik prilagodbe kreditnog vrednovanja kojima aktivno upravlja od kojih niti jedan nije procijenjen značajnim za Banku u okviru godišnje procjene rizika za potrebe ICAAP-a i ILAAP-a Banke.

5.3.1. Valutni rizik

Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata. Banka nije izložena valutnom riziku pozicija zlata odnosno iste nisu predmet poslovanja Banke.

Strategija upravljanja valutnim rizikom je ograničavanje izloženosti istom odnosno održavanje nivoa preuzetog rizika u okviru planirane sklonosti odnosno planiranog rizičnog profila za valutni rizik uvažavajući regulatorna ograničenja. Radi održavanje adekvatnog nivoa valutnog rizika definirana su ograničenja tzv. interni limiti uz prvenstveno uvažavanje regulatornih limita.

Pored sistema limita VaR, Banka ograničava svoju izloženost korištenjem limita na otvorene pozicije za svaku valutu, limit na cijelu dugu ili kratku poziciju Banke, kao i limite gubitka.

Knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i obaveza Banke po valuti na datum izvještajnog perioda su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	KM	EUR*	USD	Ostale valute	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2024. godine					
IMOVINA					
Novac i novčani ekvivalenti	480.043	555.781	109.827	54.989	1.200.640
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	-	10.422	-	-	10.422
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	355	190	-	-	545
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	475.635	-	-	-	475.635
Depoziti kod banaka	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	2.387.045	549.656	-	-	2.936.701
Dužnički instrumenti	37.784	457.569	17.919	-	513.272
Ostala finansijska imovina	18.123	8.079	175	2.886	29.263
	3.398.985	1.581.697	127.921	57.875	5.166.478
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	65.182	73.903	6.050	75	145.210
Obaveze prema klijentima	3.059.695	1.247.202	126.646	66.692	4.500.235
Subordinirani dug	-	45.174	-	-	45.174
Uzeti krediti	-	145.507	-	-	145.507
Obaveze za najam	9.258	-	-	-	9.258
Ostale finansijske obaveze	13.687	360	244	160	14.451
	3.147.822	1.512.146	132.940	66.927	4.859.835

* Banka ima velik broj ugovora sa valutnom klauzulom. KM vrijednost glavnice kod takvih ugovora određena je kretanjem kursa stranih valuta. Saldo glavnice tih izloženosti uključen je u tabeli gore u koloni "EUR ".

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	KM	EUR*	USD	Ostale valute	Ukupno
Stanje na 31. decembar 2023. godine					
IMOVINA					
Novac i novčani ekvivalenti	467.383	261.045	70.905	60.795	860.128
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	-	11.952	-	-	11.952
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	355	183	-	-	538
Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH	437.791	-	-	-	437.791
Depoziti kod banaka	-	205.002	-	-	205.002
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	2.074.558	709.034	-	-	2.783.592
Dužnički instrumenti	9.566	297.212	34.696	-	341.474
Ostala finansijska imovina	19.070	20.367	81	115	39.632
	3.008.723	1.504.794	105.682	60.909	4.680.110
OBAVEZE					
Obaveze prema drugim bankama i finansijskim institucijama	29.712	101.378	421	228	131.739
Obaveze prema klijentima	2.732.371	1.266.142	114.053	67.812	4.180.378
Uzeti krediti	-	45.193	-	-	45.193
Subordinirani dug	-	62.674	-	-	62.674
Obaveze za najam	8.852	-	-	-	8.852
Ostale finansijske obaveze	30.383	1.458	2.421	801	35.063
	2.801.318	1.476.845	116.895	68.841	4.463.899

Sljedeća tabela prikazuje pet najvećih rizičnih vrijednosti (VaR) evidentiranih na dan 31. decembra 2024. i njihove vrijednosti na dan 31. decembra 2023. VaR je izračun na temelju statističkog modela 99% pouzdanosti i pod pretpostavkom da je portfolio konstantan tokom 1 dana.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	VaR			
Valuta	31. decembar 2024.	Valuta	31. decembar 2023.	
CHF	<1	JPY	<1	
USD	<1	SEK	<1	
CZK	<1	CHF	<1	
HUF	<1	CZK	<1	
CNY	<1	CNY	<1	

Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost Banke na povećanje ili smanjenje kursa valuta od 10% u odnosu na relevantnu domaću valutu. Stopa osjetljivosti od 10% koristi se prilikom internog izvještavanja ključnog rukovodstva o valutnom riziku. i predstavlja procjenu o mogućoj promjeni deviznih kursa.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Rezultat		Rezultat	
	USD 2024.	SEK 2023.	CZK 2024.	JPY 2023.
Dobit ili gubitak	(5)	(6)	4	2

5.3.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik odražava mogućnost gubitka dobiti i / ili erozije kapitala zbog promjena kamatnih stopa. Odnosi se na sve bilan-sne i vanbilansne pozicije koje su osjetljive na promjene kamatnih stopa. Ovaj rizik obuhvata dvije komponente: komponentu prihoda i komponentu ulaganja.

Komponenta prihoda proizilazi iz neusklađenosti aktivnih i pasivnih kamatnih stopa Banke (kamata na plasmane je fiksna, kamata za obaveze je varijabilna, i obrnuto).

Komponenta ulaganja je posljedica obrnutog odnosa između promjene cijene i kamatnih stopa vrijednosnih papira. Banka nastoji da se zaštiti od kamatnog rizika usklađivanjem vrste kamatne stope (fiksne, plutajuće i promjenjive), valute, povezane kamatne stope i datuma promjene kamatne stope za sve proizvode za koje zaključuje ugovore (koji su osjetljivi na promjene kamatnih stopa).

Svaka nepodudarnost između gore navedenih elemenata dovodi do izloženosti Banke riziku kamatne stope.

5.3.2.1. BPV analiza osjetljivosti na kamatne stope

Za pozicije rizika kamatne stope, na dnevnoj osnovi, vrši se analiza osjetljivosti za jedan bazični poen (1BPV=0,01%) tokom para-lelnog pomaka krivulje prinosa koja daje vrijednosti dobitaka i gubitaka portfolia za određeni dan.

U tabeli ispod prikazane su promjene sadašnje vrijednosti portfolia s rastom kamatne stope za 1 bazični poen na dan 31. decembra 2024. i 31. decembra 2023., izražene u hiljadama KM za sljedeće valute: KM, EUR i USD, dok za ostale valute promjene sadašnjih vrijednosti su nematerijalne.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Valuta		
KM	(171)	(102)
EUR	(25)	(6)
USD	8	5
Ukupno BPV	(187)	(103)

U slučaju promjene krivulje prinosa za 50 bazičnih poena, efekti na sadašnju vrijednost portfolia za 31. decembar 2024. i 31. decembar 2023. godine prikazani su u tablici ispod za valute s materijalnom izloženošću:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Valuta		
KM	(8.405)	(5.595)
EUR	(1.196)	(336)
USD	414	262
Ukupno BPV	(9.187)	(5.669)

5.4. Upravljanje rizikom kapitala

U skladu sa zakonskim, podzakonskim i internim aktima, Banka na tromjesečnoj osnovi izvještava nadležne regulatorne institu-cije o kapitalu, ponderisanoj rizičnoj aktivni, te stopi adekvatnosti kapitala.

Banka kroz svoje upravljačko izvještavanje provodi redovni monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Banka je tokom 2024. godine udovoljila svim regulatornim zahtjevima vezanim za kapital te je u skladu s lokalnom regulativom prema Basel III metodologiji ostvarila stopu adekvatnosti kapitala od 17,28%

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog (Tier 1) i dopunskog kapitala (Tier 2). Osnovni kapital Banke (Common equity T1) predstavlja zbir redovnog osnovnog kapitala (CET 1) i dodatnog osnovnog kapitala (AT1). Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezevi po osnovu promjene fer vrijednosti imovine (akumulirana sveobuhvatna dobit), umanjen za iznose redovnog osnovnog kapitala subjekata finansijskog sektora u kojim Banka ima začajno ulaganje, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od subordinirnog duga, opštih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderisanog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- Stopa redovnog kapitala 6,75%
- Stopa osnovnog kapitala 9,00%
- Stopa regulatornog kapitala 12,00%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti kapitala Banke je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,50% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupno ponderisani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderisane aktive i kreditnih ekvivalenata
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

Omjer adekvatnosti kapitala prema propisanoj metodologiji na dan 31. decembar 2024. i 31. decembar 2023. je iznad propisanog limita od 12%. Tablica u nastavku prikazuje strukturu kapitala i kapitalne zahtjeve Banke na dan 31. decembar 2024. godine i 31. decembar 2023. godine:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Redovni osnovni kapital		
Izdani dionički kapital - obične dionice	247.167	247.167
Premije dionica	4.473	4.473
Zadržana dobit proteklih godina i ostale zakonske rezerve	355.853	294.873
Akumulirana sveobuhvatna dobit	284	277
Ostale rezerve	1.230	1.230
Odbici od redovnog osnovnog kapitala		
Nematerijalna imovina	(31.848)	(32.983)
Odgodena poreska imovina	(9.090)	(10.240)
Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	(11.374)	(11.374)
Ukupno redovni osnovni kapital	556.695	493.423
Dodatni osnovni kapital	-	-
UKUPNO OSNOVNI KAPITAL	556.695	493.423
Dopunski kapital		
Subordinirani dug	44.984	44.984
Opća umanjjenja vrijednosti za kreditni rizik	-	-
Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke	-	-
UKUPNO DOPUNSKI KAPITAL	44.984	44.984
UKUPNO REGULATORNI KAPITAL (nerevidirano)	601.679	538.407
Ukupna rizikom ponderisana aktiva (nerevidirano)	3.482.560	3.108.514
Stopa redovnog osnovnog kapitala	15,99%	15,87%
Stopa osnovnog kapitala	15,99%	15,87%
Stopa ukupnog kapitala	17,28%	17,32%

U maju 2024. godine, Banka je isplatila dividendu u visini od 60.980 hiljade KM (2023. godina u visini od 75.583 hiljada KM). Banka je dužna osigurati i održavati stopu finansijske poluge, kao dodatnu sigurnosnu i jednostavnu kapitalnu zaštitu, najmanje u iznosu od 6%. Stopa finansijske poluge Banke je omjer iznosa osnovnog kapitala i iznosa ukupne izloženosti banke riziku na izvještajni datum, izražena kao postotak i sa 31. decembrom 2024. godine je iznad navedenog minimuma i iznosi 9,43%.

6. Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza kojima se trguje na aktivnim tržištima mjeri se na bazi kotiranih tržišnih cijena ili kotiranih cijena od strane dealera. Za sve ostale finansijske instrumente Banka utvrđuje fer vrijednost koristeći druge tehnike procjene.

6.1. Tehnike mjerenja

Banka mjeri fer vrijednost koristeći sljedeću hijerarhiju fer vrijednosti, koja odražava značaj ulaznih parametara korištenih pri mjerenju.

- Nivo 1: ulazni parametri su kotirane tržišne cijene (nepilogođene) na aktivnim tržištima za identične instrumente
- Nivo 2: ulazni podaci se razlikuju od kotiranih cijena uključenih u Nivo 1, a radi se o vidljivim ulaznim podacima bilo da su direktni (npr. kao cijene) ili indirektni (izvedeni iz cijena). Ova kategorija uključuje instrumente mjerene korištenjem: kotiranih tržišnih cijena na aktivnim tržištima sličnih instrumenata, kotirane cijene za iste ili slične instrumente koji se smatraju manje aktivnim; ili druge tehnike mjerenja u kojima su svi značajniji ulazni parametri direktno ili indirektno vidljivi iz tržišnih podataka.
- Nivo 3: ulazni parametri koji nisu vidljivi. Ova kategorija uključuje sve instrumente za koje tehnike mjerenja nisu vidljive i ovi parametri imaju značajan uticaj na procjenu vrijednosti instrumenata. Ova kategorija uključuje instrumente koji su mjereni na bazi kotiranih cijena za slične proizvode za koje su potrebne značajne prilagodbe ili pretpostavke kako bi se odrazilile razlike između instrumenata.

Tehnike mjerenja uključuju modele neto sadašnje vrijednosti i diskontiranog novčanog toka, uporedbu sa sličnim instrumentima za koje postoje vidljive tržišne cijene i slični modeli procjene. Pretpostavke i ulazni podaci korišteni pri tehnikama procjene uključuju nerizične i referentne kamatne stope, kreditne marže i ostale premije u određivanju diskontnih stopa, cijena obveznica, vrijednosnih papira, kurseva stranih valuta, cijena vlasničkih ulaganja i očekivane volatilnosti i korelacije cijena.

Cilj tehnika procjene je da odrede fer vrijednost koja odražava cijenu koja će biti ostvarena kod prodaje imovine ili izmirenja obaveza u redovnoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerenja.

Banka određuje vrijednost dužničkih vrijednosnih papira (trezorski zapisi i obveznice) koristeći interne modele procjene koje u obzir uzimaju preostalu ročnost i zadnje raspoložive tržišne cijene pomenutih instrumenata.

Fer vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira raspoloživih za prodaju i vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha kojima se trguje na aktivnom tržištu se mjeri korištenjem cijena tih instrumenata na datum izvještavanja po zaključnim cijenama ponude.

6.2. Fer vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Banke koje se mjere po fer vrijednosti na redovnoj osnovi

Tabela u nastavku analizira finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednosti na datum izvještavanja, raspoređeni prema hijerarhiji fer vrijednosti. Iznosi se zasnivaju na vrijednostima priznatim u izvještaju o finansijskom položaju.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31. decembar 2024. godine					
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Kreditni datumi klijentima	21	-	-	10.422	10.422
Vlasnički vrijednosni papiri izdani od strane nerezidenata – pravnih lica	22	-	-	544	544
Ukupno		-	-	10.966	10.966

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Napomena	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31. decembar 2023. godine					
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit					
Kreditni datumi klijentima	21	-	-	11.952	11.952
Vlasnički vrijednosni papiri izdani od strane nerezidenata – pravnih lica	22	-	-	538	538
Ukupno		-	-	12.490	12.490

6.3. Finansijski instrumenti koji nisu mjereni po fer vrijednosti

Tabela u nastavku prikazuje fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrijednosti u koju se kategorizira svako mjerenje fer vrijednosti.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Razlika	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
31. decembar 2024. godine						
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.499.512	1.501.342	(1.830)	-	-	1.501.342
Obavezna rezerva kod Centralne banke	475.635	476.110	(475)	-	-	476.110
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-
Kreditni i potraživanja od klijenata	2.936.701	3.000.926	(64.225)	-	-	3.000.926
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	542.535	539.127	3.408	509.865	-	29.262
od čega: vrijednosnice	513.272	509.865	3.407	509.865	-	-
Ukupno	5.454.383	5.517.505	(63.122)	509.865	-	5.007.640
Obaveze						
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	145.210	144.863	347	-	-	144.863
Depoziti od klijenata	4.500.235	4.490.985	9.250	-	-	4.490.985
Uzeti krediti	190.681	194.549	(3.868)	-	-	194.549
Obaveze po osnovu najмова	9.258	9.258	-	-	-	9.258
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	14.451	14.416	35	-	-	14.416
Ukupno	4.859.835	4.854.071	5.764	-	-	4.854.071

Tabela u nastavku prikazuje fer vrijednosti finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti i analizira ih po nivou u hijerarhiji fer vrijednosti u koju se kategorizira svako mjerenje fer vrijednosti.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Knjigovod- stvena vrijednost	Fer vrijednost	Razlika	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
31. decembar 2023. godine						
Imovina						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.181.109	1.183.662	(2.553)	-	-	1.183.662
Obavezna rezerva kod Centralne banke	437.791	438.229	(438)	-	-	438.229
Depoziti kod drugih banaka	205.002	205.566	(564)	-	-	205.566
Kredit i potraživanja od klijenata	2.783.592	2.920.453	(136.861)	-	-	2.920.453
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	381.106	374.553	6.553	334.920	-	39.633
od čega: vrijednosnice	341.474	334.920	6.554	334.920	-	-
Ukupno	4.988.600	5.122.463	(133.863)	334.920	-	4.787.543
Obaveze						
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	131.739	131.749	(10)	-	-	131.749
Depoziti od klijenata	4.180.378	4.166.341	14.037	-	-	4.166.341
Uzeti krediti	107.867	109.612	(1.745)	-	-	109.612
Obaveze po osnovu najмова	8.852	8.852	-	-	-	8.852
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	35.063	35.063	-	-	-	35.063
Ukupno	4.463.899	4.451.617	12.282	-	-	4.451.617

Prilikom procjene fer vrijednosti finansijskih instrumenata Banke i dodjele instrumenata relevantnoj razini hijerarhije fer vrijednosti, niže navedene metode, pretpostavke i ograničenja primjenjuju se u skladu s pristupom revidiranim u RBBH Grupi.

Novac i novčani ekvivalenti

Knjigovodstvena vrijednost novca, stanja računa u drugim bankama i kod Centralne banke općenito je približna njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospijea. Kredit i potraživanja dati bankama uglavnom predstavljaju prekonočne i kratkoročne depozite; stoga ne postoji značajna razlika između fer vrijednosti tih depozita i njihove knjigovodstvene vrijednosti.

Kredit i potraživanja dati klijentima

Fer vrijednost se procjenjuje metodom diskontovanog novčanog toka u slučaju pozicija s preostalim srednjoročnim do dugoročnim rokom dospijea, dok se aproksimira s knjigovodstvenom vrijednošću, umanjenom za grupna umanjena / pojedinačna usklađenja u slučaju kratkoročnih kredita, zajmova plativih po viđenju ili u slučaju neodređenog dospijea za kredite s umanjeno-
m vrijednošću.

Obaveze za primljene depozite prema klijentima

Za depozite po viđenju i depozite koji nemaju određeno dospijee, fer vrijednost se uzima kao iznos plativ po viđenju na datum izvještavanja. Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim rokom dospijea temelji se na diskontovanim novčanim tijekovima koristeći stopu koja se trenutno nudi za depozite sličnih preostalih dospijea. Budući da je dospijee najvećeg dijela obaveza prema klijentima kratkoročno fer vrijednost je približno jednaka knjigovodstvenoj.

Obaveze prema bankama i ostalim finansijskim institucijama

Većina zajmova od banaka je kratkoročna i nosi promjenjivu kamatnu stopu, te Uprava procjenjuje da knjigovodstveni iznos odražava njihovu fer vrijednost.

Subordinirani dug nosi promjenjivu kamatnu stopu te stoga njegova knjigovodstvena vrijednost odražava njegovu fer vrijednost.

Obaveze po najmu

Knjigovodstvena vrijednost obaveza po najmu jednaka je njenoj fer vrijednosti jer ne postoji značajna razlika između inkrementalne i tržišne kamatne stope.

7. Poslovni segmenti

Banka posluje u pet osnovnih poslovnih segmenata: corporate segment (poslovanje sa pravnim licima); retail segment (poslovanje sa mikro drutvima i fizičkim licima); segment finansijskih institucija; segment trezorskog i investicijskog poslovanja i segment ostalog poslovanja.

Navedeno je prikazano u sljedećim segmentima:

Poslovni segmenti:	Kriteriji segmentacije
Corporate	
a) Velika, srednja preduzeća	Preduzeća sa ukupnim prometom iznad 6.030 hiljada KM ili izloženošću iznad 3.620 hiljada KM. Navedena poslovna linija također sadrži kompanije koje su pod državnim vlasništvom ili lokalnim samoupravljačkim tijelima kao i pravnim preduzećima iz inostranstva sa većinskim vlasništvom pravnog preduzeća.
Retail	
a) Poslovanje sa stanovništvom	Sadrži dva pod-segmenta: Fizička lica i Premium klijente
b) Poslovanje sa malim preduzećima i samostalnim poduzetnicima	Sadrži dva pod-segmenta: SE Segment i Mikro Segment - SE segment uključuje mala preduzeća i preduzeća sa jednim vlasnikom sa ukupnim obrtom ispod 6.030 hiljada KM ili izloženošću iznad 3.620 hiljada KM. Ukoliko je jedan od limita prevaziđen, kupac se premješta u Corporate segment klijenata. - Mikro Segment uključuje mala preduzeća i preduzeća sa jednim vlasnikom sa ukupnim obrtom do 2.410 hiljada KM i ukupnom izloženošću do 200 hiljada KM.
Finansijske Institucije	
a) Finansijske institucije	Preduzeća, banke čije su ključne djelatnosti bavljenje finansijskim aktivnostima uključujući i centralnu vladu BiH i tijela koja pripadaju centralnoj vladi (CG).
b) Banke i druge međunarodne finansijske institucije	Brokeri, investicioni fonodovi, društva za upravljanje fondovima, mikrokreditne organizacije, osiguranja i lizing društva, banke.
Trezorsko i investicijsko bankarstvo	Navedeni segment uključuje upravljanje aktivom i pasivom, finansiranjem i bankarstvom finansijskih institucija, transakcijama na novčanom tržištu, poslovanju sa stranim valutama (menadžment FCY), brokerskih aktivnosti, depozitarnih aktivnosti, upravljanjem vrijednosnih papira za račun Banke. Također uključuje transakcije na tržištu novca, devizne poslove, skrbništvo, brokerske usluge.
Ostali	
a) Subsidijari	Uključuje povezana lica Banke.
b) Ostali	

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Corporate	Retail	Trezorsko poslovanje i investicijsko bankarstvo	Ostali	Ukupno
31. decembar 2024. godine					
Prihodi od kamata i sl. prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	21.042	128.227	30.125	5.558	184.953
Rashodi od kamata i sl. prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	(1.930)	(11.761)	(2.763)	(510)	(16.964)
Neto prihodi od kamata i sl. prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	19.112	116.466	27.362	5.049	167.989
Prihodi od naknada i provizija	27.778	126.542	-	-	154.320
Rashodi od naknada i provizija	(6.728)	(30.650)	-	-	(37.378)
Neto prihodi od naknada i provizija	21.050	95.892	-	-	116.942
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	1.907	1.707	(57)	(14)	3.543
Ostali prihodi	2.812	14.427	1.906	1.156	20.301
Ostali troškovi i rashodi	(22.466)	(118.402)	(1.732)	(9.227)	(151.827)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	22.415	110.091	27.479	(3.037)	156.948
Porez na dobit	-	-	-	-	(13.628)
Dobit iz redovnog poslovanja	22.415	110.091	27.479	(3.037)	143.320
Ukupna imovina	902.811	2.062.659	2.174.002	533.630	5.673.102
Ukupne obaveze	1.488.274	3.156.970	96.943	178.588	4.920.776
Neto imovina po segmentima	(585.463)	(1.094.312)	2.077.059	355.041	752.326

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Corporate	Retail	Trezorsko poslovanje i investicijsko bankarstvo	Ostali	Ukupno
31. decembar 2023. godine					
Prihodi od kamata i sl. prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	18.773	99.715	44.753	11.330	174.571
Rashodi od kamata i sl. prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	(1.412)	(7.501)	(3.366)	(852)	(13.131)
Neto prihodi od kamata i sl. prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	17.361	92.214	41.387	10.478	161.440
Prihodi od naknada i provizija	30.087	121.757	338	(3.761)	148.421
Rashodi od naknada i provizija	(7.852)	(31.775)	(88)	982	(38.733)
Neto prihodi od naknada i provizija	22.235	89.982	250	(2.779)	109.688
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	7.100	(11.709)	(3)	23	(4.589)
Ostali prihodi	4.001	18.476	4.329	1.200	28.006
Ostali troškovi i rashodi	(23.674)	(112.697)	(1.252)	(11.056)	(148.679)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	23.332	61.332	44.670	(1.672)	127.662
Porez na dobit	-	-	-	-	(5.702)
Dobit iz redovnog poslovanja	22.303	58.628	42.701	(1.672)	121.960
Ukupna imovina	831.741	1.991.395	1.834.957	537.288	5.195.381
Ukupne obaveze	1.393.858	2.921.446	118.865	91.232	4.525.401
Neto imovina po segmentima	(562.117)	(930.051)	1.716.092	446.056	669.980

8. Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Kredit i potraživanja		
- od stanovništva	114.861	115.354
- od privrednih društava	33.226	29.374
- od banaka	25.537	23.893
Ostali kamatni prihod	477	520
Modifikacije	293	362
Ulaganja u vrijednosne papire po amortiziranom trošku	10.003	4.271
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku	184.397	173.774
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	556	797
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	556	797
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	184.953	174.571

9. Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanovništvo	10.518	2.591
Banke	3.358	7.435
Privredna društva	2.681	2.693
Ostalo	192	236
Kamate po ugovorima za najam	215	176
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanom trošku	16.964	13.131

10. Prihodi od naknada i provizija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Glavne uslužne linije		
Kartični poslovi	50.793	49.036
Konverzije stranih valuta	30.438	29.276
Platni promet	29.112	29.065
Održavanje računa	22.870	20.789
Osiguranja	5.182	4.569
Ulaganja u fondove	4.862	4.619
Održavanje računa za nerezidente	2.668	2.731
Ostalo	2.010	2.010
Ukupno prihodi od naknada i provizija po ugovorima sa klijentima	147.935	142.095
Garancije i odobreni i neiskorišteni krediti	6.385	6.329
	154.320	148.421

Sa 31.12.2024. godine, Banka je izvršila reklasifikaciju među pozicijama prihodi/rashodi od naknada i provizija i neto pozitivne/ (negativne) kursne razlike. Banka je na poziciji neto pozitivne/(negativne) kursne razlike izveštavala i efekte po osnovu kupoprodaje deviza i kursne razlike po osnovu svodenja stanja na srednji kurs.

11. Rashodi od naknada i provizija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Transakcije po kartičnim računima	28.988	28.405
Usluge CBBH	2.458	2.008
Rashodi od naknada i provizija konverzije stranih valuta	1.565	2.082
Garancije	1.230	2.639
S.W.I.F.T. usluge	919	932
SMS usluge	714	928
Ostalo	1.504	1.739
	37.378	38.733

12. Umanjenja vrijednosti i rezervisanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku (Napomena 20,23)	3.440	10.153
Rezervisanja / (neto otpuštanja ranije priznatih rezervisanja) za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija (Napomena 32)	(526)	(7.060)
Rezervisanja / (neto otpuštanja ranije priznatih rezervisanja) za sudske sporove (Napomena 32)	596	(51)
Neto otpuštanja ranije priznatih rezervisanja (Napomena 32)	33	1.547
	3.543	4.589

13. Ostali neto gubici od finansijske imovine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Neto dobici/(gubici) od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja (Napomena 23.3)	30	1.220
Neto efekti promjene vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 21)	-	39
	30	1.259

14. Neto gubici od dugoročne nefinansijske imovine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Neto gubici od umanjenja vrijednosti vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme (Napomena 24)	612	1.267
Neto gubici od umanjenja vrijednosti vrijednosti investicijskih nekretnina (Napomena 26)	42	101
Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	990	388
	1.644	1.756

15. Prihodi od dividendi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Od ulaganja u zavisna društva	5.200	-
Od ulaganja u pridružena društva	3.422	-
	8.622	-

16. Ostali prihodi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Otpuštanje obračunatih troškova iz prethodnih perioda	4.183	4.075
Prihodi po osnovu naplaćenih kamata za nekvalitetne kredite	2.547	2.712
Prihodi od zakupa	1.727	1.701
Blagajnički viškovi	95	318
Ostali prihodi	1.483	1.120
	10.035	9.927

17. Troškovi zaposlenih

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Plate	37.999	36.684
Porezi i doprinosi	24.641	23.217
Troškovi otpremnina	220	218
Ostali troškovi zaposlenih	4.393	1.183
	67.253	61.302

18. Ostali troškovi i rashodi

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Troškovi tekućeg održavanja	15.494	13.808
Troškovi premije osiguranja štednih uloga i kredita	11.404	10.771
Troškovi usluga	8.361	7.035
Troškovi premije osiguranja imovine	4.457	4.281
Troškovi konsultantskih usluga	4.083	4.202
Troškovi telekomunikacije	3.793	4.401
Troškovi marketinga	2.970	3.260
Troškovi naknada supervizoru FBA	2.892	3.055
Troškovi energije	2.142	2.086
Troškovi poreza i administracije	1.055	8.291
Materijalni troškovi	1.042	1.785
Ostali troškovi rente	868	1.319
Troškovi profesionalnih usluga	836	867
Troškovi reprezentacije	757	838
Obrazovanje	635	559
Troškovi prevoza	385	422
Troškovi komunalnih usluga	257	231
Donacije	137	99
Ostali troškovi i rashodi	4.273	4.774
	65.841	72.084

19. Porez na dobit

Ukupni porez priznat u bilansu uspjeha može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Tekući porez na dobit	12.164	11.392
Odgodoeni porez na dobit	1.464	(5.690)
	13.628	5.702

Usklađivanje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti može se prikazati na sljedeći način:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Dobit prije poreza na dobit	156.948	127.662
Porez na dobit po stopi od 10%	15.695	12.766
Umanjenje poreza na osnovu učešća u kapitalu drugih i ostalih prihoda	(1.187)	(975)
Povećanje poreza na osnovu nepriznatih rashoda	(704)	1.239
Umanjenje porezne osnovice na osnovu poreznih olakšica (novozaposleni radnici)	(2.243)	(1.968)
Ostale promjene	603	330
Odgođena poreska imovina – razgraničene naknade	-	-
Odgođena poreska imovina – Nivo 1 i 2	1.115	(6.326)
Odgođena poreska imovina – amortizacija	(93)	(30)
Odgođena poreska imovina – ostala rezervisanja	63	(150)
Odgođena poreska imovina – umanjeње vrij. nekretnina	65	519
Odgođena poreska obaveza – amortizacija (niže stope)	314	297
Porez na dobit	13.628	5.702
Efektivna poreska stopa	8,68%	4,47%

Banka obračunava porez na dobit po stopi od 10% u skladu sa propisima za porez na dobit pravnih lica važećih u Bosni i Hercegovini.

Nepriznati rashodi uključuju nepriznate rashode na ime reprezentacije, rezervisanja za rizike i obaveze, rashode po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja.

Neoporezivi prihodi uključuju prihod po osnovu učešća u kapitalu, otpuštanje rezervisanja za rizike i obaveze koja su u ranijem periodu bila porezno nepriznat rashod.

Usklađivanje oporezive dobiti iskazane u poreskom bilansu sa računovodstvenom dobiti je proistekao iz razlika vezanih za ostala rezervisanja i kreditnih rezervisanja nivo 1 i 2, usklađivanje vrijednosti imovine nekretnina/ulaganja i ubrzane amortizacije odnosno razlike troška amortizacije između pune porezno dozvoljene stope i računovodstveno priznatih viših stopa amortizacije, kao i po osnovu razlike troška amortizacije između pune porezno dozvoljene stope i računovodstveno priznatih nižih stopa amortizacije.

Promjena odloženih poreskih sredstava može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na početku perioda	10.240	4.253
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine	(1.150)	5.987
Stanje na kraju perioda	9.090	10.240

Banka je priznala odgođenu poresku imovinu na osnovu privremenih razlika nastalih iskazivanjem neiskazanih prihoda/rashoda po osnovu ostalih rezervisanja, kreditnih rezervisanja nivo 1 i 2, po osnovu umanjenja vrijednosti nekretnina i ulaganja, kao i po osnovu ubrzane amortizacije, odnosno razlike troška amortizacije između pune porezno dozvoljene stope i računovodstveno priznatih viših stopa amortizacije, kao i odgođene poreske obaveze po osnovu razlike troška amortizacije između pune porezno dozvoljene stope i računovodstveno priznatih nižih stopa amortizacije.

Promjena odloženih poreskih obaveza može se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Stanje na početku perioda	2.003	1.705
Priznate odgođene porezne obaveze	315	298
Stanje na kraju perioda	2.318	2.003

20. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Novac u blagajni u domaćoj valuti	263.809	285.412
Novac u blagajni u stranoj valuti	35.063	35.569
Novčana sredstva na računu kod CBBH	638.136	467.857
Novčana sredstva na računima kod depozitnih institucija do 30 dana	564.204	394.661
Manje: umanjeње vrijednosti	(1.700)	(2.390)
	1.499.512	1.181.109

Kamatna stopa na plasmane u EUR iznosila je od 2,35% do 3,90% godišnje tokom 2024. godine, ili od 1,7% do 3,92% godišnje tokom 2023. godine. Kamatna stopa na MM plasmane u USD iznosila je od 4,00% do 5,32% godišnje tokom 2024. godine, ili je od 4% do 5,27% godišnje tokom 2023. godine. Kamatna stopa na plasmane u drugim valutama kretala se od -0,25% do 5,50% godišnje tokom 2024. godine ili od 0,15% do 5,6% godišnje tokom 2023. godine.

Promjene umanjjenja vrijednosti za očekivane gubitke mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku perioda	2.390	801
Otpuštanje umanjjenja vrijednosti (Napomena 12)	(690)	1.589
Stanje na kraju perioda	1.700	2.390

21. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kredit i potraživanja dati klijentima po fer vrijednosti	10.771	12.301
Usklađenje za fer vrijednost	(349)	(349)
	10.422	11.952

Promjene fer vrijednosti kredita koje se mjere po fer vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku perioda	349	310
Neto promjena fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (Napomena 13)	-	39
Stanje na kraju perioda	349	349

22. Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

Ulaganja u instrumente kapitala kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju:		
S.W.I.F.T. Belgija	189	183
Vlasnički vrijednosni papiri koji ne kotiraju:		
Sarajevska berza vrijednosnih papira	322	322
Registar vrijednosnih papira FBiH	32	32
Velprom d.d. Sanski Most	1	1
	544	538

Kretanja fer vrijednosti ove imovine bila su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku perioda	538	526
Dobit od promjene fer vrijednost	6	12
Stanje na kraju perioda	544	538

23. Finansijska imovina po amortizovanom trošku

23.1. Obavezna rezerva kod Centralne banke BiH

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obavezna rezerva	476.110	438.229
Manje: umanjjenje vrijednosti	(475)	(438)
	475.635	437.791

Minimalna obavezna rezerva izračunava se kao procenat prosječnog iznosa ukupnih depozita i pozajmljenih sredstava za svaki radni dan u toku 10 kalendarskih dana nakon perioda održavanja obavezne rezerve.

Gotovina koja se drži kao obavezna rezerva na računu CBBiH nije dostupna za korištenje bez posebnog odobrenja CBBiH i FBA.

Promjene umanjjenja vrijednosti za očekivane gubitke mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku perioda	438	423
Neto promjena umanjjenja vrijednosti (Napomena 12)	37	15
Stanje na kraju perioda	475	438

23.2. Depoziti kod drugih banaka

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti kod drugih banaka	-	205.325
Manje: umanjjenje vrijednosti	-	(323)
	-	205.002

Promjene umanjjenja vrijednosti za očekivane gubitke mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku godine	323	436
Neto promjena umanjjenja vrijednosti (Napomena 12)	(323)	(113)
Stanje na kraju godine	-	323

Kamatna stopa na plasmane (preko 30 dana) u EUR iznosila je od 3,73% do 3,82% godišnje tokom 2024. godine, ili od 2,53% do 3,9% godišnje tokom 2023. godine. Kamatna stopa na plasmane u drugim valutama kretala se od 0,8% do 4,25% godišnje tokom 2023. godine, dok u 2024. godini Banka nije imala oročenja u drugim valutama.

23.3. Krediti i potraživanja od klijenata

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kredit i potraživanja dati klijentima po amortizovanom trošku	3.065.262	2.932.569
Manje umanjjenje vrijednosti	(128.561)	(148.977)
	2.936.701	2.783.592

Promjene umanjjenja vrijednosti kredita odobrenih po amortizovanoj vrijednosti mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku godine	148.977	170.085
Otpis	(27.097)	(28.139)
Ostali transferi	(3.499)	(2.089)
Neto efekti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja (Napomena 13)	30	1.220
Povećanje ispravke vrijednosti (Napomena 12)	3.150	7.900
Stanje na kraju godine	128.561	148.977

Analiza kredita i potraživanja prema izvornom dospjeću je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kratkoročni krediti:		
Kratkoročni krediti u domaćoj valuti	536.736	530.805
Kratkoročni krediti u stranoj valuti (uključujući valutnu klauzulu)	-	1.532
	536.736	532.337
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti u domaćoj valuti	1.931.843	1.621.472
Dugoročni krediti u stranoj valuti (uključujući valutnu klauzulu)	596.683	778.760
	2.528.526	2.400.232
Ukupno krediti prije umanjjenja vrijednosti	3.065.262	2.932.569
Manje umanjjenje vrijednosti	(128.561)	(148.977)
	2.936.701	2.783.592

Kratkoročni krediti odobravani su na period od 30 do 365 dana. Većina kratkoročnih kredita u domaćoj valuti odobrava se klijentima za obrtni kapital. Dugoročni krediti se uglavnom odobravaju fizičkim licima, a proizvodi su nenamjenski i stambeni krediti.

Za klijente SME, krediti koji su odobreni na period od 30 do 365 dana (kratkoročni) su krediti za obrtna sredstva i overdraft, dugoročni krediti na period duži od 365 dana su investicijski krediti i trajna obrtna sredstva.

Analiza ukupnih kredita odobrenih klasificiranih po poslovnim granama je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.	31. decembar 2023.
	Bruto knjigo- vodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak	Bruto knjigo- vodstvena vrijednost	Očekivani kreditni gubitak
Stanovništvo	1.912.884	(94.994)	1.841.308	(117.605)
A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	11.673	(296)	11.451	(191)
B – Vađenje ruda i kamena	775	(57)	2.555	(40)
C – Prerađivačka industrija	264.566	(8.188)	242.571	(8.012)
D – Proizvodnja i opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	9.641	(54)	11.114	(60)
E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	11.487	(130)	11.983	(112)
F – Građevinarstvo	26.962	(721)	26.006	(799)
G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	574.644	(17.842)	546.611	(16.409)
H – Prijevoz i skladištenje	44.233	(1.657)	49.709	(1.553)
I – Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hoteljerstvo i ugostiteljstvo)	5.638	(379)	4.531	(393)
J – Informacije i komunikacije	43.269	(1.144)	55.163	(797)
K – Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	81.283	(846)	55.146	(622)
L – Poslovanje nekretninama	8.854	(138)	3.299	(120)
M – Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	11.598	(748)	10.348	(545)
N – Administrativne i pomodne uslužne djelatnosti	4.466	(655)	5.399	(706)
O – Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	44.373	(535)	48.340	(767)
P – Obrazovanje	1.096	(64)	1.387	(121)
Q – Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	6.366	(59)	4.089	(69)
R – Umjetnost, zabava i rekreacija	260	(9)	301	(11)
S – Ostale uslužne djelatnosti	1.191	(45)	1.253	(45)
U – Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	3	–	5	–
Ukupno krediti	3.065.262	(128.561)	2.932.569	(148.977)

23.4. Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dužnički instrumenti po amortiziranom trošku	513.272	341.474
Potraživanja za naknade	2.572	1.961
Ostala finansijska imovina	26.691	37.671
	542.535	381.106

23.4.1. Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Državne obveznice	387.642	281.704
Supranacionalne finansijske institucije:	103.484	37.157
Korporativne obveznice	23.484	23.484
	514.610	342.345
Manje: umanjenje vrijednosti	(1.338)	(871)
	513.272	341.474

Promjene u umanjenju vrijednosti finansijskih sredstava koja se mjere po amortizovanom trošku mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku godine	871	2.007
Neto promjena umanjenja vrijednosti (Napomena 12)	467	(1.136)
Stanje na kraju godine	1.338	871

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Državne i slične obveznice:		
Austrija	86.006	56.023
Belgija	58.341	39.030
Francuska	48.642	28.366
Poljska	33.206	32.393
Nizozemska	28.899	37.981
Njemačka	28.248	28.816
Federacija Bosne i Hercegovine, BiH	27.925	-
Hrvatska	25.672	17.686
Vlada Kantona Sarajevo	19.472	-
Republika Srbija	10.385	20.794
Sjeverna Makedonija	10.150	10.352
Republika Srpska, BiH	9.859	9.566
Supranacionalne finansijske institucije:		
Europska banka za obnovu i razvoj	39.911	28.780
European Union	28.149	-
European Financial Stability Facility	18.598	-
International Finance Corporation	8.596	8.226
European Stability Mechanism	7.752	-
Korporativne obveznice:		
NIBC Bank	23.461	23.461
	513.272	341.474

23.4.2. Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja za poslovanje kreditnim karticama	20.372	27.502
Ostala finansijska imovina	9.895	9.575
Potraživanja po osnovu spot transakcija i arbitraža u stranoj valuti	3.237	7.188
Manje: umanjenje vrijednosti	(6.813)	(6.594)
	26.691	37.671

Promjene u umanjenju vrijednosti finansijskih sredstava koja se mjere po amortizovanom trošku mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku godine	6.594	4.696
Umanjenja vrijednosti (Napomena 12)	219	1.898
Stanje na kraju godine	6.813	6.594

24. Nekretnine, postrojenja i oprema

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Građevine i zemljište	Vozila	Uredska oprema	Investicije u toku	Ulaganja u tuđe nekretnine	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Na dan 01. januar 2023. godine	100.986	895	60.832	4.305	7.168	174.186
Nabavke	-	-	-	11.663	-	11.663
Prijenos u upotrebu	(134)	1.111	6.841	(8.480)	662	-
Otpisi i otuđenja	-	(27)	(4.775)	-	-	(4.802)
Na dan 31. decembar 2023. godine	100.852	1.979	62.898	7.488	7.830	181.047
Nabavke	-	-	-	13.704	-	13.704
Prijenos u upotrebu	319	106	6.151	(7.527)	951	-
Otpisi i otuđenja	-	-	(7.968)	-	(719)	(8.687)
Na dan 31. decembar 2024. godine	101.171	2.085	61.081	13.665	8.062	186.064
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA						
Na dan 01. januar 2023. godine	30.125	840	44.312	-	5.439	80.716
Amortizacija	1.866	89	5.118	-	891	7.964
Otpisi i otuđenja	-	27	(4.685)	-	-	(4.685)
Vrijednosno usklađenje (Napomena 14)	(1.267)	-	-	-	-	(1.267)
Na dan 31. decembar 2023. godine	30.724	956	44.745	-	6.330	82.755
Amortizacija	1.918	166	5.479	-	794	8.357
Otpisi i otuđenja	-	-	(7.865)	-	(671)	(8.536)
Vrijednosno usklađenje (Napomena 14)	(612)	-	-	-	-	(612)
Prenos sa investicijskih nekretnina (Napomena 26)	250	-	-	-	-	250
Ostale promjene	(18)	-	18	-	-	-
Na dan 31. decembar 2024. godine	32.262	1.122	42.377	-	6.453	82.214
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. decembar 2023. godine	70.128	1.023	18.153	7.488	1.500	98.292
Na dan 31. decembar 2024. godine	68.909	963	18.704	13.665	1.609	103.850

Na dan 31. decembar 2024. godine i 31. decembar 2023. godine, izvršeno je vrijednosno usklađenje neto knjigovodstvene vrijednosti nekretnina sa njihovom tržišnom vrijednošću.

25. Imovina sa pravom korištenja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Građevinski objekti	Vozila	ATM	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	11.400	1.575	2.369	15.344
Povećanje (novi ugovori o najmu)	4.614	2510	447	7.571
Smanjenje (prijevremeni raskid ugovora)	(1.623)	(2.461)	(244)	(4.328)
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	14.391	1.624	2.572	18.587
Povećanje (novi ugovori o najmu)	5.499	1.685	389	7.573
Smanjenje (prijevremeni raskid ugovora)	(2.889)	(2.075)	(194)	(5.158)
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	17.001	1.234	2.767	21.002
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Stanje na dan 01. januara 2023. godine	6.124	290	1.389	7.803
Amortizacija	2.326	453	541	3.320
Isknjiženje (prijevremeni raskid ugovora)	(725)	(378)	(100)	(1.203)
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	7.725	365	1.830	9.902
Amortizacija	2.412	485	585	3.496
Isknjiženje (prijevremeni raskid ugovora)	(924)	(504)	(139)	(1.564)
Ostale promjene	(17)	17	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	9.196	361	2.276	11.835
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST				
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	6.684	1.259	742	8.685
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	7.805	871	491	9.167

26. Ulaganja u investicijske nekretnine

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	
NABAVNA VRIJEDNOST	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	35.575
Prijenos sa vlastitih nekretnina (Napomena 24)	-
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	35.575
Prijenos sa vlastitih nekretnina (Napomena 24)	610
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	36.185
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. januara 2023. godine	7.231
Amortizacija	740
Vrijednosno usklađenje (Napomena 14)	(101)
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	7.870
Amortizacija	754
Vrijednosno usklađenje (Napomena 14)	(42)
Prenos na vlastite nekretnine (Napomena 24)	(250)
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	8.332
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST	
Stanje na dan 31. decembar 2023. godine	27.705
Stanje na dan 31. decembar 2024. godine	27.853

Fer vrijednost investicijskih nekretnina Banke bila je kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Zgrade	34.229	34.251
	34.229	34.251

Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembar 2023. godine, procijenili su interni procjenitelji zaposleni u Banci koji imaju odgovarajuće kvalifikacije i iskustvo u procjeni imovine po fer vrijednosti na relevantnim lokacijama, kao i eksterni procjenitelji za pojedine investicijske nekretnine.

Fer vrijednosti investicijskih nekretnina Banke utvrđena je metodom tržišne vrijednosti koja odražava sadašnju vrijednost na tržištu, uzimajući u obzir građevinsku vrijednost objekta i druge faktore (lokacija, upotrebljivost, kvalitet i drugi faktori). Nije bilo promjena u iznosu procjene kao i u tehnici mjerenja vrijednosti tokom godine.

27. Nematerijalna imovina

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ostala ne- materijalna imovina	Investicije u toku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Na dan 01. januar 2023. godine	45.122	13.478	58.600
Nabavke	-	13.482	13.482
Prijenos u upotrebu	4.631	(4.631)	-
Otpisi i otuđenja	(2.541)	-	(2.541)
Na dan 31. decembar 2023. godine	47.212	22.329	69.541
Nabavke	-	11.863	11.863
Prijenos u upotrebu	16.721	(16.721)	-
Otpisi i otuđenja	(7.140)	-	(7.140)
Na dan 31. decembar 2024. godine	56.793	17.471	74.264
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA			
Na dan 01. januar 2023. godine	35.334	-	35.334
Amortizacija	3.766	-	3.766
Otpisi	(2.542)	-	(2.542)
Na dan 31. decembar 2023. godine	36.558	-	36.558
Amortizacija	6.025	-	6.025
Otpisi	(7.550)	-	(7.550)
Na dan 31. decembar 2024. godine	35.033	-	35.033
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST			
Na dan 31. decembar 2023. godine	10.653	22.329	32.983
Na dan 31. decembar 2024. godine	21.760	17.471	39.231

28. Ulaganja u zavisna društva

Zavisno društvo	Djelatnost	% udjela	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	Leasing	100%	10.051	10.051
Raiffeisen Invest društvo za upravljanje fondovima d.d. Sarajevo	Društvo za upravljanje fondovima	100%	946	946
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	Posredovanje u poslovima sa vrijednosnim papirima	100%	53	53
			11.050	11.050

Finansijske informacije o zavisnim društvima Banke za period od 1. januara 2024. do 31. decembra 2024. godine bile su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrovani kapital	Ukupno kapital	Prihod	Dobit za period
Raiffeisen Invest d.d.	4.357	1.119	3.609	7.087	877
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	317	355	312	70	(51)
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	159.285	11.450	14.158	15.405	2.708

Finansijske informacije o zavisnim društvima Banke za period od 1. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine bile su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrovani kapital	Ukupno kapital	Prihod	Dobit za period
Raiffeisen Invest d.d.	3.453	1.119	2.732	6.724	872
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	370	355	329	163	38
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	142.815	11.450	13.765	15.309	2.315

29. Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo	Djelatnost	% udjela	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM				
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	Posredovanje u osiguranju	50,00%	2	2
			2	2

Finansijske informacije o pridruženim društvima Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2024. su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrovani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit za period
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	3.439	5	3.443	3.846	3.396

Finansijske informacije o pridruženim društvima Banke za godinu koja je završila 31. decembra 2023. su kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Ukupna imovina	Registrovani kapital	Ukupni kapital	Prihodi	Dobit za period
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	4.835	4	4.750	3.166	2.499

30. Ostala imovina i potraživanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Unaprijed plaćeni troškovi	2.180	1.608
Potraživanja za avanse	1.647	209
Zalihe	325	333
Blagajnički manjkovi	14	674
Ostala imovina i potraživanja	2.941	2.487
	7.107	5.311

31. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

31.1. Depoziti kod banaka i drugih finansijskih institucija

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Tekući računi u domaćoj valuti	2.057	1.832
Tekući računi u stranoj valuti	211	32
	2.267	1.864
Kratkoročni depoziti u domaćoj valuti	50.789	28.012
Kratkoročni depoziti u stranoj valuti	11.526	19.181
	62.315	47.193
Dugoročni depoziti u domaćoj valuti	62.960	65.117
Dugoročni depoziti u stranoj valuti	17.667	17.565
	80.627	82.682
	145.210	131.793

31.2. Depoziti od klijenata

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Tekući računi od klijenata u domaćoj valuti	1.233.563	1.036.084
	1.233.563	1.036.084
Depoziti po viđenju pravnica u domaćoj valuti	1.518.299	1.349.624
Depoziti po viđenju pravnica u stranoj valuti	295.786	265.552
	1.814.085	1.615.176
Depoziti po viđenju stanovništva u domaćoj valuti	247.832	250.426
Depoziti po viđenju stanovništva u stranoj valuti	588.784	584.106
	836.616	834.532
Oročeni depoziti od pravnih lica u domaćoj valuti	7.804	13.982
Oročeni depoziti od pravnih lica u stranoj valuti	116.382	146.248
	124.186	160.230
Oročeni depoziti od stanovništva u domaćoj valuti	125.283	140.602
Oročeni depoziti od stanovništva u stranoj valuti	366.502	393.754
	491.785	534.356
	4.500.235	4.180.378

Tokom 2024. godine kamatne stope su se kretale kako slijedi:

- depoziti po viđenju u KM – 0,00% godišnje (2023 0,01% godišnje),
- depoziti po viđenju u stranim valutama – 0,00% godišnje (2023: 0,00% godišnje),
- kratkoročni depoziti 0,00% do 0,00%(2023: od 0,01% do 0,20% godišnje),
- dugoročni depoziti – 0,00% do 2,40% godišnje (2023: od 0,00% do 2,40% godišnje).

31.3. Uzeti krediti

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Subordinirani dug	45.174	45.193
Ostali uzeti krediti od banaka	145.507	62.674
	190.681	107.867

Subordinirani dug je klasifikovan kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Komercijalne banke – ostali	44.984	44.984
Kamate na subordinirani dug	190	209
	45.174	45.193

Dana 14. novembra 2022. godine potpisana je nova kreditna linija sa karakterom subordiniranog duga od lica koje nije povezano sa bankom – EFSE (komercijalne banke – ostali) u ukupnom iznosu 44.984 hiljade KM i rokom dospelosti 18. novembar 2032. te planiranom otplatom kredita jednokratno, u punom iznosu, na definisani datum otplate. U slučaju likvidacije ili stečaja Banke, obaveze iz subordiniranog duga podređene su ostalim obavezama Banke.

Subordinirani dug se može iskoristiti kao dodatno povećanje kapitala za regulatorne svrhe, uz odobrenje regulatora.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dugoročni krediti:		
Dugoročni krediti od stranih banaka i finansijskih institucija	190.681	107.867
Manje: Tekuće dospijeće dugoročnih obaveza po kreditima	15.227	25.291
	175.454	82.576
Kratkoročni krediti:		
Više: Tekuće dospijeće dugoročnih kredita	15.227	25.291
	190.681	107.867

Dugoročni krediti od ino banaka i nebankarskih kreditnih institucija dobijeni su od supranacionalnih i razvojnih banaka.

Kamatne stope na cjelokupan portfolio dugoročnih kreditnih linija od banaka i drugih finansijskih institucija za period zaključno sa 31. decembra 2024. godine kretale su se u rasponu od 0,04% do 3,54% godišnje (fiksne stope) i 6M EURIBOR + 0,20 4% do 6M EURIBOR + 5,50% (varijabilne stope). Kamatne stope sa 31. decembra 2023. kretale su se u rasponu od 0,05% do 3,43% godišnje (fiksne stope) i 6M EURIBOR + 0,20% do 6M EURIBOR + 5,50% (varijabilne stope).

31.4. Obaveze po osnovu najмова

	Valuta	Nominalna kamatna stopa	Ugovoreno/ očekivano dospijeće	Sadašnja vrijednost 31. decembar 2024.	Sadašnja vrijednost 31. decembar 2023.
Obaveze za najam – poslovni prostor	KM	2%	2022-2029	7.935	6.834
Obaveze za najam – ATM	KM	2%	2022-2025	496	761
Obaveza za najam – vozila	KM	2%	2022-2027	827	1.257
				9.258	8.852

31.5. Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	9.889	22.746
Ostale finansijske obaveze	2.433	9.097
Obaveze za ostale poreze	1.124	1.352
Obaveze prema dobavljačima	651	1.472
Ostale obaveze prema zaposlenima	354	396
	14.451	35.063

32. Rezervisanja

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	10.313	9.785
Sudski sporovi	11.148	11.745
Ostala rezervisanja	14.096	14.129
	35.557	35.659

Promjene u rezervisanju za finansijske garancije i odobrene a neiskorištene kredite:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku perioda	9.785	16.845
Ostale promjene	2	-
Promjene u rezervisanju (Napomena 12)	526	(7.060)
Stanje na kraju perioda	10.313	9.785

Rezervisanja za finansijske garancije i odobrene a neiskorištene kredite

U okviru redovnog poslovanja, Banka ulazi u kreditne obaveze koje se evidentiraju na vanbilansnim računima i prvenstveno uključuju garancije, akreditivi i neiskorištene kredite.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Neopozive obaveze za davanje kredita	765.072	794.375
Izdane garancije	370.755	357.390
Akreditivi	20.348	22.135
Ostale stavke vanbilansne izloženosti	7.823	7.823
	1.163.998	1.181.723

Rezervisanja za sudske sporove

Kretanja u rezervama za sudske postupke su:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Stanje na početku perioda	11.745	11.795
Povećanje, neto (Napomena 12)	(596)	(51)
Ostale promjene	(1)	1
Stanje na kraju perioda	11.148	11.745

Rezervisanja za ostale naknade zaposlenima

Promjene rezervacija za ostale naknade zaposlenim su:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	Godišnji odmor	Otpremnine	Ostala rezervisanja	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2023.	1.921	3.090	7.571	12.582
Povećanje, neto (Napomena 12)	(135)	530	1.152	1.547
Stanje na 31. decembar 2023.	1.786	3.620	8.723	14.129
Povećanje, neto (Napomena 12)	(34)	32	(31)	(33)
Stanje na 31. decembar 2024.	1.752	3.652	8.692	14.096

33. Ostale obaveze

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Ostale obaveze unaprijed naplaćena glavnica i kamata	12.142	10.672
Obaveze prema dobavljačima	7.734	9.519
Odgodeni prihod	2.364	2.386
Ostale obaveze	27	29
	22.267	22.606

34. Dionički kapital

Kapital se sastoji od 988.688 dionica nominalne vrijednosti 250 KM. Vlasničkim instrumentima Banke se ne trguje na javnom tržištu ali su izlistane na Sarajevskoj berzi.

Vlasnička struktura Banke je kako slijedi

Dioničari	Broj dionica	'000 KM	%
Raiffeisen SEE Region Holding GmbH, Beč, Austrija	988.688	247.167	100,00

Osnovna zarada po dionici

Osnovna zarada po dionici izračunava se dijeljenjem neto dobiti koja se može pripisati redovnim dioničarima ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u toku godine.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Dobit na raspolaganju dioničarima ('000 KM)	143.320	121.960
Ponderisani prosječni broj običnih dionica tokom godine	988.688	988.688
Osnovna zarada po dionici (u KM)	144,96	123,35

35. Komisioni poslovi

Banka upravlja sredstvima za i u ime trećih lica. Ova sredstva se vode odvojeno od imovine banke.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Obaveze		
Privredna društva	3.457	3.482
Vlada	1.444	1.594
Stanovništvo	29	29
Ostali	77	77
	5.007	5.182
Imovina		
Kreditirani stanovništvo	2.620	2.771
Kreditirani privrednim društvima	2.387	2.411
	5.007	5.182

36. Transakcije sa povezanim licima

Stanja sa povezanim stranama mogu se prikazati kako slijedi:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	31. decembar 2024.	31. decembar 2023.
Potraživanja		
Kreditirani i potraživanja dani bankama		
Raiffeisen Landesbank Vorarlberg	75.909	-
Raiffeisenverband Salzburg Reg. Gen. M. B. H.	38.959	-
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	18.951	24.618
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	799	1.297
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	197	63
Raiffeisen Landensbank Tirol AG, Innsbruck, Austrija	-	33.563
Kreditirani i potraživanja dani klijentima:		
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	15.392	11.055
Raiffeisen Invest d.o.o.	3	3
Ostala potraživanja:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	3.080	257
Raiffeisen Invest d.o.o.	414	391
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	20	5
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	1	10
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	2	2
	153.727	71.264
Obaveze		
Dugoročni krediti Banaka		
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	-	90
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	-	1.471
Depoziti banaka i klijenata:		
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	12.973	5.110
Raiffeisen Invest d.o.o.	3.329	2.393
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	1.803	-
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	663	799
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	145	183
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	100	-
Obaveze po najmu		
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	827	1.257
Ostale obaveze:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	3.801	1.827
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	38	7
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	2	1
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	161	186
	23.842	13.324

Određeni broj bankarskih transakcija sklapa se sa povezanim stranama u normalnom toku poslovanja. Ove transakcije su izvršene po komercijalnim uslovima i po tržišnim stopama.

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Prihod		
Prihod od kamata:		
Raiffeisen Landesbank Vorarlberg	1.192	-
Raiffeisen Landesbank Oberoesterreich Aktieng	735	-
Raiffeisenverband Salzburg Reg Gen M B H	388	-
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	329	276
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	287	281
Raiffeisen Landensbank Tirol AG, Insbruk, Austrija	31	1.529
Prihod od naknada:		
Raiffeisen Invest d.o.o.	4.864	4.624
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	457	420
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	26	21
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb, Hrvatska	23	25
Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	2	4
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	1	1
ESP BH d.o.o. Sarajevo	-	1
Ostali prihodi:		
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	5.506	318
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	3.447	28
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	288	2.025
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	131	96
Raiffeisen Invest d.o.o.	34	31
Raiffeisen Capital a.d Banja Luka	7	7
Neto prihodi iz trgovanja sa stranim valutama		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	-	20
	17.748	9.707

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Troškovi		
Troškovi kamata:		
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	75	101
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	1	1.641
Troškovi naknada:		
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	796	817
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	303	126
PJCS Ukrainian processing center	176	267
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	3	4
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	2	2
Konsultantske usluge:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	3.635	4.055
Ostali administrativni troškovi:		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	4.575	2.489
Centralised Raiffeisen International Services & Payments	516	437
Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo	121	254
PJCS Ukrainian processing center	43	54
Raiffeisen Assistance d.o.o. Sarajevo	10	24
Raiffeisenbank a.d. Beograd, Srbija	1	1
Neto rashodi iz trgovanja sa stranim valutama		
Raiffeisen Bank International AG, Beč, Austrija	-	220
	10.257	10.492

Naknade Upravi i drugim članovima menadžmenta:

Članovima Upravnog odbora tokom navedenih perioda isplaćene su sljedeće naknade:

Svi iznosi izraženi su u hiljadama KM	2024.	2023.
Neto plate	1.402	1.389
Porezi i doprinosi na plate	1.104	1.094
Porezi i doprinosi na ostale naknade	388	370
Ostale naknade	515	483
	3.409	3.336

37. Događaji nakon datuma bilansa

Između datuma bilansa i datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja nije bilo značajnih događaja koji zahtijevaju objavljivanje.

38. Odobrenje odvojenih finansijskih izvještaja

Odvojeni finansijski izvještaji su odobreni od strane Uprave i potpisani za izdavanje dana 11. marta 2025. godine.

Predsjednik Uprave
Rainer Schnabl

Član Uprave
Lars Frankemölle

Dodatne informacije

Centrala i podružnice	111
Podaci o publikaciji	115

Centrala i podružnice

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina

Centrala Sarajevo

Zmaja od Bosne bb
Raiffeisen direkt info:
Za pozive iz BiH: 081-92-92-92
Za pozive iz inostranstva: +387-33-75-50-10
E-mail: info.rbbh@raiffeisengroup.ba
Internet: www.raiffeisenbank.ba

Filijale

GF Sarajevo i Filijala Centar
Zmaja od Bosne bb
71 000 Sarajevo

Filijala Skenderija
Valtera Perića 20
71 000 Sarajevo

Filijala Novo Sarajevo
Kolodvorska 12
71 000 Sarajevo

Filijala Ilidža
Rustempašina bb
71 210 Ilidža

Filijala Pale
4. juni br. 17
71 420 Pale

Filijala Goražde
Titova bb
73 000 Goražde

GF Banja Luka i Filijala Banja Luka
Vase Pelagića 2
78 000 Banja Luka

Filijala Banja Luka 2
Vojvode S. Stepanovića bb
78 000 Banja Luka

Filijala Prijedor
Majora Milana Tepića bb
79 101 Prijedor

Filijala Gradiška
Vidovdanska bb
78 400 Gradiška

Filijala Doboj
Svetog Save 2
74 000 Doboj

GF Zenica i Filijala Zenica
Maršala Tita bb
72 000 Zenica

Filijala Kakanj
Alije Izetbegovića bb
72 240 Kakanj

Filijala Vitez
Poslovni centar PC 96-2
72 250 Vitez

Filijala Visoko
Alije Izetbegovića 1
71 300 Visoko

Filijala Tešanj
Titova 2
74 260 Tešanj

Filijala Travnik
Konatur bb
72 270 Travnik

GF Tuzla i Filijala Tuzla
15. Maja bb
75 000 Tuzla

Filijala Tuzla 2
RK Omega – Univerzitetska 16
75 000 Tuzla

Filijala Bijeljina
Karadžićeva bb
76 300 Bijeljina

Filijala Brčko
Reisa Džemaludina Čauševića 10
76 100 Brčko

GF Bihać i Filijala Bihać
Pape Ivana Pavla II 4
77 000 Bihać

Filijala Cazin
Generala Izeta Nanića bb
77 220 Cazin

Filijala Velika Kladuša
Maršala Tita "Diletacija C"
77 230 Velika Kladuša

Filijala Sanski Most
Muse Ćazima Ćatića 24
79 260 Sanski Most

Filijala Bosanska Krupa
Trg Alije Izetbegovića bb
77 240 Bosanska Krupa

GF Mostar i Filijala Mostar
Kneza Domagoja bb
88 000 Mostar

Filijala Konjic
Suhi do bb
88 400 Konjic

Filijala Čitluk
Kralja Tomislava 43
88 260 Čitluk

Filijala Široki Brijeg
Ulica pobijenih franjevac 3
88 220 Široki Brijeg

Filijala Trebinje
Vuka Mićunovića bb
89 101 Trebinje

Filijala Livno
Trg kralja Tomislava bb
80 101 Livno

Raiffeisen Bank International AG

Austrija

Am Stadtpark 9
1030 Beč
Tel: +43-1-71 707-0
SWIFT/BIC: RZBATWW
www.rbinternational.com

Bankarska mreža u SIE

Albanija

Raiffeisen Bank Sh.a.

Rruga "Tish Daija"
Kompleksi Kika 2
1000 Tirana
Tel: +355-4-23 81 381
SWIFT/BIC: SGSBALTX
www.raiffeisen.al

Bosna i Hercegovina

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina

Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-75 50 10
SWIFT/BIC: RZBABA2S
www.raiffeisenbank.ba

Češka Republika

Raiffeisenbank a.s.

Hvězdova 1716/2b
14078 Prag 4
Tel: +420-412 440 000
SWIFT/BIC: RZBCCZPP
www.rb.cz

Hrvatska

Raiffeisenbank Austria d.d.

Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-72-626 262
SWIFT/BIC: RZBHHR2X
www.rba.hr

Kosovo

Raiffeisen Bank Kosovo J.S.C.

Robert Doll St. 99
10000 Priština
Tel: +383-38-222 222
SWIFT/BIC: RBKOKKPR
www.raiffeisen-kosovo.com

Mađarska

Raiffeisen Bank Zrt.

Váci út 116-118
1133 Budimpešta
Tel: +36-80 488 588
SWIFT/BIC: UBRTUHHB
www.raiffeisen.hu

Rumunija

Raiffeisen Bank S.A.

Zgrada FCC-a
Calea Floreasca 246D
014476 Bukurešt
Tel: +40-21-30 610 00
SWIFT/BIC: RZBRROBU
www.raiffeisen.ro

Rusija

AO Raiffeisenbank

Smolenskaya-Sennaya Sq. 28
119002 Moskva
Tel: +7-495-721 99 00
SWIFT/BIC: RZBMRUMM
www.raiffeisen.ru

Slovačka

Tatra banka, a.s.

Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava 1
Tel: +421-2-59 19-1000
SWIFT/BIC: TATRSKBX
www.tatrabanka.sk

Srbija

Raiffeisen banka a.d. Beograd

Đorđa Stanojevića 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-32 021 00
SWIFT/BIC: RZBSRSBG
www.raiffeisenbank.rs

Ukrajina

Raiffeisen Bank JSC

Generala Almazova Str., 4A
01011 Kijev
Tel: +38-044-490 8888
SWIFT: AVALUAUK
www.raiffeisen.ua

Leasing društva

Austrija

Raiffeisen-Leasing Gesellschaft m.b.H.
Mooslackengasse 12
1190 Beč
Tel: +43-1-716 01-0
www.raiffeisen-leasing.at

Albanija

Raiffeisen Leasing Sh.a.
Rruga "Tish Daija"
Kompleksi Kika 2
1000 Tirana
Tel: +355-4-22 749 20
www.raiffeisen-leasing.al

Bjelorusija

"Raiffeisen-Leasing" JLLC
V. Khoruzhey St. 31 A
220002 Minsk
Tel: +375-17-28 9-9394
www.rl.by

Bosna i Hercegovina

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Tel: +387-33-254 340
www.rlhb.ba

Češka Republika

Raiffeisen-Leasing s.r.o.
Hvězdova 1716/2b
14000 Prag 4
Tel: +420-2-215 116 11
www.rl.cz

Hrvatska

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Magazinska cesta 69
10000 Zagreb
Tel: +385-1-65 9-5000
www.raiffeisen-leasing.hr

Kosovo

Raiffeisen Leasing Kosovo LLC
St. UÇK no. 222
10000 Priština
Tel: +383-38-222 222-340
www.raiffeisenleasing-kosovo.com

Mađarska

Raiffeisen Corporate Lizing Zrt.
Váci út 116-118
1133 Budimpešta
Tel: +36-1-486 5177
www.raiffeisenlizing.hu

Rumunija

Raiffeisen Leasing IFN S.A.
Calea Floreasca 246 C
014476 Bukurešt
Tel: +40-21-30 644 44
www.raiffeisen-leasing.ro

Rusija

OOO Raiffeisen-Leasing
Smolenskaya-Sennaya Sq. 28
119121 Moskva
Tel: +7-495-72 1-9980
www.raiffeisen-leasing.ru

Slovačka

Tatra-Leasing s.r.o.
Hodžovo námestie 3
81106 Bratislava
Tel: +421-2-5919-5919
www.tatraleasing.sk

Slovenija

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Letališka cesta 29a
1000 Ljubljana
Tel: +386-8-281-6200
www.raiffeisen-leasing.si

Srbija

Raiffeisen Leasing d.o.o.
Đorđa Stanojevića 16
11070 Novi Beograd
Tel: +381-11-220 7400
www.raiffeisen-leasing.rs

Ukrajina

LLC Raiffeisen Leasing
Pyrohov Str. 7-7b
Office 503
01601 Kijev
Tel: +38-044-590 24 90
www.raiffeisen-leasing.com.ua

Podružnice i predstavništva – Evropa

Belgija

RBI Liaison Office Brussels
Rue de l'Industrie 26-38
1040 Brisel
Tel: +32 2 28968-56

Francuska

RBI predstavništvo Pariz
9 - 11 avenue Franklin D. Roosevelt
75008 Pariz
Tel: +33 (0) 1 45 61 27 00

Njemačka

RBI podružnica Frankfurt
Wiesenhüttenplatz 26
60329 Frankfurt
Tel: +49-69-29 921 924

Poljska

Raiffeisen Bank International AG
(Spółka Akcyjna) Oddział w Polsce
Plac Konesera 8
03-736 Varšava
Tel: +48-22-5785602

Slovačka**Raiffeisen Bank International AG Slovak****Branch pobočka zahraničnej banky**

Karadžičova 14

821 08 Bratislava

Tel: +421 2 57203040

<https://sk.rbinternational.com>**Švedska****RBI predstavništvo Nordijske zemlje**Drottninggatan 89, 14th Floor

113 60 Štokholm

Tel: +46 73 091 05 89

Turska**Raiffeisen Investment****Financial Advisory Services Ltd. Co.**

Bahtiyarlar Sok. No. 8 Etiler

34337 Istanbul

Tel: +90 212 287 10 80

Ujedinjeno Kraljevstvo**RBI podružnica London**Tower 42, Leaf C 9th Floor

25 Old Broad Street

London EC2N 1HQ

Tel: +44-207-933-8000

Podružnice i predstavništva – Azija**Kina****RBI poslovnica u Pekingu**Unit 700 (7th Floor), Building No. 6

Jianguomenwai Dajie 21

100020 Peking

Tel: +86-10-65 32-3388

Indija**RBI predstavništvo Mumbai**

501, Kamla Hub,

Gulmohar Rd, Juhu

Mumbai 400049

Tel: +91-22-26 230 657

Koreja**RBI predstavništvo Koreja**

#1809 Jongno 1 ga,

Le Meilleur Jongno Town)

19, Jong-ro, Jongno-gu

Seul 03157

Tel: +82-2-725-7951

Singapur**RBI podružnica Singapur**

50 Raffles Place

#31-03 Singapore Land Tower

Singapur 048623

Tel: +65-63 05-6000

Vijetnam**RBI predstavništvo Ho Ši Min**

35 Nguyen Hue Str.,

Harbour View Tower

Room 601A, 6th Floor, Dist. 1.

Ho Ši Min

Tel: +842-8-38 214 718,

+842-8-38 214 719

Odabrana supsidijarna lica**Austrija****Elevator Ventures Beteiligungs GmbH**

Mooslackengasse 12

1190 Beč

www.elevator-ventures.com**Kathrein Privatbank AG**

Wipplingerstraße 25

1010 Beč

Tel: +43-1-53 451-0

www.kathrein.at**Raiffeisen Bausparkasse Gesellschaft m.b.H.**

Mooslackengasse 12

1190 Beč

Tel: +43-1-54 646-0

www.bausparen.at**Raiffeisen Continuum GmbH**

Am Stadtpark 9

1030 Beč

Tel: +43-1-71 707 8510

www.raiffeisen-continuum.at**Raiffeisen Digital Bank AG**

Am Stadtpark 9

1030 Beč

Tel: +43-1-71 707 5560

www.raiffeisendigital.com**Raiffeisen Factor Bank AG**

Mooslackengasse 12

1190 Beč

Tel: +43-1-219 74 57

www.raiffeisen-factorbank.at**Raiffeisen Kapitalanlage- Gesellschaft m.b.H.**

Mooslackengasse 12

1190 Beč

Tel: +43-1-71 170-0

www.rcm.at**Raiffeisen Wohnbaubank Aktiengesellschaft**

Mooslackengasse 12

1190 Beč

mailbox@rwbb.at

<https://raiffeisen-wohnbaubank.at>**Valida Holding AG**

Mooslackengasse 12

1190 Beč

Tel: +43-1-31 648-0

www.valida.at**SAD****SAD****RB International Markets (USA) LLC**1177 Avenue of the Americas, 5th Floor

Njujork, NY 10036

Podaci o publikaciji

Urednik, izdavač:

Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina
Zmaja od Bosne bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina
Tel: +387-81-92-92-92
Internet: www.raiffeisenbank.ba

DTP: Boriša Gavrilović

Fotografija: Edin Đumišić

Prognoze, planovi i projekcije budućeg stanja date u ovom Godišnjem izvještaju temelje se na saznanjima i procjenama kojima je Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina raspolagala u vrijeme izrade izvještaja. Iste su, kao i sve izjave koje se odnose na budućnost, podložne poznatim i nepoznatim rizicima, kao i neizvjesnostima koje mogu dovesti do znatnih razlika između stvarnih rezultata i rezultata prikazanih u navedenim izjavama. Tačnost prognoza i planiranih vrijednosti projekcija nije moguće garantirati.

Izradi ovog Godišnjeg izvještaja i provjeri podataka posvećena je najveća moguća pažnja. Ipak se ne mogu isključiti greške kod zaokruživanja iznosa, proslijeđivanja i pripreme za štampu kao ni štamparske greške. Prilikom zbrajanja zaokruženih iznosa i procenata mogu se pojaviti razlike u zaokruživanju. Ovaj Godišnji izvještaj je sastavljen na bosanskom jeziku. Engleska verzija izvještaja predstavlja prevod izvornika koji je sastavljen na bosanskom jeziku. Jedina mjerodavna verzija jeste verzija napisana na bosanskom jeziku.